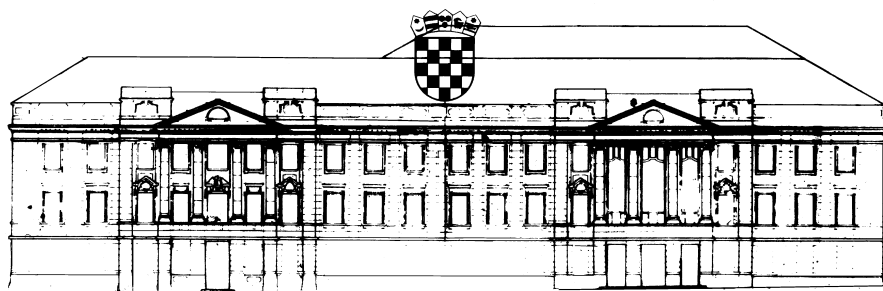

izvješća HRVATSKOGA SABORA

GODINA XVII.

BROJ 431

ZAGREB, 23. I. 2006.

15. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

ZAKON O UMIROVLJENIČKOM FONDU

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU <i>Isplata obeštećenja putem Fonda umirovljenika</i> _____ V. Žugaj	3	PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE SLOVENIJE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA I SPRJEČAVANJU IZBJEGAVANJA PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK I NA IMOVINU <i>Potvrđivanje Ugovora najviše će obradovati primatelje mirovina iz Slovenije</i> _____ M. Krakić	36
PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOM OKUPLJANJU <i>Viši sigurnosni standardi</i> _____ S. Šurina	11	IZVJEŠĆA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA O PRESTANKU MIROVANJA ZASTUPNIČKOG MANDATA ZASTUPNIKA MARIJANA MLINARIĆA I POČETKU MIROVANJA ZASTUPNIČKOG MANDATA ZASTUPNIKA MARIJANA MLINARIĆA; PRIJEDLOG IZVJEŠĆA O USKRAĆIVANJU ODOBRENJA ZA POKRETANJE KAZNENOG POSTUPKA PROTIV ZASTUPNIKA SLAVKA LINIĆA _____ A. Favro	38
PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOJ NABAVI <i>Kvalitativni pomak</i> _____ D. Krmpotić	17	PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU NOVOG ČLANA NADZORNOG ODBORA HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU; _____ A. Favro	38
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTI <i>Stručni nadzor povjeren Vijeću za poštanske usluge</i> _____ J. Šarlija	21	PRIJEDLOG ODLUKE ZA ISKAZIVANJE POVJERENJA IVICI KIRINU ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI MINISTRA UNUTARNJIH POSLOVA _____ A. Favro	38
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA <i>Potpuno i razvidno uređivanje distribucije plina</i> _____ A. Favro	26	PRIJEDLOG ODLUKE ZA IMENOVANJU ČLANA SAVJETA SPOMEN-PODRUČJA "JASENOVAC" _____ I. Čerkez	39
PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STAMBENOJ ŠTEDNJI I DRŽAVNOM POTICANJU STAMBENE ŠTEDNJE <i>Kraće vrijeme čekanja</i> _____ I. Čerkez	28	PRIJEDLOG KANDIDATA ZA IZBOR ČLANOVA DRŽAVNOG SUDBENOG VIJEĆA _____ I. Čerkez	39
PRIJEDLOG ZAKONA O HUMANITARNOM RAZMINIRANJU; PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNIM PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA ZAPOSLENIKA NA POSLOVIMA RAZMINIRANJA <i>Sigurniji rad i adekvatnija mirovinska prava</i> _____ M. Krakić	29	ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA _____ M. Micek	41
PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O FINANCIRANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE - OKVIRNI VIŠESEKTORSKI ZAJAM ZA KOMUNALNU INFRASTRUKTURU ZA PROJEKT "INTEGRALNI RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE" <i>Ravnomjerniji razvoj svih krajeva Hrvatske</i> _____ S. Šurina	32		

PRIKAZ RADA:

- 15. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 29. I 30. LIPNJA TE 1, 6, 7, 8, 12, 13, 14. I 15. SRPNJA 2005.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UMIROVLJENIČKOM FONDU

Isplata obeštećenja putem Fonda umirovljenika

Većinom glasova Hrvatski je sabor donio Zakon o umirovljeničkom fondu u tekstu predlagatelja, Vlade Republike Hrvatske. Time je prema riječima predlagatelja na primjeren način okončan politički, gospodarski, ali i moralni problem koji se nerijetko koristio i u brojnim političkim raspravama između oporbe i Vlade. Ovim je tekstom udovoljeno i odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske iz 1998. godine, kada je ocijenjeno potrebnim da se pristupi obeštećenju, odnosno regulaciji mirovina. Rečeni zakonski prijedlog naišao je na gotovo jednodušnu podršku i oporbe koja je ujedno podsjetila da je i bivša Vlada započela s djelomičnom isplatom dugovanja prema tadašnjim mogućnostima. Sada se problem definitivno okončava u svom zakonodavnom segmentu, a umirovljenici će se nakon dobivanja rješenja moći opredijeliti za bržu ili sporiju varijantu povrata dugovanja. Predstavnicima predlagatelja potvrdili su jamstva, te naglasili da će najveći teret ležati na nadležnim fondovima koji će kapital prikupljati na temelju prihoda koji se očekuju od privatizacije državne imovine. Treba naglasiti da je ovaj zakonski prijedlog Vlada pripremala uz asistenciju umirovljeničkih udruga i Hrvatske stranke umirovljenika.

Određene primjedbe čulo se iz redova HSS-a koji je upozoravao da su individualni poljoprivredni osiguranici isključeni iz povrata duga, dok je Klub zastupnika SDP-a konstatirao da na povrat ne mogu računati ni oni umirovljenici s najnižim mirovinama čiji je standard ionako ugrožen budući da ne mogu ispunjavati ni temeljne potrebe za dostojanstveno preživljavanje. Međutim, usprkos određenim primjedbama, treba reći da niti jedan parlamentarni klub nije uskratilo podršku prilikom glasanja, a odluka je bila gotovo jedinstvena: 105 glasova "za" i 3 "suzdržana".

O PRIJEDLOGU

Ovaj zakonski prijedlog kojega je Vlada dostavila uz prijedlog da se doneše po hitnom postupku, uvodno je u ime predlagatelja obrazložio potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, **Damir Polančec**. Podsjetio je na odluku Ustavnog suda iz 1998. godine kada je donesena odluka o obeštećenju, odnosno regulaciji mirovina. Zakon o provođenju odluke Ustavnog suda koji pobliže pojašnjava način i mogućnosti obeštećenja putem tzv. Fonda umirovljenika donesen je pak 2004. godine. Sada je definiran posebni fond koji bi imao karakter investicijskog

fonda, a njegovo formiranje mora biti završeno do 5. kolovoza ove godine.

Odluka Ustavnog suda bit će u potpunosti provedena

To podrazumijeva, nastavio je potpredsjednik Polančec, da se svi izračuni visine obeštećenja iz Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, transferiraju u Umirovljenički fond. Ukupni iznos obeštećenja kreće se u visini od oko 11,4 milijarde kuna, a Zakonom o provođenju odluke Ustavnog suda, utvrđena je i kamata u iznosu od 2,3 milijarde kuna. Nakon što Fond zaprimi obračune od

Nakon što Fond zaprimi obračune od HZMO-a, svim se umirovljenicima šalju dva dokumenta.

strane HZMO-a, svim se umirovljenicima šalju dva dokumenta. Uz obavijest o iznosu obeštećenja, prilaže se i izjava o prihvaćanju samog obeštećenja. Tom se izjavom umirovljenik odlučuje za jednu od dvije moguće opcije povratka. Prvom ili ubrzanom metodom isplata se obavlja kroz period od 2006. i 2007. godine uz diskont ukupnog obeštećenja od 50%, a druga solucija odnosi se na period od 8 godina i nominalni iznos duga, ali uz

dvije godine počeka. Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske zatim je precizirao samu dinamiku i okolnosti isplate duga, potvrđujući da je Vlada osigurala dovoljno sredstava, udjela, vrijednosnih papira i nekretnina po prvoj ili drugoj metodi. Samim time realno je očekivati da će se u potpunosti respektirati i realizirati odluka Ustavnog suda i obešteti umirovljenike na najbolji mogući način.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovala su se i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je donošenje ovoga Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku kao ni prijedlogu da stupi na snagu danom objave u "Narodnim novinama". Na tekst Konačnog prijedloga Odbor je donio i sedam amandmana nomotehničke naravi koji su citirani prilikom očitovanja predstavnika predlagatelja na kraju teksta. **Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo** proveo je raspravu kao nadležno matično tijelo sukladno članku 75. Poslovnika Hrvatskog sabora. Prije početka rasprave, članovi Odbora jednoglasno su podržali hitnost u donošenju ovog Zakona, te saslušali uvodno izlaganje predstavnika predlagatelja. Članovi Odbora jednoglasno su odlučili predložiti Hrvatskom saboru na usvajanje Zakon o Umirovljeničkom fondu, u tekstu kako ga je predložila Vlada Republike Hrvatske

AMANDMANI

Amandmane na predloženi zakonski tekst podnio je i zastupnik dr.sc. **Ivo Josipović (neovisni)**. I ovi će amandmani biti citirani i prezentirani prilikom očitovanja predstavnika predlagatelja pri kraju teksta. Ovdje treba podsjetiti da je Klub zastupnika HSU-a predložio donošenje slijedećeg zaključka. Prema njemu: "o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju s Konačnim prijedlogom zakona, provedena je rasprava u

prvom čitanju. Sve primjedbe i prijedloge iz rasprave uputit će se predlagatelju da ih uzme u obzir pri izradi Konačnog teksta zakona".

RASPRAVA

U nastavku rasprave govorili su predstavnici klubova parlamentarnih stranaka, a prvi je riječ uzeo zastupnik **Nikola Vuljanić**. Govoreći u ime Kluba zastupnika HNS/PGS-a pohvalio je Vladu Republike Hrvatske što je poduzela žurna i konkretna rješenja po ovom pitanju.

Fond ima solidne temelje

To je i razumljivo jer je proteklo dosta vremena, a da se po tom pitanju nije mnogo učinilo oko obeštećenja umirovljenika. Radi se o generaciji koja je kroz svoj rad i osobne dohotke žrtvovala vlastiti standard, ulažući u zajedničke vrijednosti i izgrađujući zemlju. Upozorio je da je zakonski tekst očito rađen na brzinu, jer vrvi nejasnim izrazima, nepreciznostima i čudnim sintagmama koje treba ispraviti. Osvrnuo se zatim na pojedine nepreciznosti, ističući da je potrebno pronaći primjerenije izraze koji bi olakšali čitanje i onim ljudima koji nisu stručnjaci u ovoj materiji. Pozitivnim je ocijenio što se glavni naglasak ne stavlja na stabilnost Fonda, već na sigurnost i opreznost prilikom ulaganja, a društvo koje upravlja Fondom popunjavaju profesionalci. Analizirao je zatim pojedine segmente i opcije predloženoga teksta, te ukazao na određene nepreciznosti u pojedinim zakonskim člancima. Sve u svemu, radi se o dobrom pokušaju kojega svakako treba podržati, a način i dinamika isplate usklađen je sa Strankom umirovljenika i njihovim udrugama, zaključio je zastupnik Vuljanić.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Pero Kovačević (HSP)**.

Precizirao je zakonske formulacije oko članka 18, stavak 11. kojim se uređuje materija vezana uz nasljeđivanje. Ovaj se postupak uređuje sudskim rješenjem nakon smrti umrlog, a to se odnosi

i na prvi nasljedni red vezan uz određeni dio mirovine.

Za konačni izlazak iz velike političke i društvene traume zaslužna sadašnja Vlada

U ime Kluba zastupnika DC-a, HSLS-a, LS-a govorio je zastupnik **Franjo Piplović**, najavljujući da će u ime Kluba u nastavku rasprave kasnije govoriti i dr.sc. Zlatko Kramarić. Smatra da je ovim zakonskim aktom učinjen veliki korak jer će umirovljenici napokon dobiti svoj novac. Republika Hrvatska spremna je za odlučan iskorak iz velike društvene traume koja je godinama iskorištavana u međusobnim političkim obračunima. Uz rješenje problema oko prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sada se donosi i Zakon o umirovljeničkom fondu. Imajući na umu sve okolnosti koje su dovele do ove situacije, svi bi trebali uputiti zahvalu umirovljenicima i odati im priznanje na strpljenju i razumijevanju jer je dio njihovog novca poslužio za financiranje potreba vezanih uz Domovinski rat. Podržavajući predloženi zakonski tekst, zastupnik Piplović podržao je napore sadašnje Vlade da se konačno riješi trauma koja je godinama opterećivala međusobne odnose, a koju je nerijetko zloupotrebljavala i koristila sadašnja parlamentarna opozicija. Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Nikola Vuljanić (HNS)**.

Treba podržati napore sadašnje Vlade da se provede odluka Ustavnog suda, te konačno riješi trauma koja je godinama opterećivala međusobne odnose.

Smatra naime, da se u ovom slučaju nedvojbeno radi o novcima koji su umirovljenicima "oteti, a ne pozajmljeni". Riječ je zatim dobio i zastupnik dr.sc. **Zlatko Kramarić** koji je ocijenio da svi u Parlamentu snose odgovornost zbog

kašnjenja u realizaciji odluke Ustavnog suda oko povrata duga hrvatskim umirovljenicima. Zakonski tekst je rezultat pregovora između umirovljeničkih udruga, političkih stranaka i Vlade Republike Hrvatske, a konačnim rezultatom ipak trebamo biti zadovoljni. Ovim se utemeljuje Umirovljenički fond te način stjecanja i upravljanja imovine, kao i druga pitanja vitalna za njegovo provođenje i funkcioniranje. Fond je zatvorenog tipa što znači da su njegovi korisnici samo umirovljenici, odnosno nasljednici prvog nasljednog reda.

Depozite bi trebalo ulagati u hrvatsku banku

Dobrim smatra što je Vlada preuzela određeni dio rizika, a to je da jamči za one koji neće pristati na polovičnu isplatu duga. Dobro je što će i Hrvatski sabor putem godišnjih izvješća biti upućen u sve eventualne probleme Fonda kojim se upravlja sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Ne bi bilo loše da se zbog poznatih okolnosti u bankarskom sustavu, depozit polaže u banku koja je u hrvatskom vlasništvu, ocijenio je zastupnik. Putem informativnog prospekta kojega društvo treba izdati najkasnije do 31. ožujka svake godine, njegovi će korisnici dobivati najnužnije informacije o svim detaljima i visini temeljnog kapitala, zaključio je zastupnik Kramarić, dodajući da svakako treba podržati predloženi zakonski prijedlog.

Nakon parcijalnog i konačno rješenje duga

U ime Kluba zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika govorio je zastupnik **Silvano Hrelja**. On je uvodno podsjetio na kronologiju dogovaranja i izrade zakonskog akta, ukazujući ujedno i kako je došlo do ukupnog problema i dugovanja umirovljenicima zbog okolnosti izazvanih ratom i agresijom na Hrvatsku. Analizirao je zatim i odluku Ustavnog suda od 12. svibnja 1998. godine, koja nedvojbeno ukazuje na potrebu hrvatske države da obešteti

umirovljenike. Opisao je i pokušaje parcijalnog obeštećenja isplatom dodatnih 100 kuna i 6 postotnom povišicom, koja se isplaćivala do travnja 2004. godine. Nova Vlada stekla je hrabrosti da se uhvati u koštac s ovim velikim problemom, pa je došlo do konačnog preokreta i individualnog računanja duga svakom umirovljeniku. To je nažalost išlo i na štetu svih onih koji su ovo pravo imali 1998. godine, a u međuvremenu su do 5. kolovoza 2004. godine umrli, budući da je tako za njih ovo pravo trajno i nepovratno izgubljeno.

Govorio je zatim o ukupnom iznosu duga, modalitetima isplate i korisnoj ulozi predstavnika Hrvatske stranke umirovljenika u cijelom slučaju. Posebice se inzistiralo na garancijama i na preciznim vremenskim rokovima veza uz sklapanje nagodbe odnosno izjave o modelu povrata duga. Na kraju smo došli do ovog rezultata kojim bi se trebalo realizirati konačno rješenje ovog problema, zaključio je zastupnik Hrelja.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik dr.sc. **Marko Turić (HDZ)**. Govoreći o ratnim godinama podsjetio je da su smanjene plaće dobivali i stručnjaci, nastavnici, znanstvenici i liječnici, a ponekad je njihov iznos bio skromnih tadašnjih 130 DEM maraka. Međutim, treba izraziti zahvalnost umirovljenicima zbog njihovog nemalog doprinosa i pomoći u tom sudbonosnom trenutku za hrvatsku državu.

Za ispravak se javio i zastupnik **Damir Kajin (IDS)** koji je upozorio da se ovdje ne radi samo o povratu duga umirovljenicima već i o mogućoj potpunoj rasprodaji značajnih tvrtki poput INA-e, Croatia osiguranja, ACY-a i HT-a kako bi se osigurala potrebna sredstva.

Ratne okolnosti tražile su podršku svih slojeva hrvatskog društva

Zatim je u ime Kluba zastupnika HDZ-a riječ uzeo zastupnik dr.sc. **Andrija Hebrang**, uvodno podržavši zakonski prijedlog Vlade Republike

Hrvatske. Ovim se potezom ujedno rješava značajan financijski, ali i politički problem, o čemu je svoj stav iznio i Ustavni sud Republike Hrvatske. Iznio je zatim podatke o visini i razdoblju nastanka duga, te pojasnio okolnosti u kojima je došlo do duga, ali nikako do pljačke, što nekorektno u svojim raspravama sugeriraju predstavnici iz Kluba zastupnika HNS-a, PGS-a.

Okolnosti u kojima je došlo do srpsko-crnogorske agresije na Republiku Hrvatsku dovele su do okolnosti da je bilo potrebno žrtvovanje svih slojeva društva, a Klub zastupnika HDZ-a i ovom se prilikom zahvaljuje umirovljenicima na njihovu doprinosu. Svoj su obol dali i znanstvenici, radnici i poljoprivrednici, jer su primali znatno nižu plaću, a najveći su doprinos dali ranjeni i poginuli branitelji i civili tijekom Domovinskoga rata, upozorio je zastupnik Hebrang. Dug plaćaju i oni koji su ostali bez posla, kojima su uništene kuće i radionice, a došlo je i do značajnog razaranja cjelokupne infrastrukture. Vlada je u tim trenucima morala organizirati obranu protiv nadmoćnog neprijatelja, a postoje i izračuni troškova za svaku akciju, uključujući i oslobodilačku akciju "Oluja". Zbog svega navedenog podržavam rečeni zakonski prijedlog, uz napomenu da je zbog brzine izrade uočeno nekoliko tehničkih nedostataka, zaključio je predstavnik Kluba zastupnika HDZ-a.

Uz umirovljenike u najtežim su trenucima svoj prilog dali i svi zaposlenici jer je trebalo organizirati obranu protiv nadmoćnijeg neprijatelja u Domovinskom ratu.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Nikola Vuljanić (HNS)** potvrdivši da su svoj doprinos dali svi građani Republike Hrvatske. Međutim, Vlada u ovom slučaju jednostavno treba postupiti po rješenju koje je uputio Ustavni sud Republike Hrvatske.

Dogovor umirovljeničkih udruga i Vlade

U ime Kluba zastupnika SDP-a govorio je zastupnik **Davorko Vidović** koji je uvodno podržao donošenje ovoga Zakona, to više jer je uslijedio kao rezultat dogovora umirovljeničkih udruga i Vlade. Podsjetio je da je do kraja 2003. godine vraćeno oko 17 milijardi toga duga, a sada se definitivno okončava ovaj problem. Metaforički je opisao nastali problem uspoređujući ga sa sadržajem priče književnice Ivane Brlić-Mažuranić, pod nazivom "Potjeh koji je tražio istinu". Međutim, potrebno je odgovoriti i na brojna otvorena pitanja oko dinamike i ukupne visine duga, a to je pitanje osobito važno za Vladu i mirovinsko osiguranje koje će isplatiti dug. Svaki umirovljenik treba dobiti rješenje kako bi imao i mogućnost žalbe. Analizirao je zatim rad Umirovljeničkog fonda uključujući i pojedine enormne iznose pri povratu duga, napominjući da je uvodničar ove podatke ostavio obavijene tajnom. Na kraju je upozorio da je potrebno uskladiti djelovanje mirovinskog sustava jer se pretvara u provizorij, a mirovine se stječu sukladno desetak zakonskih propisa.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Pero Kovačević** (HSP) koji je precizirao visinu nastalog duga, dodajući da su izračuni već odavno u sefovima HZMO-a.

U dugom ispravku netočnog navoda zastupnik **Silvano Hrelja** (HSU) precizirao je pojedine okolnosti oko vraćanja duga. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje neće vraćati novac, već će Umirovljenički fond imati odnos s umirovljenicima i vraćati novac. Osim toga, HSU ima zakonski mandat da pregovara oko navedenog problema u okviru zakonskih propisa.

Za riječ se zatim javio potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, **Damir Polančec** koji se zahvalio svim konstruktivnim prijedlozima i doprinosima oko ove teme. Upozorio je na neke detalje koji se odnose na visinu ukupnog oštećenja i načina izračuna. Sukladno

odredbama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda, stvoren je zakonski okvir i provedivi model kojemu trebamo dati zajedničku podršku. Zbog ovih okolnosti, potrebno je podržati predloženi zakonski tekst. Za ispravak netočnog navoda javio se zatim ponovno zastupnik **Davorko Vidović** (SDP), upozoravajući da je nepoznata sudbina kamata tijekom isplate.

Do duga je došlo zbog rata, ali i slabosti privatizacije

U ime Kluba zastupnika HSP-a zastupnik **Pero Kovačević** uvodno je napomenuo da će podržati donošenje ovog zakona, podsjećajući i na ranije stavove pravaša. Složio se da je do duga umirovljenicima došlo zbog ratnih okolnosti, ali ne smiju se zanemariti ni činjenica da je država opljačkana u pretvorbi i privatizaciji. I sami znamo u kojim je okolnostima došlo do naglog porasta umirovljenika za 400 do 500 tisuća u relativno kratkom vremenu. Da nije bilo ovih okolnosti danas bi se stvari brže i lakše rješavale. Procijenio je ujedno da će se mnogi umirovljenici neugodno iznenaditi kada vide koliko će biti skroman povrat njihovih potraživanja. I on je upozorio da je zakonski tekst pisan u brzini, te precizirao prvu odredbu u članku 1, gdje se govori o osnivaču Fonda. Za ispravak se ponovno javio zastupnik **Nikola Vuljanić** (HNS) podsjećajući da odluke Ustavnog suda govore o oštećenju umirovljenicima, a ne o dugu koji je kolokvijalni izraz. Ovakvu je formulaciju potvrdio i zastupnik **Silvano Hrelja** (HSU), dok je zastupnica **Ivanka Roksandić** (HDZ) zamjerila zastupniku Kovačeviću na upotrebi termina "pljačke umirovljenika", dodajući da je to onda trebao i osobno spriječiti jer je bio pomoćnik ministra u tadašnjoj Vladi.

Oštećeni su umirovljeni poljoprivrednici

Zastupnica **Ljubica Lalić** iznijela je stavove i mišljenja Kluba zastupnika HSS-a. Podsjetila je na pojedine akcente iz slične rasprave koja se u Saboru

vodila prije godinu dana. Tada je bilo dosta nedoumica jer ni sam predlagatelj nije znao kako će ovaj fond izgledati i kako će se vraćati dug. Vlada je punu godinu dana rješavala pojedine detalje s predstavnicima umirovljeničkih udruga, a sam zakonski prijedlog zastupnici su trebali dobiti znatno ranije zbog konzultacije sa svojim biračima. Upozorila je da su umirovljeni poljoprivrednici izuzeti od prava na povrat duga, pa im je time "Vlada poslala poruku da su građani drugog reda". Ove će mirovine i nadalje iznositi oko 500 kuna, a moraju i nadalje plaćati administrativnu pristojbu za zdravstvenu uslugu. Dakle, ovaj se Fond ne odnosi na seljake, upozorila je zastupnica, a zatim je govorila i o pojedinim modalitetima i vremenskim rokovima oko povrata duga.

Međutim, usprkos ovim nedostacima, Klub zastupnika HSS-a podržat će predloženi zakonski tekst budući da je dobio suglasnost umirovljeničkih udruga, zaključila je predstavnica Kluba.

Sada je ispravak netočnog navoda zatražio zastupnik **Damir Kajin** (IDS). Nije točno da pravo na povrat duga nije steklo samo veliki broj umirovljenih poljoprivrednika. Radi se i o dodatnih 239 tisuća umirovljenika koji primaju najniže mirovine, ili onih koji su u međuvremenu umrli. Jednom riječju, učinjena je ogromna nepravda prema ovim ljudima. Drugi ispravak netočnog navoda iznio je zastupnik **Andrija Hebrang** (HDZ) ispravivši netočan navod zastupnice Lalić kako nema jamstva za izvršenje Zakona. Odluka Hrvatskog sabora predstavlja obvezu svim slijedećim Vladama da rade na rješavanju i povratu nastalog duga umirovljenicima, upozorio je zastupnik Hebrang.

Ovo nije mjesto ni vrijeme za patetične primjedbe, upozorio je zastupnik dr.sc. **Marko Turić** (HDZ), reagirajući ispravkom navoda na pojedine ocjene zastupnice Lalić. Još jednu ispravku uputio je i zastupnik **Krunoslav Markovinović** (HDZ) podsjećajući da sadašnja Vlada ima najveću odgovornost i zaslugu u rješavanju problema povrata duga umirovljenicima. Zatim je

u ime Kluba zastupnika IDS-a govorio zastupnik **Damir Kajin**.

Utvrđiti izvore novca za povrat duga

Nema nikakve dileme oko potrebe poštovanja odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, pa o tome ne treba ni raspravljati. Postavlja se međutim, pitanje oko primjene modela koji se nudi, te o izvorima novca iz kojih će se namiriti obeštećenje, odnosno dug umirovljenicima. Podsjetio je na realni model kojega je svojedobno nudio IDS, ukazujući da su i obveznice novac. Primjenom ovog modela, država bi mogla vratiti dug u cijelosti i to do 2011. godine. Taj najpovoljniji model međutim, nije prihvaćen, pa danas vodimo raspravu o Vladinom modelu. Govorio je zatim i o pojedinih sekvencama kada je dug djelomično namirivan, a sadašnja Vlada govori o povratu duga vjerojatno misleći i na slijedeće parlamentarne izbore. Iznio je zatim podatke o broju umirovljenika koji se mogu nadati povratku duga, upozoravajući još jednom na najsiromašnije, koji ne mogu računati na nikakav povrat novca. Analizirao je zatim slabe strane obračuna putem "Švicarske formule" obračuna mirovina jer bi prema ovom konceptu umirovljenici sami sebi vraćali dug, a državi istovremeno uštedjeli iznos od oko 6,9 milijardi kuna. Upozorio je i na slabe strane rebalansa proračuna koji govori o gospodarskoj zbilji, odnosno o potrebi da se novac zaradi, a tek onda dijeli za razne potrebe.

Mora se upozoriti da na povratku duga ne mogu računati upravo najsiromašniji umirovljenici.

Nižući gospodarske statističke podatke, upozorio je i na visinu vanjsko-trgovinskog deficita koji limitira nova davanja i za potrebe vojske, policije i ostalih važnih državnih službi i institucija. Zato dolazi do rasprodaje pojedinih vrijednosti u samoj državi, pa možemo zaključiti da smo u zamjenu za politički, žrtvo-

vali financijski suverenitet. Nastali se dug mora vratiti, iako bi IDS-ov model putem obveznica dao mnogo bolje rezultate, zaključio je zastupnik Kajin.

Ponovno se za ispravak netočnog navoda javio zastupnik **Silvano Hrelja (HSU)** podsjećajući da bi u slučaju povrata duga putem obveznica ponovno došlo do "torbarenja" sa svim negativnim posljedicama kojih znamo iz ranog perioda pretvorbe i privatizacije. Zatražio je od predsjedavajućeg da upozori zastupnika Kajina na neprihvatljive kvalifikacije prema kojima HSU tobože trguje s Vladom. Isto bi se to moglo uputiti IDS-u, kada ta stranka primjerice promiče svoj koncept Brijuni rivijera, naslanjajući se na Vladu. Drugi ispravak netočnog navoda uputio je zastupnik **Andrija Hebrang (HDZ)** demantirajući tvrdnju o tobožnjim kalkulacijama zbog termina slijedećih parlamentarnih izbora. Vlada premijera Sanadera prije posljednjih je izbora najavila rješavanje ovog problema i na taj način nastavlja sa ispunjavanjem svojih jamstava.

Ovo je nedvojbeno dobar koncept i Vladin uspjeh

Za riječ se javio i predsjednik Vlade Republike Hrvatske, dr.sc. **Ivo Sanader** ističući da se ovim zakonskim prijedlogom rješava jedan od najtežih i najsjetljivijih problema. Nema dvojbe da je dug našim umirovljenicima s moralnog i političkog aspekta predstavljao teško opterećenje za sve dosadašnje vlade od 1993. godine. Konačno, bilo je to i pitanje zakonitosti i vladavine prava imajući na umu odluke Ustavnog suda iz 1998. godine. Ovaj je problem neprestano bio guran u stranu, pa su u njegovo rješavanje pomalo počeli sumnjati i sami umirovljenici. Premijer Sanader zatim je upozorio da se mnoge zemlje susreću i guše s krizom mirovinskog sustava, a brojne su vlade i pale na ovom pitanju. Hrvatski umirovljenici prepoznali su važnost tadašnje povijesne zadaće i dali svoj doprinos prilikom stvaranja i obrane domovine, pa im trebamo odati zasluženo priznanje. Ova je Vlada održala obećanje oko povrata duga, a u pre-

dizbornom smo programu naglasili da je skrb o građanima najvažnija zadaća ove države, istaknuo je premijer Sanader. Iako su mnogi mislili da je riječ o još jednom izbornom obećanju, održao sam najavljeno obećanje, jer se ozbiljna politika ne može graditi na slabim temeljima. U koalicijskom partnerstvu Vlade i HSU-a kroz zajednički dijalog, odlučili smo da državu rasteretimo dužničkih obveza i pronađemo prihvatljivo i pravedno rješenje. Ono je realistično jer će ga prihvatiti me samo umirovljenici, već i najšira javnost koja je svjesna da smo spremni rješavati i najteže probleme u ovome društvu. Hrvatska se treba temeljiti na snažnom gospodarstvu, svježim idejama i inicijativama, jer svaki zaostatak donosi gubitak perspektive. Uvijek ima nekoga, tko će na temelju novih ideja i tehnologija biti brži, spremniji i uspješniji pa je i to razlogom zbog kojega Hrvatska ne smije zaostajati. Ovim smo riješili jedno od najtežih pitanja građana treće životne dobi, a Vlada će i nadalje voditi brigu imajući na umu strateške interese zemlje, zaključio je predsjednik Vlade Republike Hrvatske, dr.sc. Ivo Sanader.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Pero Kovačević (HSP)** ukazujući da će se pitanje isplate umirovljenicima riješiti tek kada se isplati cjelokupni dug. U pojedinačnoj raspravi koja je uslijedila prva je govorila zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. I sama je podržala predloženi tekst ocjenjujući da ga treba sagledati usporedo sa Zakonom o provođenju odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske. Ovo je veliki iskorak ukoliko se prisjetimo i prijašnjeg negiranja prve HDZ-ove Vlade koja je osporavala njegovo postojanje. Međutim, određenu sumnju i podozrenje izaziva činjenica da se u zakonskom tekstu spominje upravljanje fondom i upravnim odborima. Izračunavanje obeštećenja nije predviđeno u formi upravnog akta, pa ostaje nejasno kako umirovljenici ili njihovi nasljednici mogu reagirati ukoliko se ne slažu s rješenjem, iako im se u krajnjem slučaju ne može uskratiti sudska odluka.

Ukazala je zatim i na ostale nepreciznosti koje je uočila u predloženom zakonskom tekstu, izdvajajući nejasnoće oko prava nasljednika. Predložila je da se isprave odredbe sadržane u članku 42., te prenijela upite umirovljenika koji traže da im se kaže gdje konačno mogu naplatiti svoja potraživanja.

Uslijedila je replika zastupnika dr.sc. **Marka Turića (HDZ)** koji je upozorio da je bilo i umirovljenika koji su izričito tražili da se ne trebaju naknadno isplaćivati njihovi zaostaci, koje su smatrali vlastitim udjelom u stvaranju hrvatske države. Međutim sadašnja je Vlada odlučila ispuniti odluku Ustavnog suda, pa se radi o velikom trenutku kojega ne mogu zasjeniti ni razne patetične izjave. U svom odgovoru na repliku, zastupnica Antičević-Marinović upozorila je na drugačije životne situacije, gdje je umirovljenik prije smrti tražio povrat dugovanja, jer su mu oba sina koja su se vratila s ratišta ostala bez posla. Zatražio je da makar oni naslijede prava koja proi-
zlaže iz ove situacije.

Ne treba zanemariti ni doprinos prijašnje Vlade

Zastupnica **Milanka Opačić (SDP)** poduprla je već formulirane i iznijete stavove Kluba, te podsjetila da su godinama ukazivali na potrebu povratka duga. Smatra da nisu točne konstatacije premijera Sanadera da prethodne vlade nisu pokazivale volju da riješe ovaj problem. Podsjetila je i na poteze prijašnje vlade koja je donijela zakon o povratu duga i godišnje vratila 2,5 milijardi kuna duga hrvatskim umirovljenicima. Iznijela je zatim i statističke vrijednosti o visini mirovina u pojedinim periodima, upozoravajući da je u posljednjih godinu i pol došlo do pada mirovina koja sada iznosi oko 41% prosječne plaće. Uz sve dobre rezultate koje donosi ovaj Zakon, treba reći da u samoj provedbi postoji i dosta nepoznanica. Nije razvidno kako se izračunao iznos duga, ni kako je izračunata kamata, upozorila je zastupnica Opačić. Međutim, ukoliko je oko navedenih pitanja postignuta suglasnost između Vlade i predstavnika umirovlje-

ničkih udruga, mi podupiremo predložena rješenja i ne smatramo ih spornima. Upozorila je i na mogućnost žalbi onih umirovljenika koji će se osjećati zakinitima, pitajući se ujedno kojom se metodologijom došlo do stavova umirovljeničke populacije oko vremenskog raspona dugovanja.

Budući da je oko ovoga Zakona postignuta suglasnost između Vlade i umirovljeničkih udruga, treba podržati predloženi zakonski tekst.

Smatra da će se i dalje produbljavati jaz između zaposlenika i umirovljeničke populacije, jer će Vlada nastojati primijeniti "Švicarsku formulu" pri izračunavanju visine mirovine. Riješili smo problem oko povrata duga ranijim umirovljenicima, ali ne i to kako će ova populacija živjeti u predstojećem periodu, zaključila je zastupnica Opačić.

Zastupnik **Nenad Stazić (SDP)** pozdravio je mogućnost da se ovaj problem riješi na civilizacijski i demokratski način, te podsjetio na okolnosti i vrijeme kada je nastao dug. Naime, mirovine nisu usklađivane prema postojećim zakonskim propisima, jer su sredstva između ostalog bila potrebna i za obranu zemlje. Međutim, taj se novac možda trebao prije svega oduzeti "tajkunima, profiterima i pretvorbenjacima sviju vrsta i fela". Njih se ostavilo na miru, a uzelo se umirovljenicima "jer su oni bili najlakši plijen". Nemoguće je potpuno pravedno nadoknaditi svaku štetu, i ovdje se potpuno slažem sa zastupnikom Hebrangom, naglasio je zastupnik Stazić. Govorio je zatim o okolnostima u kojima je došlo do odluke Ustavnog suda, podsjećajući da je dug u manjim ratama vraćan tijekom Matešine i Račanove Vlade kroz formulu: 6% plus 100 kuna. Korektno je od ove Vlade da priznaje navedenu činjenicu, jer bi i na taj način dug postupno bio riješen. Zastupnik Stazić ukazao je zatim na pojedina dvojbenja rješenja prema kojima će dio

umirovljeničke populacije kao i njihovi nasljednici biti zakinuti zbog određenih propusta. I on je upozorio da se sada obeštećuju stariji umirovljenici, ali ne pokazuje se dovoljno brige za one umirovljenike koji su u mirovinu otišli od 1998. godine. Na kraju je tražio da se pojasne zakonski dijelovi oko Umirovljeničkog fonda te na kraju podržao mogućnost da se predloženi zakonski tekst prihvati konsenzusom.

Zastupnik **Silvano Hrelja (HSU)** bio je zaustavljen u svojoj replici, jer je zastupnik mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)** zatražio od predsjedavajućeg da spriječi pojedince da se rugaju tuđim imenima. Takvim je pristupom i sam zaradio opomenu, jer prema ocjeni **predsjedavajućeg** nikada nije tolerirano slično ponašanje. Svoje izlaganje nastavio je zatim zastupnik **Hrelja** koji se nije složio s konstatacijom da bi se dug isplatio ranijim sitnim isplatama koje je prakticirala prijašnja Vlada. Da bi se obeštećenje izvršilo u skladu s odlukom Ustavnog suda, bilo ga je potrebno najprije priznati, a zatim pojedinačno izračunati i to za svakog umirovljenika. Čude ga i izjave zastupnika Stazića o indeksaciji, jer je u više navrata pročitao kako se SDP zalaže za primjenu "Švicarske formule" prilikom obračunavanja mirovina.

U svom odgovoru na repliku zastupnik **Stazić** pojasnio je dvojbe vezane uz ova pitanja, navodeći da je samo pokušavao ukazati na razne varijable i uštede do kojih će se doći primjenom navedene formule. Smatra da se i ranijim konceptom moglo riješiti nastalo dugovanje umirovljenicima. Vraćajući se na ranije dobacivanje iz klupe zastupnika Arapovića, konstatirao je "da veličina duha ne mora uvijek odgovarati veličini tijela".

Vlada je pronašla način da obešteti umirovljenike

Na redu je bila zastupnica **Ruža Lelić (HDZ)** koja je uvodno izrazila zadovoljstvo što je ova Vlada pronašla način da obešteti umirovljenike. Time se ujedno uklanja i pitanje kojim se nerijetko opterećivalo društvo u cjelini, pa je vrijednost rečenog zakona tim

veća. I ona je ukazala da je primjena odluke iz 1993. godine donesena u jeku ratnih operacija, velikog broja prognanika i izbjeglica, te početka obnove i priprema za oslobađanje okupiranih krajeva. Predloženi model smatra najboljim mogućim rješenjem, podsjećajući ujedno da se radi o populaciji većoj od milijun naših građana. Analizirala je zatim strukturu i visinu mirovina, zaključujući da iznijeti podaci govore da je zaista potrebno poboljšati socijalnu sigurnost većeg dijela umirovljenika. Predloženim se zakonom uređuje pitanje obeštećenja, a sami umirovljenici mogu izabrati jednu od ponuđenih solucija. Dobro je što će zatvoreni investicijski fond onemogućiti "torbarjenje", te što će njime upravljati profesionalne osobe koje će jamčiti i njegovo uspješno poslovanje, zaključila je zastupnica Lelić.

Zastupnik **Niko Rebić (HDZ)** ocijenio je da je Vlada ispunila najavljeno jamstvo i u zakonskom roku predstavila optimalno rješenje oko povrata duga hrvatskim umirovljenicima. U ovim se trenucima trebamo sjetiti i pojedinih optužbi koje su svojedobno stizale na adresu Vlade Republike Hrvatske i podsjetiti javnost što su pojedini zastupnici izjavljivali prije nekoliko mjeseci. Prevladavale su kritike, iako se ustrajno radilo na rješenju ovog problema i to na pravičan način koji je sukladan odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske iz 1998. godine. Analizirao je zatim i okolnosti u kojima je došlo do nastanka obveze prema umirovljenicima, podsjećajući na teške i neizvjesne trenutke tijekom agresije i obrane Republike Hrvatske. Prijašnja koalicijska Vlada u svojim je najavama obećavala da će "zatvoriti lopove i vratiti opljačkana sredstva", ali je prividno putem formule: 6% plus 100 kuna samo poravnavala određene disproporcije. Sadašnja je Vlada pronašla odgovarajući zakonski model i demonstrirala spremnost da rješava nagomilane poteškoće države i njenih građana. Dakle, uporna i pravedna borba umirovljenika urodila je plodom i zato treba odati priznanje sadašnjoj Vladi, zaključio je zastupnik Rebić.

I prijašnja je Vlada vraćala dug

Zastupnik mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)** javio se zbog ispravka netočnog navoda držeći da nije točna procjena kako prijašnja Vlada nije dovoljno brzo vraćala dug. Podsjetio je i na ranije odgovore HDZ-ovih dužnosnika koji su mu u više navrata odgovarali da Vlada nema nikakvih dugova prema umirovljenicima. Smatra da je dobro što sadašnja Vlada vraća ranije dugove koje je nanijela umirovljenicima. Predsjedavajuća je ponovno podsjetila zastupnika da je u drugom dijelu ispravka zapravo vodio polemiku, što nije u skladu s odredbama Poslovnika. Uslijedio je i odgovor u kojemu je ukazao i na povredu Poslovnika.

Ocijenjeno je da koalicijska Vlada sa SDP-om na čelu zapravo nikada nije pokazivala stvarnu želju da prizna i poštuje odluku Ustavnog suda na pravi način. Zastupnica **Milanka Opačić (SDP)** ispravila je iznijete tvrdnje, te u potpunosti demantirala iznijete ocjene zastupnika Rebića, ponovno podsjećajući da je prijašnja Vlada u obrocima i bez rasprodaje imovine, isplatila oko 2,5 milijardi kuna umirovljenicima na ime utvrđenog dugovanja. Za ispravak netočnog navoda javila se i zastupnica **Ljubica Lalić (HSS)** te ocijenila netočnom iznijetu tvrdnju da prijašnja Vlada nije htjela ni znala vratiti nastali dug. Podsjetila je i na okolnosti i iznose koji su u tom periodu isplaćeni umirovljenicima. Tada se vodilo računa o svim umirovljenicima, za razliku od ovog povrata duga gdje se isključuju određene kategorije umirovljenika.

Bilo bi potrebno obeštetiti sve umirovljenike

Zastupnik mr. sc. **Mato Arlović (SDP)** podržao je postignuti dogovor Vlade s umirovljenicima, ali je upozorio i da ovakvim rješenjem nije obuhvaćen povrat duga za 239 tisuća umirovljenika koji primaju mirovinu ispod tisuću kuna. Ovdje se ne radi samo o povratu

duga, već uopće o visini takvih mirovina, upozorio je zastupnik, analizirajući same zakonske temelje na osnovi kojih će se vraćati dug. Zakon se mora poboljšati, jer ima dosta jezičnih i gramatičkih pogrešaka, a postoje manjkavosti i oko rješenja koja se tiču ustavno-pravne i pravne naravi. Jedno od njih se primjerice odnosi na samog osnivača. Predlagatelj navodi da je to Vlada, iako bi bilo ispravno da se kao osnivač navede Hrvatski sabor jer je riječ o zakonu kojega donosi najviše zakonodavno tijelo u zemlji. Sporan je i članak 38. kojim se utvrđuje preoblikovanje Fonda u investicijski Fond, a protuustavan je i članak 4., stavak 2., kojim se navodi da je Fond zatvoren za sve druge članove osim za nasljednike prvog nasljednog reda. Ukazao je zatim i na nepreciznosti oko odabira depozitne banke, te na neustavnost članka 43. kojim se utvrđuje stupanje Zakona na snagu.

Sumirajući navedene nepreciznosti i nedostatke, zastupnik Arlović konstatirao je da svi podržavaju postignuti dogovor između Vlade i umirovljeničkih udruga jer na kraju krajeva, oni snose politički rizik. I on je upozorio na pojedine grupacije umirovljenika koji su ostali zakinuti u svojim zakonskim pravima, ocjenjujući da će se o tome više govoriti uoči slijedećih izbora.

Započeti sa stvarnim vraćanjem duga

U ime Kluba zastupnika HSLS-a, DC-a, i LS-a govorila je zastupnica **Đurđa Adlešić**. Smatra da se ovom prilikom ne smiju iznevjeriti očekivanja umirovljenika, a raspravu o navedenom zakonskom aktu trebalo bi voditi bez politizacija i u dobroj namjeri da se započne sa stvarnim vraćanjem duga. Zakon je manjkav jer je rađen na brzinu, ali ipak treba sagledavati konačni cilj, te utvrditi vrlo precizni koncept oko načina upravljanja i stjecanja imovine Fonda. Osim toga, potrebno je precizirati sve računovodstvene poteze i upravljanje Fondom, kako bi se što prije moglo pristupiti stvarnom vraćanju duga. Predviđena je i određena parlamentarna kon-

trola pa se treba nadati da će se uspjeti s istaknutim obećanjima i jamstvima. Ipak treba biti i oprezan, jer umirovljenici s pravom očekuju da će u nekom razumnom vremenskom roku moći doći do gotovinske isplate, a treba očekivati i tužbe nezadovoljnih pojedinaca.

Iako postoji izreka da je država loš gospodar, ipak treba nadzirati rasprodaju državne imovine i poduzeća, te utvrditi kontrolne mehanizme. Bez obzira na priče o pritisku MMF-a zbog ovog zakona, treba reći da se radi o hrabrom potezu Vlade kojega treba pozdraviti i podržati, zaključila je zastupnica Adlešić.

Potrebno je pomoći i najsiromašnijim umirovljenicima

Zastupnik dr.sc. **Josip Sudac (HSU)** zahvalio se svim zastupnicima koji su izrazili punu suglasnost oko potrebe da se obeštete hrvatski umirovljenici. Radi se o pravnom, političkom i civilizacijskom pitanju i s tom su se konstatacijom složili svi saborski klubovi zastupnika. Ne treba zaboraviti da su i prijašnje vlade obavile znatan dio posla, te da je vraćanje duga počelo s onom formulom od: 6% plus 100 kuna. Međutim, najveća je stvar kada se neki veliki posao privede kraju za što je najzaslužnija sadašnja Vlada i koja je dobila podršku umirovljenika. Nije se uspjelo postići da se obeštećenje dobije u vremenskom roku od godinu dana zbog upozorenja makroekonomskih stručnjaka koji su upozoravali da bi došlo do nagle potrošnje. I on je upozorio da je dio umirovljenika isključen iz ovog procesa, a radi se upravo o kategorijama koje najteže uspijevaju podmiriti temeljne životne potrebe.

U ime Kluba zastupnika IDS-a ponovno je govorio zastupnik **Damir Kajin** koji je konstatirao da se odluke Ustavnog suda moraju poštovati jer je Republika Hrvatska pravna država. Smatra međutim, da je potrebno pronaći najpovoljniji model i izvore iz kojih će se namaknuti potrebna financijska sredstva za više od 434 tisuće umirovljeni-

ka. Upozorio je da je učinjena nepravda prema novim umirovljenicima, te onim s najskromnijim mirovinama. Dodao je zatim da će i sama država uštedjeti značajna sredstva ukoliko bude obračunavala mirovine prema "švicarskoj formuli" jer bi se na taj način uštedio cijeli jednogodišnji proračun za ove namjene. Analizirao je ujedno i potencijalne izvore sredstva koji bi se mogli osigurati u nastavku procesa privatizacije, ističući da ne bi trebalo posegnuti za prodajom firmi koje poput Croatia osiguranja, INA-e i ACY-a predstavljaju "obiteljsko srebro".

Postignuta je puna suglasnost oko potrebe da se konačno obeštete hrvatski umirovljenici posredstvom Umirovljeničkog fonda.

Zastupnicima i javnosti treba reći istinu od kuda će se osigurati potrebna sredstva, zaključio je zastupnik Kajin.

Zastupnica **Ljubica Lalić** govorila je ponovno u ime Kluba zastupnika HSS-a i odmah na početku rezimirala kako će ovaj zakonski prijedlog izgleda postići suglasnost i podršku svih zastupničkih klubova. Podsjetila je još jednom na opravdane kritike koje su dolazile iz Kluba zastupnika HSS-a, jer se ovim prijedlogom isključuju pojedine skupine umirovljenika. Radi se o onim umirovljenicima koji ionako imaju najniže mirovine koje su zaslužili prema propisima o individualnim poljoprivrednicima. Govorila je zatim i o modalitetima povrata duga, procjenjujući da će se 90% umirovljenika odlučiti za bržu varijantu, a umirovljenicima treba reći da će prvu ratu moći dobiti tek u 6. mjesecu slijedeće godine. Još je jednom ponovila da se smanjuju prava najugroženijima koji će iz svojih ionako skromnih mirovina morati plaćati participaciju, prijevozne troškove do liječnika, te uštedjeti i za vlastiti pokop. Ovdje se ne radi o nikakvoj patetici, pa treba reći punu istinu o svim segmentima provedbe ovog zakona.

Ispraviti ranije učinjene nepravde

Zastupnik **Slavko Linić (SDP)** potvrdio je da će SDP pružiti potporu rečenom zakonskom prijedlogu, procjenjujući da se pronašao zakonski model kojim će se ispraviti prijašnje učinjene nepravde. Najveći posao ostaje na Mirovinskom zavodu koji mora biti odgovoran u provedbi Zakona. Smatra da se ne treba bojati da se dug neće moći vratiti, ali je evidentno da se mora povesti ozbiljnija rasprava i briga o samom gospodarstvu kako bi se izbjeglo dodatno zaduživanje države. Sadašnja gospodarska kretanja nisu dobra, pa se to može odraziti i na Proračunu ili na situaciju da dođe do zakidanja nekih drugih korisnika.

Kako više nije bilo prijavljenih za raspravu, potpredsjednik Vlade **Damir Polančec** je iznio završni osvrt.

Velika zadaća leži na Hrvatskom fondu za mirovinsko osiguranje

On je proteklu raspravu doživio i ocijenio kao zajednički napor da se precizira slika o načinu povrata duga, te još jednom rezimirao najznačajnije segmente iz predloženog Zakona. Potvrdio je potrebu da se provedu odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske iz 1998. godine, te govorio o načinu i modelima obeštećenja. Definiran je i iznos kamata, iako trebamo biti svjesni da nema sto posto pravednog obeštećenja, a velika zadaća leži na Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje. Svaki će umirovljenik dobiti izračun o visini povrata, a potrebno je da se opredijeli za određeni vremenski model povrata duga. Zakon o Umirovljeničkom fondu daje odgovore na sva postavljena pitanja, istaknuo je potpredsjednik Vlade preciziravši okolnosti izrade i autore samog zakonskog teksta. Na kraju je još jednom ponovio vremenske rokove obeštećenja, te potvrdio da je Vlada dala snažna jamstva oko cjelokupne provedbe Zakona.

Bez obzira koju varijantu umirovljenik izabrao, ima potpuno jamstvo da će mu ukupni iznos za koji se odluči biti isplaćen. Troškove poslovanja Fonda snosi Vlada Republike Hrvatske, koja ovim tekstom istovremeno zaključuje jedno veliko pitanje o kojemu su se vodila polemička nadmetanja. Svi skupa možemo biti ponosni što se izvršavaju zakonske obveze, a sam portfelj punit će se ne iz Proračuna, već iz imovine koja je u vlasništvu države. Od kud će se smoci novca i imovine bit će na vrijeme predloženo, odnosno onda kada budu jasni planovi privatizacije određenih sustava koje Vlada ima pred sobom.

Svaki će umirovljenik dobiti dokument o visini potraživanja, te se odlučiti za jednu od solucija povrata duga.

Još je jednom podsjetio na jasne napomene premijera da se pokreće privatizacija Hrvatskog telecoma, INA-e, Croatia osiguranja, ali da ovo nije proces rasprodaje već privatizacije i budućeg boljeg poslovanja.

Predloženi zakonski tekst koji je stvaran u devet mjesečnih razgovora i pregovora prihvatljiv je Hrvatskoj stranici umirovljenika i umirovljeničkim udrugama, pa treba očekivati i njego-

vo zajedničko prihvaćanje od Hrvatskog sabora, zaključio je Damir Polančec. Predsjedavajuća je ovim riječima zaključila raspravu.

OČITOVANJE O PODNIJETIM AMANDMANIMA

U nastavku rada, uoči samog glasovanja, predstavnik predlagatelja i ministar financija u Vladi Republike Hrvatske, Ivan Šuker očitovao se o podnesenim amandmanima. Prihvatio je prvi amandman kojega je uputio Odbor za zakonodavstvo. Njime je predloženo da se u članku 13. točki 3. riječ: "alinejama" zamjenjuje riječju: "točkama". Prihvaćen je i drugi amandman istog podnositelja, kojim se u članku 14. stavku 2., brišu riječi u drugoj rečenici koje glase: "koje imenuje Vlada Republike Hrvatske". I treći amandman Odbora prihvaćen je od predstavnika predlagatelja. Njime se u članku 16. stavku 2. riječi: "alinejama 1., 2., 3.,"stavka", zamjenjuje riječju: "stavku", a riječ "također" se briše.

Ministar Šuker prihvatio je i sljedeća četiri amandmana **Odbora za zakonodavstvo**.

U članku 20. stavku 3. brišu se riječi: "a sve", dok se u članku 22. točki 1. riječ: "neotuđiva" zamjenjuje riječima: "nije u prometu".

U amandmanu na članak 25. stavak 4. riječ: "objave" zamjenjuje se riječima: "stupanje na snagu", a u članku 40. stavku 1. briše se riječ: "ovaj". Time su ovi amandmani kojima se uređuje pravni i nomotehnički izričaj postali sastavnim dijelom Zakona, konstatirao je predsjedavajući.

Ministar se zatim očitovao i o amandmanu kojega je uputio zastupnik dr.sc. **Ivo Josipović (neovisni)**. On je predložio da se u člancima 1, 2, 5, 6, 10, 13, 22, 35, 36, 37, 38. i 39. briše tekst: "(1)". U obrazloženju je naveo da se time ispravlja gruba tehnička omaška, jer navedeni članci imaju samo jedan stavak i u njima nije korektno pisati broj jedinog stavka. Ministar je prihvatio ovaj amandman djelomično, ističući da kod članka 6. ima osam stavaka i onda ovaj broj mora ostati. Predložio je prihvaćanje amandmana, ali uz navedenu iznimku koja se odnosi na članak 6.

Pristupilo se glasovanju. Za amandman je glasovalo svega 12 zastupnika pa je predsjedavajući konstatirao da ipak nije dobio potrebnu većinu.

Dao je zatim na glasovanje Konačni prijedlog zakona o Umirovljeničkom fondu. Utvrdio je da je sa 105 glasova "za" i 3 "suzdržana" donesen Zakon o Umirovljeničkom fondu u tekstu predlagatelja, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

V.Ž.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOM OKUPLJANJU

Viši sigurnosni standardi

Zastupnici su većinom glasova, u hitnom postupku, na 15. sjednici donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnom okupljanju, čiji je predlagatelj Vlada Republike Hrvatske.

Ovim Prijedlogom zakona brisana je odredba o zabrani održava-

nja mirnih okupljanja i javnih prosvjeda u blizini spomenika kulture, čime bi broj ograničenja glede mjesta održavanja javnih okupljanja bio smanjen. Isto tako, regulirana je i mogućnost da MUP spriječi odnosno prekine mirno okupljanje i javni prosvjed, ukoliko postoji zbiljska i

izravna opasnost za zdravlje sudionika i drugih osoba.

Prijedlog zakona usmjeren je samo na najnužnija ograničenja koja su potrebna radi interesa državne sigurnosti, te radi zaštite prava i sloboda drugih. Predlagatelj drži kako onemogućavanje održavanja javnih oku-

pljanja i mirnih prosvjeda u blizini objekata u kojima su smješteni i zasjedaju Hrvatski sabor, Predsjednik RH, Vlada RH i Ustavni sud RH, predstavlja osobito opravdani državni interes.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslušili smo se izlaganjem predstavnika predlagatelja, državnog tajnika u MUP-u **Ivice Buconjića**. Buconjić je konstatirao da je postojalo nekoliko razloga za ovakav Prijedlog. Naime, MUP mora primjenjivati određene sigurnosne standarde prema osobama i institucijama koje su navedene Uredbom o utvrđivanju poslova protuobavještajne zaštite i osiguranja određenih osoba, objekata i prostora, a da bi MUP mogao primjenjivati te propisane sigurnosne standarde valjalo je donijeti određene promjene zakona, kako je i predloženo.

Naglasio je da je predloženim izmjenama i dopunama Zakona o javnom okupljanju postignut konsenzus na GSV-u svih socijalnih partnera. Isto tako, ova promjena zakona uskladena je s Konvencijom za zaštitu prava i temeljnih sloboda i protokola Vijeća Europe broj 1,4,6,7,11, koji je u RH stupio na snagu 5. studenoga 1997. godine, a koja kaže da se ne mogu postavljati nikakva ograničenja u ostvarivanju prava na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugima, osim onih koja su propisana Zakonom i koja su u demokratskom društvu nužna radi interesa državne sigurnosti ili javnog reda i mira, te radi sprečavanja nereda i zločina.

Dakle, ove predložene izmjene i dopune zakona su u skladu s tom Konvencijom, isto tako poštuju osnovna ustavna načela kojima se priznaje pravo na javno okupljanje, kojima se jamči sloboda mišljenja i izražavanja, a kojima se zabranjuje svako pozivanje ili poticanje na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti, komentirao je Buconjić.

”Prilikom predlaganja izmjena i dopuna Zakona o javnom okupljanju uvažene su i međunarodne norme koje reguliraju ovu materiju, uvažena su i poštovana temeljna ustavna načela o pravima i slobodama čovjeka i građanina i smatramo da će predloženim promjenama MUP dobiti mogućnost primjenjivanja sigurnosnih standarda zaštite šticećenih osoba i objekata koji su uobičajeni u svim demokratskim državama svijeta, i to je bio osnovni i jedini razlog za predloženu promjenu Zakona o javnom okupljanju”.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovoga Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor nema primjedaba.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav raspravio je ovaj Prijedlog kao matično radno tijelo. Odbor je u raspravi podržao rješenja iz Prijedloga zakona, posebice glede odredivosti objekata, prostora i osoba koje se štite. Nakon rasprave Odbor je većinom glasova predložio Saboru donošenje Zakona u tekstu u kojem ga je predložila Vlada RH.

I Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost raspravljao je o predmetnom zakonu. Članovi Odbora upoznati su s razlozima i interesima zbog kojih se predlaže donošenje predmetnog Zakona po hitnom postupku.

Predstavnik predlagatelja navodi potrebu onemogućavanja održavanja javnih okupljanja i mirnih prosvjeda radi zaštite objekata i prostora u kojima se obavljaju poslovi ili službe koji zahtijevaju pojačani mir i sigurnost. Nadalje, ističe kako je nužno provesti sve odgovarajuće i zakonom propisane mjere zaštite u svrhu otklanjanja uzroka koji bi mogli imati za posljedicu ugrožavanje kako sigurnosti šticećenih objekata, tako i šticećenih osoba, posebice stranih delegacija. Predstavnik predlagatelja napominje da će ove zakonske izmjene i dopune doprinijeti učinkovitijem radu

policije i sigurnosnih službi u provedbi poslova osiguranja navedenih objekata i prostora.

Odbor je podržao prijedlog predlagatelja za donošenjem ovog Zakona po hitnom postupku, jer ocjenjuje da je od interesa za RH. Nadalje, Odbor je podržao i mišljenje iznijeto od strane predstavnika predlagatelja, te je jednoglasno odlučio Saboru predložiti donošenje ovog Zakona u tekstu kako je predložen od predlagatelja Zakona.

AMANDMANI

Klub zastupnika SDP-a podnio je na tekst Konačnog prijedloga zakona slijedeće amandmane:

Prvi amandman je na članak 1. gdje se u novom podstavku 6. na kraju teksta briše točka, stavlja zarez i dodaju riječi: ”osim ako organizator skupa ima posebno odobrenje za određeni broj sudionika javnog prosvjeda, odnosno okupljanja za određeno vrijeme”. U članku 1. novi stavak 2. briše se.

Obrazloženje je da se na ovaj način omogućuju ipak javna okupljanja i mirni prosvjedi u blizini objekata u kojima su smješteni ili zasjedaju Hrvatski sabor, Predsjednik RH, Vlada i Ustavni sud, pod određenim uvjetima. Također, omogućuje se i nadalje manjim grupama da mogu izraziti svoja stajališta, uvjerenja i zahtjeve putem npr. uručivanja letaka, peticija i slično.

Drugi amandman je na članak 2. koji se briše. Obrazloženje je da se brisanjem članka 2. onemogućuje proizvoljno procjenjivanje ovlaštenih osoba da li je ili nije nekim mirnim prosvjedom ugroženo zdravlje sudionika.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja, državnog tajnika **Ivice Buconjića**, u ime Odbora za zakonodavstvo Izvješće je podnio predsjednik Odbora **Florijan Boras**, u ime Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav predsjednik Odbora **Dražen Bošnjaković**, u ime Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost predsjednik Odbora

ra **Ivan Jarnjak**. Uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika.

Redovita zakonska procedura

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Gordana Sobol (SDP)**. U Klubu ne vide razlog da ovaj Prijedlog ide u hitnu proceduru, te predlažu da se o njemu raspravlja u redovitoj saborskoj proceduri.

Što se tiče konkretnih primjedbi i prijedloga, Klub podržava izmjene u članku 1. zakona i brisanje podstavka 4. kojim se briše odredba o zabrani održavanja mirnih okupljanja i prosvjeda u blizini spomenika kulture iz postojećeg zakona.

Sobol je rekla da Klub može prihvatiti novi podstavak 6. kojim se predlaže da se ograničavaju prosvjedi na najmanje 100 metara od objekata Hrvatskog sabora, Vlade RH, predsjednika RH i Ustavnog suda, samo ukoliko se prihvaća amandman Kluba zastupnika SDP-a kojim predlažu da se u nastavku teksta podstavka 6. briše točka i dodaju riječi: "osim ako organizator skupa ima posebno odobrenje za određeni broj sudionika javnog prosvjeda odnosno okupljanja za određeno vrijeme". Naime, smatraju da bi se time na neki način omogućilo ipak određena okupljanja u određenim situacijama u odobrenom vremenu.

Nadalje, u Klubu su izričito protiv toga da se iza stavka 1. doda stavak 2. koji po prijedlogu glasi: "U slučaju iz stavka 1. podstavka 6. ovoga članka ne primjenjuje se odredba članka 4. stavka 1. ovoga Zakona u dijelu kojim se određuje broj sudionika okupljanja". Naime, stavak 1. članka 4. postojećeg Zakona kaže da se mirnim okupljanjem i javnim prosvjedom podrazumijeva svako organizirano okupljanje više od 20 ljudi koje se održava radi javnog izražavanja i promicanja političkih, socijalnih i nacionalnih uvjerenja i ciljeva.

Sobol ističe da bi se po ovom Vladinom prijedlogu na prostorima Markova trga svaki pojedinac ili grupica ljudi, njih dvoje, troje, petoro, sve do broja 20, sada smatralo opasnošću po sigurnost državnih institucija i nosioca državne

vlasti, jer se anulira potreban broj sudionika, njih 20, da bi se radilo o javnom okupljanju. "Dakle, praktički svatko tko tuda prolazi, može biti ocijenjen kao onaj koji ugrožava sigurnost". Klub se s time ne slaže i svojim amandmanom predlaže da se ovaj novi stavak 2. briše ili da eventualno Vlada iznađe neki drugačiji način kojim bi se omogućilo da se ipak dozvoli i pojedincima i grupama da mogu recimo doći i podijeliti letke.

Konačno, Klub ne podržava članak 2. Prijedloga izmjena kojim se dodaje nova točka 6. u članku 22. postojećeg zakona i koji glasi da postoji zbiljska izravna opasnost za zdravlje sudionika ili drugih osoba. Naime, članak 22. govori kada ovlaštena službena osoba MUP-a može spriječiti odnosno prekinuti mirno okupljanje i javni prosvjed, pa se nabraja da je to u slučajevima ako prosvjed nije prijavljen ili je zabranjen, ako se održava na mjestu koje nije navedeno u prijavi, ako je netko od sudionika mirnog okupljanja ili prosvjeda naružan, ako sudionici pozivaju ili potiču na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti, ako redari ne mogu održavati red i mir, ako nastupi zbiljska izravna pogibelj od nasilja i drugih oblika ozbiljnog remećenja javnog reda i mira, a sada Vlada predlaže da se unese novi stavak koji će glasiti ako postoji zbiljska izravna opasnost za zdravlje sudionika ili drugih osoba.

Klub postavlja pitanje kako će to službena ovlaštena osoba procijeniti da postoji opasnost za zdravlje sudionika prosvjeda, pa predlažu amandmanom da se članak 2. briše.

Sobol je zaključila da Klub drži da se ovaj Prijedlog može doraditi i da nije potrebna hitna procedura u donošenju ovog zakona. Napomenula je da je prihvaćanje zakona od Kluba zastupnika SDP-a uvjetovano uvažavanjem njihovih amandmana.

U ime **Kluba zastupnika HNS/PGS-a** govorio je **Dragutin Lesar (HNS)**. Klubovi neće podržati predmetni zakon, a nisu predložili amandmane svjesni da oni neće proći. "Ovaj zakon je samo u pravcu toga da više nitko od

nezadovoljnih građana neće moći doći nama pod vrata i prozore i reći što misli između ostaloga i o kvaliteti zakona koje donosimo u ovom Saboru".

U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Damir Kajin (IDS)**. Osobno ne zamjera Vladi što se nagodila sa sindikatima, međutim, zamjera sindikatima, "jer je Trg sv. Marka sveto mjesto hrvatske demokracije, sveto mjesto hrvatskog parlamentarizma, sveto mjesto hrvatske državnosti".

Prihvatanje zakona od Kluba zastupnika SDP-a uvjetovano uvažavanjem njihovih amandmana.

Rekao je da bi noćenje i kampiranje na Trgu sv. Marka sam zabranio, kao i prosvjede kada dolaze strani dužnosnici, poradi sigurnosti, međutim, za njega nije upitno da onom tko želi na takav način komunicirati s javnošću, Vladom, Saborom itd. u određeno vrijeme to mu se mora omogućiti.

Sindikati iznevjerili radnike

Smatra da su pristankom na ovaj zakon sindikati na neki način iznevjerili radništvo. Drži da je osnovni problem što odustajanje od Trga sv. Marka znači odustajanje od prava na govor, a to je jedno od elementarnih ljudskih pravih i ustavnih prava koje nitko ne može zabraniti, pa od toga sindikalisti ne bi trebali odustati. "Slažem se da se na Trgu sv. Marka gdje stoluje predsjednik Vlade, predsjednik Ustavnog suda, Sabor, itd. ne može tolerirati anarhija, međutim, taj prosvjed se ne može zabraniti, ne zbog Vlade, ne zbog sindikata, nego zbog samog Ustava".

Kajin naglašava da jest za sigurnost na način da nitko nikoga i ništa ne smije ugrožavati, pogotovo ne uredno funkcioniranje institucija države, te je u tom kontekstu minimum udaljenosti sigurno potrebna, ali zabrana u ovom trenutku je nepotrebna. Zaključio je da glede ovog

zakona ne krivi Vladu, ali krivi sindikat.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Emil Tomljanović (HDZ)**. Klub podupire ovaj Prijedlog zakona, kao i hitni postupak. Tomljanović se osvrnuo na primjedbe upućene na Prijedlog zakona ustavno-pravne naravi, one koje govore da ovaj Prijedlog nije u suglasju s ustavnim odredbama koje reguliraju ovu materiju. Rekao je da članak 42. Ustava RH propisuje da se svakom priznaje pravo na javno okupljanje i mirni prosvjed u skladu sa Zakonom, a da ovu ustavnu odredbu treba povezati sa člankom 16. Ustava RH koji propisuje da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Zastupnik napominje da možda najbolji odgovor na možebitna sporna ustavno-pravna rješenja iz Prijedloga daje Konvencija o zaštiti prava i temeljnih sloboda, kao i Protokol Vijeća Europe, a ti su propisi u hrvatsko zakonodavstvo ušli ili stupili na snagu još 1997. godine.

Izmjene i dopune Zakona o javnom okupljanju usmjerene samo na najnužnija ograničenja koja su potrebna radi interesa državne sigurnosti te radi zaštite prava i slobode drugih.

Naime, sama Konvencija ne postavlja nikakva ograničenja u ostvarivanju prava na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja s drugim, osim onih koja su propisana Zakonom i koja su u demokratskom društvu nužna radi interesa državne sigurnosti ili javnog reda i mira, radi sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih ljudi.

Tomljanović je naglasio da su izmjene i dopune Zakona o javnom okupljanju usmjerene samo na najnužnija ograničenja koja su potrebna radi interesa državne sigurnosti te radi zaštite prava i slobode drugih.

Ovome je dodao da je uspostavljen dogovor predlagatelja, Vlade RH sa socijalnim partnerima, što ocjenjuje pozitivnim. Spomenuo je da su u Prijedlogu zaštićena tri objekta, objekt Parlamenta, Vlade RH i Ustavnog suda, te naravno predsjednika Republike Hrvatske koji je u ovom lokacijskom smislu izdvojen s prostora Trga sv. Marka.

”U ovoj se kratkoj izmjeni radi o izmjeni članka 11. koji je i do sada u samom zakonu funkcionirao kao iznimka od opće prihvaćenog pravila dozvole i ostvarenja prava na javno okupljanje i miran prosvjed”. Smatra da će ova iznimka koja se predviđa u izmjeni zakona sam Zakon o javnom okupljanju u tom smislu precizirati. Zaključio je da Klub podupire ovaj Prijedlog i u smislu teksta i u smislu hitnosti procedure.

Bolja organizacija, ali ne zabrana

U ime **Kluba nezavisnih zastupnika** govorio je **Branimir Glavaš**. Konstatirao je da su zastupnici okupljeni u ovom Klubu, njih trojica, protiv ovog Prijedloga iz slijedećeg razloga: ”Pokušavamo zabraniti hrvatskom građaninu, hrvatskom radniku, hrvatskom seljaku, nezaposlenom, da dođe pred Hrvatski sabor, pred hrvatsku Vladu i iskaže svoje nezadovoljstvo”. Apelirao je na premijera i Vladu da povuče ovaj Prijedlog. ”Nije istina da se to čini zbog državnih interesa, to se čini zbog interesa vladajuće elite”. Apelirao je na zastupnike da ne podrže ovaj Prijedlog, ili da se bar odredi još jedno čitanje teksta zakona u jesen.

Smatra da se uz drugačiji pristup i bolju organizaciju javna okupljanja mogu održavati i dalje, na način da se ne dovede u pitanje sloboda i prava drugih i interesi države, a svakako da država ima instrumente i institucije koje zadužuje i čija je obveza štititi ustavni poredak, pojedince, prava i slobode drugih, pa i državnih dužnosnika koji rade u Vladi, u Saboru, Ustavnom sudu itd. Zaključno je apelirao na hrvatsku vladu da predloži da zakon ide u drugo čitanje.

U ime predlagatelja govorio je **Ivo Sanader**, predsjednik hrvatske Vlade. Rekao je da su sindikati pokazali visoki stupanj odgovornosti podržavši ovaj Prijedlog, a nikako to nije bila trgovina. Na nekoliko sjednica GSV-a raspravljen je i konačno usuglašen ovaj Prijedlog, a primjedbe sindikata predlagatelj je usvojio. Sanader se osvrnuo na raspravu zastupnice Sobol u ime Kluba zastupnika SDP-a koja je rekla da se ovim zakonom pokušavaju spojiti dva načela, jedno na slobodno okupljanje i prosvjed i drugo načelo, zaštite državne sigurnosti. Oba ova načela razmatrana su i odlučeno je prihvatiti ono što stoji i u Konvenciji Vijeća Europe o temeljnim ljudskim slobodama. Premijer je konstatirao da tek nakon što su Prijedlog prihvatili socijalni partneri predlagatelj ga je uputio u Hrvatski sabor. Zamolio je zastupnike da prihvate ovaj zakon.

Nije potrebno mijenjati postojeći zakon

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Josip Vresk (HSS)**. Smatra da bi o ovom Prijedlogu svakako trebalo raspraviti u dva čitanja, a drži da uopće nije ni potrebno mijenjati postojeći Zakon o javnom okupljanju. ”Mi u Klubu HSS-a smatramo da svatko, doista svatko u ovoj zemlji ima pravo doći na ovaj trg, da pogotovo imaju pravo doći oni kojima je teško i da taj njihov glas treba čuti hrvatska Vlada, a isto o tom glasu treba znati hrvatska javnost”.

Ovim zakonom će Vlada odnosno nadležno ministarstvo biti u puno povoljnijoj situaciji, jer nitko tamo neće moći podnositi zahtjev za održavanje skupova, jer javni skupovi tu više neće biti mogući.

Drže da postojeći Zakon o javnom okupljanju uz sve svoje mehanizme koje ima može to pitanje rješavati na

vrlo kvalitetan način. Naime, cilj ovakvih zakona je spriječiti sve akte nasilja, prije svega one koji ugrožavaju život ili zdravlje ljudi i one kojima je za cilj praviti štetu, a to postojeći zakon pokriva, pa ga nije ni potrebno mijenjati.

Nije ga potrebno mijenjati ni zbog prava šticećenih osoba, jer nitko ne osporava šticećenim osobama da imaju prava koja imaju, a ta prava su "doslovce" regulirana u Zakonu o policiji sve do uredbi i niza podzakonskih akata koji su na snazi, komentira Vresk. "Šticećene osobe imaju sigurno dobru zaštitu i to nije razlog da se mijenja ovaj zakon".

Smatra da je cilj ovog Prijedloga nešto drugo i da će Vlada njime biti u puno "komotnijoj" situaciji. Naime, po dosadašnjem zakonu skup se mora u propisanom roku prijaviti nadležnoj policijskoj upravi koja tada procjenjuje jesu li ispunjeni svi razlozi iz zakona i onda nadležna policijska uprava odobrava ili zabranjuje skup. Ovim zakonom će Vlada odnosno nadležno ministarstvo biti u puno povoljnijoj situaciji, jer nitko neće moći podnositi zahtjev za održavanje skupova, jer javni skupovi tu više neće biti mogući, ističe Vresk. Iz tog razloga Klub neće podržati ovaj Prijedlog, smatrajući da postojeći zakon osigurava, odnosno propisuje sve adekvatne mehanizme da se zaštite ona dobra koja zakon štiti.

Otkuda strah od građana?

Zvonimir Mršić (SDP) rekao je da ovaj zakon sasvim nedvosmisleno kaže ne samo da neće biti mogući nikakvi prosvjedi, već neće biti moguće ni da dvije osobe dođu pred Vladu ili pred Sabor i dijele različite letke, peticije ili da protestiraju cijeli dan ili više dana kao što je do sada bilo moguće. Postavlja pitanje otkuda odjednom strah od građana, jer sigurnosni aspekti postoje cijelo vrijeme od kada je ovdje i Vlada i Sabor i Ustavni sud.

"Za mene je ovaj zakon potpuno neprihvatljiv zato jer ja ne vidim nikakav razlog da se na bilo kojem mjestu u Hrvatskoj ne može iskazivati određeni politički stav, opredjeljenje ili zalagati

se za svoje ideje i interese, a posebno ne vidim razloga da to bude 100 metara".

Smatra da nema razloga za strah od građana koji su spremni prijaviti skup, odrediti tko će im biti organizatori, koji su spremni reći tko će im biti redari i tek tada doći iskazati svoju volju odnosno nevolju koju imaju. "Mi se moramo bojati onih koji će usprkos ovom Zakonu imati možda namjeru doći na Markov trg, učiniti nešto instituciji ili šticećenj osobi, ali za takve osobe je sasvim svejedno da li je to ograničenje 100 metara, 30 metara ili je onako kako ga danas imamo". Smatra da zakon koji se predlaže nema nikakvu svrhu i da Trg mora ostati otvoren za sve građane Hrvatske pod jednakim pravilima, bez obzira da li su u grupi od dvoje, 19 ili 21, a posebice mora biti otvoren za turiste i građane koji žele doći vidjeti ljepote Markovog trga. Mišljenja je da nema potrebe da se uopće glasa o ovome Prijedlogu, već treba ostaviti postojeću regulativu.

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) smatra da ovaj zakon nije izraz racionalne politike, već "ustrasenog poretka koji se prestrašio za svoju poziciju vlasti".

Naglašava da se nitko ne zalaže za "kampiranje" na Markovom trgu, ali drži da je svakako "sramotno" zabraniti na ovom Trgu izraz prosvjeda. Drži da bi trebalo ovaj Prijedlog povući ili bar prihvatiti amandmane Kluba zastupnika SDP-a, kojima će se "uvesti red", ali isto tako omogućiti građanima da slobodno dođu na Markov trg i održe mirni prosvjed.

Milanka Opačić (SDP) drži logičnim održavanje prosvjeda na Markovom trgu zbog toga što su i Vlada i Sabor institucije u kojima se donose odluke, u kojima se odlučuje o problemima građana, pa je prema tome logično da ljudi upravo tamo dolaze tražiti svoja prava. Smatra čudnim da su sindikati koji bi se trebali boriti za prava prvenstveno radnika, ovog puta odustali od ovog njihovog prava, prosvjeda na trgu kao što je Markov trg.

Ujedno pita tko se boji radnika u ovoj zemlji i kako to da su ovim činom sindikati postali "odgovorni", kako kome-

tira hrvatska Vlada, upravo stoga što su pristali na ovakav zakon i odustali od prava da radnici mogu doći na Markov trg i pred ljudima koji su najodgovorniji za njihovu sudbinu reći što misle. Osobno ne može podržati zakon koji zabranjuje bilo koju vrstu okupljanja građana na Markovom trgu i koji bi zabranio da građani iskažu svoje probleme koji ih muče.

Sigurnosni mehanizmi već postoje

Nenad Stazić (SDP) drži da su motivi predlagatelja neiskreni, jer predlagatelj tvrdi da zakon predlaže iz sigurnosnih razloga, a "zapravo ga predlaže jer mu je neugodno da mu se demonstrira pred nosom".

Podržava kolegu Vreska koji smatra da postojeći zakon ne treba mijenjati, jer kada građani žele protestirati, moraju najaviti skup policiji, navesti koliko očekuje prosvjednika, navesti vrijeme početka i završetka skupa i tada policija procjenjuje da li skup može odobriti ili ne, dakle, postoje sigurnosni mehanizmi po kojima se treba postupati.

Florijan Boras (HDZ) u potpunosti podržava ovaj Prijedlog u kojem je Vlada našla idealno rješenje za dva načela, dvije zagarantirane ustavne slobode, a to su sloboda na javno okupljanje i govor s jedne strane, i s druge strane, pravo na sigurnost. Mišljenja je da ovim Prijedlogom nijedno od ovih načela nije ugroženo.

"Sloboda okupljanja i javnog govora ničim nije ograničena, naprotiv, ovim Prijedlogom mjesta na kojima se može javno okupljati i prosvjedovati proširuju se i na objekte na kojima se nalaze zaštićeni spomenici kulture, a jedini prostor na kojem se ograničavaju ovakvi prosvjedi je prostor 100 metara od Vlade, Sabora, Ustavnog suda i Ureda Predsjednika Republike" rekao je Boras. Smatra da je taj pojas iz sigurnosnih razloga čak nedovoljan, ali s obzirom na faktično stanje na Gornjem gradu smatra da će zadovoljiti i da će jamčiti sigurnost kako Vladi tako i Saboru.

Ustav RH ne dopušta generalnu zabranu

Josip Leko (SDP) mišljenja je da ne postoji ovdje nikakva konkurencija dva načela, sigurnosti i prava na prosvjed, jer "ako ste pažljivo čitali važeći zakon naglasak je na mirnim prosvjedima, nema ovdje govora o nekim prosvjedima koji bi mogli ugroziti nekoga, Zakon govori samo o mirnim prosvjedima".

Drži da hrvatska država i Vlada imaju stvarne poluge za organizaciju i osiguranje svoje sigurnosti, a zakon je tu samo pravna osnova. Mišljenja je da se ovim Prijedlogom zakona ništa ne bi riješilo, osim što bi se zabranilo građanima da protestiraju pred onima kome svoj protest i upućuju.

"Ustav kaže da svako ograničenje slobode i prava mora biti razmjerno naravi potreba za ograničenjem i to u svakom pojedinom slučaju, a ne generalno kako to Vlada sebi osigurava, jer ovo je generalno zabrana protestiranja protiv Vlade". Ustvrdio je da je pojedinačno Vlada uvijek mogla zabraniti održavanje skupa, jer to tako i Ustav govori.

Osvrnuo se na Konvenciju Vijeća Europe koja kaže da samo zakonom i to u slučajevima kada se radi o interesu državne sigurnosti može nastupiti zabrana okupljanja. Leko pita je li interes državne sigurnosti povrijeđen ako se dođe pred Vladu predati joj peticiju. "Ako ćemo poštivati vlastiti Ustav u stavku 2. članka 16. zaista piše samo u pojedinom slučaju ugrožavanja, a ne generalno".

Konstatirao je da postojeći zakon uređuje mirna okupljanja i mirne proteste bez mogućnosti da se njima ugrožava Vladu, a poluge sigurnosti su i tako kod Vlade.

Maleni dobitak za sigurnost

Ivo Josipović (neovisni) rekao je da ga izrečeni argumenti navode na zaključak da će dobitak za sigurnost biti malen, ali da će nažalost biti narušen jedan demokratski standard na koji smo navikli. Osvrnuo se na pravno stanje na

ovom području u demokratskim razvijenim zemljama, jer je i predlagatelj naveo da je riječ o uobičajenoj normi u demokratskom svijetu.

U velikoj većini demokratskih zemalja nema apriornih ograničenja, već su ona vezana uz procjenu konkretnih sigurnosnih ugroza.

Josipović je ustvrdio da u velikoj većini demokratskih zemalja nema apriornih ograničenja, već su ona vezana za procjenu onih kojima je to posao, odnosno radi se o situacijama konkretnih sigurnosnih ugroza. Ne vjeruje da će u današnjoj situaciji promjena zakona dovesti do velikih praktičnih posljedica. "Kada bi se doslovno čitale mogućnosti i ograničenja koja proizlaze iz doslovnog čitanja teksta novopredloženih normi, ograničenja bi bila zaista strašna, do toga da zaista grupa ljudi ne može prošetati Markovim trgom i ja sam uvjeren da to nitko tako neće primjenjivati i zato gledam na ove promjene zakona kao nepotrebnu mrlju demokratskom licu današnje Hrvatske".

Izmjene imaju opravdanja

Franjo Piplović (DC) izjavio je da u Demokratskom centru imaju razumijevanje za Vladine motive da se poveća razina sigurnosti šticećenih osoba i objekata, posebno u kontekstu globalnih problema sigurnosti danas u svijetu.

Imaju razumijevanja i za Vladine namjere da se poveća razina sigurnosti stranih državnika i delegacija kada borave na Trgu svetog Marka. Ipak, uvjereni su da se samom zabranom javnih okupljanja i mirnih prosvjeda neće bitno povećati sigurnost šticećenih osoba, objekata, stranih državnika i delegacija, jer ovome svemu treba pridodati i kvalitetan rad obavještajnih i protuobavještajnih službi. "Tek kombinacijom ovih dviju zaštita mi ćemo imati kvalitetnu zaštitu".

Zastupnik napominje da se ovom konkretnom zabranom javnog okupljanja neće bitno ograničiti ustavno zajamčena prava i slobode na javno okupljanje i mirno prosvjedovanje, jer ovakvih ograničenja u razvijenim zemljama demokracije ima mnogo, odnosno ovakvi standardi postoje i po tome Hrvatska nije neka iznimka. Zaključio je da će podržati Prijedlog.

Miljenko Dorić (HNS) podržava stavove izrečene u raspravi kolega Leke i Josipovića. Ustvrdio je da u ovom trenutku ne može podržati ovaj zakon, jer vjeruje da je ovo jedino oružje u rukama civilnog društva da radi dodatni pritisak na vlast, da traži pošteniji, efikasniji, korektniji rad. Zaključio je da u ovom trenutku smatra građane saveznicima u zajedničkom poslu da Hrvatska postane bolja, demokračičnija i pravna država.

Završni osvrt dao je državni tajnik u MUP-u, **Ivica Buconjić**. Rekao je da je Vlada prilikom donošenja ovoga zakona konzultirala rješenja iz drugih država, pa tako Austrija, kao i Njemačka, imaju slična rješenja, a takva ograničenja priznaje, odnosno dopušta i Konvencija za zaštitu prava i temeljnih sloboda i protokola Vijeća Europe.

Takva ograničenja priznaje, odnosno dopušta i Konvencija za zaštitu prava i temeljnih sloboda i protokola Vijeća Europe.

Podsjetio je da su kod donošenja Prijedloga zakona konzultirani i socijalni partneri okupljeni u GSV-u, koji su se suglasili s ovim promjenama, a poštovana su ustavna načela o zaštiti i poštivanju ljudskih prava i sloboda.

Zaključio je da MUP ima veliku odgovornost u osiguranju potrebne razine sigurnosti svih državnih institucija i da će predloženim zakonom osiguranje te potrebne razine sigurnosti biti daleko lakše, te će se izbjeći arbitrnost kakva je do sada mogla biti primijenjena zbog toga što će sada biti

jasno gdje su javna okupljanja zabranjena i u kojoj situaciji.

Amandmani odbijeni

Uslijedilo je očitovanje predlagatelja zakona o amandmanima Kluba zastupnika SDP-a. Državni tajnik **Ivica Buconjić** konstatirao je da Vlada ne prihvaća prvi amandman Kluba na članak 1. zbog toga što je ovim zakonom propisano točno gdje se zabranjuje okupljanje bez mogućnosti odobravanja, a što se predlaže amandmanom. "Ide se generalnom zabranom u tom području koje je propisano zakonom".

Ivica Račan (SDP) u ime predlagatelja amandmana rekao je da je Klub zastupnika SDP-a spreman podržati ovaj Zakon pod uvjetom da se usvoje njihovi amandmani, "a amandmanima smo pokušali da ipak kada je riječ o Hrvatskom saboru i hrvatskoj Vladi, nismo išli na druge institucije poput predsjednika Republike, osiguramo da se u suživotu mogu primijeniti dva principa, jedan je princip sigurnosti, a drugi je princip prava na iskazivanje protesta građana pred najvišim demo-

kratskim institucijama vlasti". Račan je rekao da su zato predložili u prvom amandmanu da se izuzetno, pod strogim uvjetima, omogući iskazivanje protesta u ograničenom broju i u ograničeno vrijeme. Time bi se onemogućile anarhične situacije "poput šatora na Mrkovom trgu i tome slično i uvelo reda", ali isto tako omogućilo ostvarivanje demokracije, da građani mogu predati peticiju, letke i sl. zastupnicima Sabora ili članovima Vlade. Račan smatra da ovi amandmani pomažu namjeri predlagачa i oni su uvjet da Klub zastupnika SDP-a podrži ovaj zakon. Uslijedilo je glasovanje zastupnika o amandmanu, no on nije dobio potrebnu većinu.

Potom se **Buconjić** očitovao o drugom amandmanu Kluba zastupnika SDP-a na članak 2. Vlada ne prihvaća ni ovaj amandman, no Buconjić je istaknuo da se neće ograničavati i onemogućavati dijeljenje letaka pojedinačno niti pred Saborom niti pred Vladom, dodavši da dijeljenje letaka nije javno okupljanje niti protestiranje.

Ivica Račan u ime predlagatelja amandmana rekao je da u Zakonu koji

se predlaže piše drugačije, prema tome ostaje samo usmena izjava.

Ni ovaj amandman nije dobio potrebnu većinu glasova zastupnika. Uslijedilo je glasovanje o konačnom tekstu zakona. **Zastupnici su većinom glasova, sa 76 glasova "za", 26 "protiv" i 1 "suzdržanim" prihvatili ovaj Zakon.**

Za riječ se javila **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, rekavši da je predsjednik Sabora upravo obznanio da je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnom okupljanju. Ustvrdila je da se radi o organskom zakonu, jer se njime utvrđuju ljudska prava i temeljne slobode (članak 162. Poslovnika), a članak 42. Ustava utvrđuje da je javno okupljanje i mirni prosvjed ustavna kategorija, pa je prema tome povrijeđen Poslovnik i Ustav, jer ovaj zakon nije dobio potrebnu većinu od 77 glasova zastupnika. Stoga Klub zastupnika SDP-a najavljuje ustavnu tužbu.

Predsjednik **Šeks** rekao je da ukoliko Klub zastupnika SDP-a smatra da je došlo do povrede glasovanjem, može podnijeti ustavnu tužbu i pokušati tako oboriti zakon.

S.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOJ NABAVI

Kvalitativni pomak

Hrvatski je sabor hitnim postupkom donio izmjene i dopune Zakona o javnoj nabavi kojima je zadaća usklađenja Zakona s pravnom stečevinom EU i otklanjanje administrativnih zapreka i racionalizacija postupaka nabave.

O PRIJEDLOGU

Trogodišnja primjena Zakona u praksi je iskristalizirala nejasnoće i poteškoće koje je potrebno otkloniti i time stvo-

riti pretpostavke za poštivanje osnovnih načela sustava javne nabave, navodi predlagatelj, Vlada RH.

Izmjene i dopune Zakona treba sažeti u dvije osnovne zadaće: usklađenje Zakona s pravnom stečevinom EU i otklanjanje administrativnih zapreka i racionalizacija postupaka nabave. Bitne izmjene su u dijelu koji se odnosi na pojmove koji nisu bili određeni Zakonom, zatim, mnoga trgovačka društva ubuduće neće biti obveznici Zakona, bez

obzira na to što u njima većinski udio u kapitalu ima RH ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pod uvjetom da na otvorenom tržištu obavljaju gospodarsku djelatnost koja nije od općeg interesa i koja nije posljedica dodijeljenih posebnih prava koja im omogućuju položaj koji ima znatan utjecaj na mogućnost drugih subjekata da obavljaju takvu djelatnost.

Brišu se odredbe o pravu Vlade RH o utvrđivanju posebnoga interesa za naba-

vu, a novina je mogućnost rezerviranih ugovora za posebne programe zapošljavanja invalidnih osoba. Uvodi se mogućnost žalbe svake zainteresirane strane na izravnu pogodbu čime odgovornost za svoje odluke preuzimaju naručitelji. Zainteresiranim stranama daje se pravo prigovora i pravo žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave i na postupke izravne pogodbe.

Izmjene i dopune Zakona treba sažeti u dvije osnovne zadatke: usklađenje Zakona s pravnom stečevinom EU i otklanjanje administrativnih zapreka i racionalizacija postupaka nabave.

Ovim izmjenama i dopunama Zakona sustav javne nabave u RH čini značajan normativni i kvalitativni pomak u smjeru zakonodavstva EU.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog zakona, a na tekst Konačnog prijedloga podnio je tri amandmana radi nomotehničkog uređivanja teksta. Odbor ukazuje da u ovom zakonu i u postupku donošenja određenog broja drugih zakona pravnog sustava RH, ali i nakon njihovog stupanja na snagu, ima nomotehničkih, izričajnih, pravnih, jezičnih, gramatičkih i pravopisnih rješenja koja nisu terminološki sukladna pravnom sustavu RH ni hrvatskom jeziku.

Članovi **Odbora za financije i državni proračun** u raspravi su iznijeli i mišljenje da treba precizno odredbama utvrditi da se ovaj zakon ne odnosi na nabavu robe, usluga i radova koje su označene državnom, vojnom ili službenom tajnom ili kada to zahtijeva zaštita bitnih interesa države. Odbor je predložio Hrvatskom saboru donošenje ovog zakona.

Isti prijedlog Saboru je uputio i **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**. U raspravi su iznesena različita stajališta

o potrebi donošenja ovog zakona po hitnom postupku, a s obzirom na to da se članovi Odbora nisu stigli izjasniti o mišljenju HGK ono je sastavni dio Izvješća Odbora o ovom zakonskom prijedlogu (šest amandmana primjerice, da su granični iznosi nabave od 200.000 kuna preniski i da ih treba povećati barem na 500.000 kuna).

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskog sabora o osnovnim postavkama predloženog zakona uvodno je govorio ministar financija Ivan Šuker. Naglasio je da se uvodi potpuna kontrola javnosti i puna transparentnost svake izravne pogodbe te, među ostalim, da se onemogućava skrivanje naručitelja iza suglasnosti Ureda za javnu nabavu.

Nakon izvjestitelja radnih tijela otvorena je rasprava.

Preciznije odrediti kontrolu

Đurđa Adlešić (HSL) govorila je u ime Kluba zastupnika HSL-a, DC-a i LS-a. Podsjetila je da je ona prije nekoliko mjeseci podnijela istoimeni zakonski prijedlog no odlučeno je da se pričekava Vladin prijedlog. Drži da je ovaj predloženi zakon bolji od postojećeg, ima jače mehanizme kontrole ali i nedostatke pa se može popraviti amandmanima (zastupnica je podnijela tri). Žao joj je da je isključena mogućnost parlamentarne kontrole jer ako zastupnici kontroliraju proračun onda bi bilo logično da mogu kontrolirati i nešto što se možda s pravom može zvati paralelni proračun, rekla je, među ostalim, zalažući se za preciznije određivanje kontrole odnosno tijela kad se radi o bitnim interesima države.

Josip Leko (SDP) u ime Kluba zastupnika SDP-a najprije je pitao postoje li podaci koliko se društvenog novca mora potrošiti primjenom Zakona o javnoj nabavi jer europske zemlje troše između 15 i 18 posto domaćeg bruto proizvoda. Nije se smjelo pristupiti ovom zakonskom prijedlogu bez valjane analize o primjeni važećeg Zakona, rekao

je zastupnik podsjećajući da OESS na 6. mjesto u borbi protiv korupcije stavlja element javne nabave.

Predlagatelj ne vodi računa o stanju pravosuđa, sporosti i neučinkovitosti pravosudnoga sustava, o korumpiranosti u društvu, ne navodi da se nisu poštivala načela konkurentnosti u javnoj nabavi i transparentnosti. Zato je po našem sudu preuranjena i neprihvatljiva namjera predlagatelja da se primjene ovog zakona oslobode trgovačka društva koja su u pretežitom ili u potpunom vlasništvu RH (primjerice, Croatia osiguranje, HEP, INA, brodogradilišta, Hrvatske ceste, Hrvatske šume). U okvirima EU postupak javne nabave sve je više kompliciran a ne liberalan, zbog svega toga ne može se poduprijeti donošenje ovakvog zakona, rekao je, među ostalim.

Klub zastupnika HNS/PGS-a u svakom slučaju pohvaljuje nakanu predlagatelja da se javna nabava učini transparentnijom, jednostavnijom i pravednijom prema svim sudionicima, izvijestio je **Antun Kapraljević (HNS)**. Sve to je potrebno i neminovno, posebno jer se ovim izmjenama i dopunama dijelom približavamo standardima EU.

Pored liberalizacije u sastavljanju lista obveznika primjene ovog zakona treba voditi računa o tome da čitav sustav ne funkcionira bez učinkovitih mehanizama kontrole. I kad je potrebno, u svakom slučaju u tim mehanizmima kontrole treba biti i represije, jer znamo što se događalo u pokušaju da se ugovori izgradnja jednog dijela autoceste bez javnog natječaja.

Dobro je da popis obveznika primjene ovog zakona određuje Vlada no postavlja se pitanje tko će kontrolirati Vladu u postupku javne nabave. Nije jasna odredba po kojoj su obveznici primjene zakona udruge koje je osnovala Vlada (to su vjerojatno paradržavna tijela i neke čudne pravne osobe), od primjene zakona izuzeti su monopolisti u opskrbi toplinskom energijom, plinom i drugim energentima. No dobro je da se razlozi za izuzeće od primjene ovog zakona značajno sužuju, rekao je, među ostalim zastupnik. Način provođenja nabave uglavnom je prepušten volji i potreba-

ma naručitelja i, misli zastupnik, to je najznačajnija i najbolja izmjena jer se na taj način uklanja potreba za fingirane nabave i razbijanje većih nabava na par manjih, što je bila praksa.

Što manje izuzetaka

U ime Kluba zastupnika IDS-a javio se **Damir Kajin (IDS)** govoreći šire o dosadašnjem postupku javne nabave te činjenici da je i bivša i sadašnja Vlada direktnom pogodbom naručivala sigurno robe u vrijednosti milijarde kuna. Što je manje izuzetaka u javnoj nabavi to će svima u ovoj državi biti bolje.

Najveće zloporabe mogu biti kod nabavki u javnim tvrtkama bilo u državnom vlasništvu ili vlasništvu lokalne samouprave, jer pitanje je tko kontrolira ova velika državna poduzeća.

Najveće zloporabe mogu biti kod nabavki u javnim tvrtkama bilo u državnom vlasništvu ili vlasništvu lokalne samouprave, jer pitanje je tko kontrolira ova velika državna poduzeća, primjerice jednu brodogradnju, cestovne tvrtke, "Jadroliniju", "Hrvatske šume", HEP itd. Stoga kad je ovaj zakon u pitanju naglasak treba staviti na javna poduzeća i ona se ne smiju ni na koji način izuzeti iz javne nabave. Isto tako kroz te javne natječaje treba preferirati domaću proizvodnju, jamčiti brzinu postupka, rekao je, među ostalim navodeći i stavove Hrvatske gospodarske komore u vezi s ovim predloženim zakonom. Tako se ukazuje da treba maksimalno nadzirati sve te procese kako ne bi bilo preferiranje bilo kojeg poduzeća za neke sitne ili krupne interese. Možda bi bilo dobro da ovaj zakonski prijedlog ide u redovni postupak, rekao je na kraju.

Ante Markov (HSS) govoreći u ime Kluba zastupnika HSS-a izvijestio je da ovaj Klub zastupnika ne može podržati predloženi zakon.

Šire je govorio o javnoj nabavi, ulozi koju javna vlast ima na tržištu, načelima o javnoj nabavi iz direktiva EU, da danas segment javne nabave u EU čini između 16 i 18 posto bruto nacionalnog proizvoda. To govori o značenju koje javna nabava ima na tako snažne ekonomije kao što su EU, a naravno da je u zemljama poput Hrvatske udio javne nabave u bruto društvenom proizvodu puno veći (oko 33 posto) i značajniji za nacionalno gospodarstvo.

Umjesto da se problemi koji su nastajali u praksi pokušavaju riješiti uvođenjem elemenata koji će pojačati sustav nadzora i uvesti da se postupci mogu provjeravati na bazi dokaza, ovaj Prijedlog zakona lišava se tih instrumenata i otvara slobodno i liberalno tržište u pogledu javne nabave. Tvrtke koje su u većinskom vlasništvu države na neki način dominiraju gospodarskim sustavom, još uvijek su njegova okosnica i zbog toga, po mišljenju Kluba zastupnika HSS-a, nije razumljivo da se ne suočavamo s evidentnim problemima u sustavu javne nabave i nemamo podatke o tome kako se raspolagalo s javnim novcem, naglasio je zalažući se za načela iz EU direktive o racionalnosti, transparentnosti i nepriviligiranja.

Manje je bitno čije su tvrtke već ako država nekoga financira neka se točno zna koliko taj treba kupiti u Hrvatskoj, rekao je, među ostalim.

Zaštititi hrvatska trgovačka društva

Prema mišljenju Kluba zastupnika HSP-a predloženi zakon sadrži toliko izmjena i dopuna da bi bilo svrsishodnije predložiti novi zakon, rekao je **Miroslav Rožić (HSP)**. A uz to, predloženi tekst obiluje nomotehničkim i pravopisnim greškama za čije bi ispravljanje trebalo barem desetak amandmana, pa zbog toga a i drugih razloga Klub zastupnika HSP-a predlaže da se o ovom predloženom zakonu rasprava provede u prvom čitanju ili da se povuče iz procedure. A razlog takvom tekstu nije samo površnost ili brzopletost, već

Klub zastupnika HSP-a razloge nalazi i u činjenici da su inicijatori i sukreatori ovih izmjena zapravo stranci iz različitih svjetskih interesnih udruženja, čiji interes za propise iz financijskog područja nije zanemariv, a kod javne nabave njihova je funkcija zapravo priprema terena za ulazak stranih tvrtki u poslove u Hrvatskoj.

Izvjerna sloboda koja se dopušta nekim domaćim društvima posve je neosnovana, primjerice neosnovano je, po sudu ovog Kluba, oslobađanje od primjene odredbi ovog zakona pravnih osoba kojima su osnivači država, državna tijela ili jedinice lokalne uprave (nerijetko se događa da te tvrtke nakon što dobiju posao na javnom natječaju po niskim cijenama kasnije aneksima ugovora poslovi postaju najskuplji, ali im se gleda kroz prste), rekao je zastupnik. To bi trebalo izbjeći a domaća društva zaštititi na drugačiji način (u tom smislu date primjedbe). U cijelom zakonu, koji je samo još jedan u nizu kojim se iskorištava naša želja za ulaskom u EU, trebalo bi podvući kao "lajt motiv" zaštitu hrvatskih trgovačkih društava, rekao je na kraju.

Klub zastupnika HDZ-a podržat će ovaj predloženi zakon, izvijestio je **Krunoslav Markovinić (HDZ)**. Dobro je da je detaljan, jer često je bilo nedoumica, svakakvih tumačenja i zloporaba, rekao je zastupnik potkrepljujući to primjerima iz prakse (tihe sugestije, nakon ugovorenog posla odmah idu aneksi ugovora itd.) pitajući što je s firmama koje su izgubile taj posao, kome se mogu žaliti a vjerojatno nisu ni saznali što se dogodilo nekoliko mjeseci kasnije. Tu je i pitanje dampinga i a očekivali smo i da će se povećati iznos za koji ne treba nekakav postupak jer sadašnjih 20 000 je tako malo. Bilo bi dobro i da se nekim zakonom onemogući dužnosnike da sudjeluju na javnim natječajima koje raspisuje ministarstva ili lokalna samouprava, rekao je, među ostalim.

U pojedinačnoj raspravi **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** kaže da u ovom predloženom zakonu ima čitav niz vrlo dobrih rješenja, primjerice brisanje

odredbe o dosadašnjem pravu Vlade, utvrđivanju posebnog interesa za nabavu, o neposrednoj pogodbi. No sva ta dobra rješenja past će u vodu ako Vlada ostane kod novine da trgovačka društva u kojima RH ima, ili jedinice lokalne samouprave, većinski udio u kapitalu neće biti obveznici ovog zakona. To je nešto što je u biti opasno prije svega radi javnog mijenja koje ionako kod javne nabave sumnja. A pod parolom ekspeditivnosti želi se uvesti institut gdje žalba nema suspenzivno djelovanje, rekla je.

Jednaki kriteriji za sve

Zvonimir Mršić (SDP) naznačuje da u Hrvatskoj postoji samo praksa javne nabave od jednog desetljeća pa da u svakom slučaju postoji potreba da se s vremena na vrijeme korigira zakon. Ako se sada postižu usklađivanja sa smjernicama EU dobro je, rekao je zastupnik.

Zaštita tržišne utakmice trebala bi biti takva da svi pod jednakim kriterijima mogu koristiti taj javni novac, a kada se radi o velikim međunarodnim natjecanjima, sada su, nažalost, domaći ponuditelji u diskriminirajućem položaju u odnosu na velike multinacionalne kompanije, naveo je, među ostalim osvrćući se detaljno i na pojedinačna predložena rješenja.

Riječ je zatim zatražio ministar financija **Ivan Šuker** te pojasnio određene pojmove koji su se javljali u raspravi. Možda je najspornija mogućnost da mnoga trgovačka društva koja su u većinskom vlasništvu RH ne budu, pod određenim uvjetima, obveznici provođenja nabave temeljem ovog zakona. Bili smo u nedoumici kako postupiti u tim uvjetima, no suštinski je problem, smatra ministar financija, da te tvrtke trebaju biti obveznici donošenja propisa kako će provoditi javnu nabavu (sustav javne nabave u bankama koje su u većinskom vlasništvu stranaca, koje je donio njihov menadžment, daleko je stroži nego što je propisano našim zakonom). Dakle, u takvim slučajevima menadžment mora ponuditi model javnog nadmetanja koji će praktički garantirati da se ne događaju nekakve pronevjere, malverzacije.

Ali isto tako ne možemo inzistirati na provođenju ovog zakona kod poduzeća u državnom vlasništvu koje će ih dovesti u nepovoljniji položaj na tržištu.

Bitno je da ovo nije krajnja izmjena Zakona, čekamo određene smjernice EU i onda bismo u potpunosti išli s novim zakonom, rekao je, među ostalim ministar financija Ivan Šuker.

Veće povjerenje naručiteljima

Jure Bitunjac (HDZ) napominje da je javna nabava uvijek izazivala veliku pozornost, ne samo u poslovnim krugovima, te da su česta politička prepucavanja vezana uz ugovore u javnim poslovima i javnim radovima.

Kad je riječ o ovom predloženom zakonu bitno je da se Zakon usklađuje sa zakonodavstvom EU i da je s druge strane, doprinosi javnosti nabave. Predložene izmjene idu u pravcu davanja većeg povjerenja naručiteljima, kako državi i državnim poduzećima tako i nižim razinama jedinica lokalne samouprave, i to je pozitivno, drži zastupnik. Smatra ujedno da bi financijske granice vrijednosti nabave trebalo povisiti, poglavito onu donju od 20 000 kuna kad je naručitelj obavezan prikupiti pet ili više ponuda ali i da je deplasirano govoriti o nacionalnoj povlastici u zemlji koja planira biti članica EU.

Ivana Sućec-Trakoštanec (HDZ) se nada da će brzo biti novi zakon o javnoj nabavi s detaljnije razrađenim primjedbama iz rasprave. Pita se hoće li se transparentnost postupka javne nabave primjenjivati i na međunarodne ugovore. Nada se da će se riješiti dilema s natjecanjima gdje su bile određene žalbe, tužbe i posao je stajao, pa bi u tom dijelu država trebala sebe zaštititi.

Zdravko Sočković (HDZ) kaže da je ovo jedan od zakona za koji vlada velik interes šire društvene zajednice, pogotovo gospodarske javnosti. Skrenuo je pažnju da imamo međunarodne tendere na kojima se događa, uglavnom zbog nesposobnosti i nekonkurentnosti naših poduzeća koji nisu u stanju čak dati ni konzorcijalno ponudu, posao dobivaju uglavnom talijanske tvrtke, i da se on

izigrava pa je udio naših tvrtki u tim poslovima između 10 do 12 posto umjesto zagarantiranih 50 posto.

Miroslav Korenika (SDP) pitao je koji su razlozi da nacionalna povlastica nije uvrštena u ovaj sada predloženi zakon. Kada se osnovni Zakon donosio 2001. velika se bitka i rasprava vodila o nacionalnoj povlastici i tada su upravo zastupnici HDZ-a tražili. Isto tako volio bi čuti mišljenje predlagatelja o primjedbama HGK, a neke od njih je i iznio.

Ipak smatra da je ovaj predloženi zakon korak naprijed na ovom području, rekao je.

Slavko Linić (SDP) priklanja se onima koji smatraju da predloženi tekst doraduje osnovni Zakon i da se usklađuje s europskom praksom. No zbog hrvatskih specifičnosti - a to je da se najviše primjedbi Državne revizije odnosi na primjenu Zakona o javnoj nabavi i da njena izvješća jasno pokazuju da državna i lokalna administracija te trgovačka društva pokazuju sklonost korupciji a i da je hrvatska država još uvijek većinski vlasnik trgovačkih društava koja se bave samo pružanjem javnih usluga, monopolnim djelatnostima (brodogradnja, Croatia osiguranje, dio energetskog sektora), odnosno daleko većeg paketa dionica nego je to praksa u Europi - zastupnikova je dilema o podršci ovom zakonu.

Svjesni smo da se neće bitno promijeniti ponašanje u tim trgovačkim društvima kad je riječ o javnoj nabavi, i stoga ocjenjujući da neće biti doneseni a kamoli primijenjeni interni akti o nabavi, zastupnik sugerira predlagatelju da u krajnjem slučaju primjenu rješenja o trgovačkim društvima pomakne za dvije godine, za koje vrijeme će se vjerojatno promijeniti i privatizacijski ciklus.

U završnoj riječi u ime predlagatelja zakona ministar financija **Ivan Šuker** zahvalio je na dobroj raspravi te odmah rekao da će se ovaj zakon odnositi i na INA-u i FINA-u, a da se u principu neće odnositi na trgovačka društva koja su u portfelju HFP. Praktički se može govoriti da će osam velikih društava morati primjenjivati ovaj zakon, objasnio je ministar s obzirom na nedoumice iz rasprave.

Nada se da je ovo jedan korak naprijed do novog zakona, jer očigledno svi moramo poraditi na ovom području s obzirom i na nalaze državne revizije, a možda jednog dana bude politički kon-

senzus za imovinsku karticu koja će pomoći riješiti korupcijske probleme.

Rasprava je zatim bila završena.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi donesen je (81 "za",

četiri suzdržana, 22 "protiv) u tekstu kako ga je predložio predlagatelj zajedno s prihvaćenim amandmanima (amandmani Odbora za zakonodavstvo).

D.K.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTI

Stručni nadzor povjeren Vijeću za poštanske usluge

Hrvatski je sabor donio ovaj **Zakon nakon kraće rasprave. Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o pošti, među ostalim, smanjuje se područje univerzalnih poštanskih usluga, čime se dodatno liberalizira područje poštanskih usluga koje nisu rezervirane i kurirskih usluga. Također se precizira područje kurirskih usluga, zatim odredbe o pribavljanju dozvole za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, povećavaju obveze i ovlasti, te javne ovlasti Vijeća za poštanske usluge, ali i ovlasti poštanskog inspektora, dopunjuju kazne odredbe u cilju učinkovitijeg provođenja Zakona itd.**

O PRIJEDLOGU

Državni tajnik Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, **Dražen Breglec** podsjetio je na veljaču 2005. kada je Vlada po hitnom postupku dostavila ovaj zakonski akt, ali se na kraju odustalo od spajanja faza zakonodavnog postupka pa je isti upućen u redovnu proceduru. Vladin je predstavnik upozorio da će govoriti samo o razlikama između rješenja koja se predlažu u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona te o primjedbama, prijedlozima koje

predlagatelj nije prihvatio. Nedorečeni i nedovoljno definirani pojmovi ponovno su definirani i uvedeni novi pojmovi koji se koriste u Zakonu kao npr. definicija davatelja univerzalne poštanske usluge. Kurirske usluge razdvojene su od poštanskih usluga pa su u skladu s tim u tekst Konačnog prijedloga zakona ugrađeni prijedlozi da se kurirska usluga izrijekom ne definira kao poštanska usluga, a za pravnu osobu koja obavlja kurirske usluge uveden je naziv davatelj kurirskih, a ne poštanskih usluga. Budući da liberalizacija tržišta poštanskih usluga zahtijeva i osnivanje neovisnog regulatora, kako bi se osiguralo funkcioniranje poštanskog prometa i obavljanje poštanskih usluga u skladu sa standardima primijenjenim na razvijenim europskim i svjetskim poštanskim tržištima, osnovano je takvo samostalno i neovisno regulatorno tijelo sa svojstvom pravne osobe - Vijeće za poštanske usluge. Povećane su ovlasti i obveze Vijeća za poštanske usluge (obavljanje stručnog nadzora na području poštanskih usluga). Na nekoliko su mjesta izmijenjene i dopunjene kaznene odredbe. Prihvaćen je prijedlog za brisanje zakonske odredbe kojim je utvrđena ovlast prekršajnog suda, za izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 3

mjeseca do 2 godine te razdvojen iznos novčane kazne koju poštanski inspektor može izreći na mjestu počinjenja prekršaja. Utvrđen je i dulji rok zastare za pokretanje prekršajnog postupka prema odredbama Zakona o pošti.

Ovim se zakonskim prijedlogom regulira tržište kurirskih usluga jer i dandanas na tom području vlada sivo tržište što je neodrživo i neprihvatljivo za državu, rekao je Živko Nenadić u ime Kluba zastupnika HDZ-a. Klub prihvaća i podržava koncepciju Vlade da se problem kurirskih usluga riješi izmjenama i dopunama Zakona o pošti, a ne Zakona o kurirskim uslugama (čemu dva zakona o istoj materiji), kaže Nenadić. Predloženo rješenje bolje je i cjelovitije, nastavlja zastupnik, pojašnjavajući kako je teško i nema smisla posebnim zakonom odvojiti poštanske od kurirskih usluga. Uostalom, niti jedna zemlja članica EU nema poseban Zakon o kurirskim uslugama već su to riješile kroz jedinstven Zakon o pošti, i gotovo sve nacionalne pošte imaju monopol na pismovne pošiljke (od 100 do 350 grama). Kod nas je to do 100 grama težine, što je za Klub prihvatljivo rješenje. Inače, Klub je za liberalizaciju tržišta ali pod jednakim uvjetima, a nije za to da privatni operater pokriva samo "isplativi teren", a državnog ope-

ratera zakonom prisiljavamo da pokriva "neisplativ teren". Zato je potrebno, kao što su to već napravile države EU-a s razvijenijim tržištem od našega, ostaviti državnom operateru (kod nas Hrvatskoj pošti) određeni monopol nad poštanskim uslugama za pismovne pošiljke do mase 100 grama. Temeljem postojećeg Zakona o pošti dosad je 10 pravnih osoba steklo uvjete za obavljanje kurirskih usluga i velika većina njih radi u skladu s važećim zakonom. Ima, međutim, i onih koji debelo koriste određene nejasnoće i nedefiniranosti u Zakonu, napose loš represivan aparat i rade u sivoj zoni, pa tome valja stati na kraj, zaključio je Nenadić.

RADNA TIJELA

O stavovima radnih tijela (**odbor za zakonodavstvo, za europske integracije i matičnog Odbora za pomorstvo, promet i veze**) pisali smo rezimirajući Prijedlog zakona u broju 416 od 17. lipnja na stranama 3-19. ali podsjećamo da su radna tijela poduprla donošenje zakona.

RASPRAVA

Rigidna zakonska rješenja

Nakon uvodnog izlaganja riječ su dobili predstavnici klubova zastupnika.

Klub zastupnika IDS-a ne može podržati ovaj zakonski prijedlog i predlaže da ide u treće čitanje, rekla je **Dorothea Pešić-Bukovac**. Kako reče, do drugog čitanja zakona napravljene su samo kozmetičke promjene. Odredbom članka 14. Zakona o pošti (donesen je 2003.,) reguliraju se kurirske usluge, a u članku 65. precizira da će gore spomenuta zakonska odredba biti na snazi dok se ne donese Zakon o kurirskim uslugama. Prijedlog noveliranog zakona pojavio se, kaže, tek kada je Odbor za pomorstvo, promet i veze, na inicijativu Hrvatske udruge poslodavaca, uputio u proceduru Zakon o kurirskim uslugama. Znakovito je i to da je usput negdje izgubljena oznaka E, što samo potvrđuje da se zakonski pri-

jedlog u prvom čitanju radio na brzini, stihijski i bez utemeljenih stavova. Kao i u prvom čitanju i sada se predlaže zakon koji je u koliziji s drugim važećim zakonima (Zakon o trgovačkim društvima, Nacionalna klasifikacija djelatnosti). Osim toga, ne poštuje se mišljenje drugih ministarstava- pravosuđa, gospodarstva, rada i poduzetništva, vanjskih poslova i europskih integracija, a napose mišljenje Agencije za tržišno natjecanje i Nacionalnog vijeća za konkurentnost. Time se na neki način obmanjuju zastupnici da ne znaju pravo stanje stvari. Upozorila je, također, na to da se nakon 1. veljače 2005. otkako je stupio na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju više ne mogu donositi restriktivniji ili diskriminirajući zakoni.

U nastavku upozorila je na znakovito pogodovanje tvrtki HP Express, kćeri tvrtke HP-a, koja se bavi kurirskim uslugama (posluje pod njihovom zaštitom i njihovim materijalnim sredstvima). A to konkretno znači da je onaj tko vozi kombi u jednom trenutku poštar, a u drugom trenutku kurir. Na opaske nekih da HP mora raznositi poštu po cijelom području Republike Hrvatske i po otocima gdje nije isplativo, zastupnica odgovara da na potonje područje otpada tek 5 posto teritorija, a osim toga vidjela je da su neke kurirske firme otvorile svoja predstavništva po otocima. IDS ne može prihvatiti ovakva rigidna zakonska rješenja kojima se zatire tržišna utakmica. U samom zakonu ne želi se precizno definirati što je to poslovna dokumentacija, napose što je poštanska, a što kurirska usluga, iako se te dvije usluge

Klub zastupnika IDS-a ne može prihvatiti ovakva rigidna zakonska rješenja kojima se zatire tržišna utakmica na području što ga regulira ovaj zakon.

itekako razlikuju. Nije dovoljno ni to što si je Pošta, uz pomoć resornog Ministarstva, namjestila sve pogodnosti, već Ministarstvo mora imati i svoju inspek-

ciju za nadzor, negodovala je zastupnica. Netransparentno mijenjanje zakona bez uključivanja zainteresiranih strana i stručnjaka na ovom području dovodi do zaključka da Vlada mijenja Zakon o pošti samo radi interesa poduzeća u njezinom vlasništvu, a nikako radi usklađivanja sa EU-om. A definicijom kurirskih usluga kao usluga izravnog prijenosa pošiljaka koje nadzire poštanski inspektor resornog Ministarstva dovode se u pitanje ustavna prava poduzetničkih sloboda kao opredjeljenje Hrvatske o uvjetima slobodnog tržišta, zaključila je na kraju.

Monopol HP-a

Glavna zamjerka koju Klub zastupnika HSS-a upućuje predloženom zakonu odnosi se na monopolnu ulogu HP-a, podvukao je **Luka Roić**. Vlada tvrdi da je pripremajući ovaj zakon imala u vidu europsko zakonodavstvo po kojem HP kao javni operater ima zakonsku obvezu obavljati određenu razinu poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske. Zato u Hrvatskoj postoji rezervirano područje poštanskih usluga koje može obavljati samo javni operater, a to je dostava pošiljaka do 100 grama. Zainteresirane strane imale su suprotne stavove o predloženom zakonu, a sudeći po Konačnom prijedlogu zakona nisu sjele za isti stol kako bi svoje odnose uredili na najbolji mogući način. Zbog različitih stavova zainteresiranih strana Klub će predložiti da se ponuđen zakon promijeni u dijelu koji se odnosi na rezervirane pošiljke (monopol ograničen na pismovne pošiljke, unutar ograničenja mase do 50 grama) jer je to i tako obveza od 1. siječnja 2006. godine, a ukoliko se to ne prihvati odgodi primjena ovog zakona. Klub zastupnika HSS-a svakako je za daljnju liberalizaciju na tržištu poštanskog prometa, odnosno za to da na tom tržištu opstane onaj tko je bolji, uspješniji i jeftiniji. U ovom poslu, kaže Roić, ne bi trebalo biti povlaštenih, a rad bi trebao biti jedino mjerilo učinkovitosti. Ocjeni li Klub da ovaj zakonski prijedlog upravo na taj način regulira ovu materiju, podržat će ga, zaključio je Roić. Iako je

u odnosu na prvo čitanje ovaj zakonski tekst kvalitetniji potrebno ga je poslati na treće čitanje kako bi se uskladili prijeporni momenti u zakonskom tekstu, podvukao je **Miroslav Korenika** u ime Kluba zastupnika SDP-a. Glavni prijedpor, po njegovim riječima, odnosi se na definiciju kurirske usluge pa je s tim u vezi od državnog tajnika zatražio da mu objasni što je to izravni prijenos poštanske pošiljke. Drugi prijedpor odnosi se na inspekcijski nadzor. U Klubu, naime, ocjenjuju da je manje kvalitetno rješenje da poštanski inspektor provodi nadzor i nad kurirskim službama već bi to trebao činiti Državni inspektorat. Prijeporna bi mogla biti i jedna kaznena odredba, o protupravno stečenoj dobiti i s tim u vezi je pitanje može li se tako stečena dobit oduzeti rješenjem. Primijetio je zatim da dio zastupnika ne pravi razliku između usluge koju pruža HP i kurirska tvrtka. Univerzalna usluga koju pružaju Hrvatske pošte je javna usluga, koja pod jednakim uvjetima mora biti dostupna građanima na cijelom području Republike Hrvatske. Upravo zato HP dobiva subvencije iz Državnog proračuna da se pokriju troškovi onih poštanskih ureda koji rade s minusom. Uz to, samo javni operator može pružiti rezervirane poštanske usluge. Kurirska usluga je, tržišna usluga, koja se posebno plaća, a riječ je o prikupljanju pošiljaka s kućne adrese i njihovoj isporuci na kućnu adresu. Te su pošiljke uvijek sigurnije i brže, a kurir u svakom trenutku mora

Na tržištu poštanskog prometa ne bi trebalo biti povlaštenih, a pritom bi rad trebao biti jedino mjerilo učinkovitosti.

znati po želji naručitelja što će napraviti s takvom pošiljkom. U situaciji kada Vlada nije realizirala zaključak Hrvatskog sabora i predložila poseban Zakon o kurirskim službama trebalo je provesti širu i sveobuhvatnu raspravu svih zainteresiranih kako bi se došlo do što kvalitetnijeg i boljeg Zakona o pošti. Budući

da su Hrvatske pošte krenule u program restrukturiranja, treba im u tome pomoći i sačuvati radna mjesta (spominje se brojka o 10 tisuća ljudi), jer su poštanski uredi "vrata u svijet", ali pritom ne treba zaboraviti niti to da u kurirskim tvrtkama radi oko 3 tisuće ljudi. Sigurno je samo da nikome u Hrvatskom saboru nije cilj da bilo tko od tih ljudi ostane bez posla, kaže Korenika. Upravo zato Klub se zalaže za upućivanje predloženog zakona u treće čitanje i zalaže se za uvođenje reda na ovom području usluga ali ne na način da donošenjem jednog restriktivnijeg zakona idemo na uštrb zatvaranja radnih mjesta.

Drastična promjena mišljenja

U pojedinačnoj raspravi prva je govorila zastupnica **Ingrid Antičević-Marić (SDP)**. Upozorila je tek na jedan segment predloženog zakona, a riječ je o dostavi koju Pošta uporno ne želi vršiti iako je na to obvezna po Zakonu o parničnom postupku, počesto po Zakonu o upravnom postupku, a da se ne govori o Zakonu o kaznenom postupku. Kaže kako jedna petina proračuna Ministarstva pravosuđa odlazi na nedostavljene pošiljke koje nosi Pošta. Tako državno poduzeće nanosi ogromnu štetu državi, jer sud koji ima neuručenu pošiljku odgađa raspravu. Od kada na ovom području postoji konkurencija tj. od kada kurirska služba obavlja i tu vrstu dostave stanje se poboljšalo, ali ne u dovoljnoj mjeri, zaključila je.

Za **Josipa Leku (SDP)** ovo je predložak hrvatske privatizacije na način kako se događa u Hrvatskoj. Država je vlasnik Pošte ali nije učinila ništa da je osposobi za tržišnu utakmicu ili je to učinjeno tek toliko da je konkurenti ne progutaju. Na području koje nije uređeno caruju jači i moćniji ali i neodgovornost. Zbog toga svi pokušaji da se osnuje Vijeće za nadzor ili pokuša s radom inspekcija na ovom području neće uspjeti dok se u Pošti ne uvede stalno dežurstvo i ne dogodi reorganizacija Pošte tako da može konkurirati na tržištu, kaže Leko. Misli da bi bilo dobro da se zakon uputi u treće čitanje, a zastupnici bi trebalo

dobiti konkretne podatke o broju zaposlenih i dostavljenih pošiljaka, njihovoj strukturi, koliko se pošiljaka vraća, koliko terena pokriva kurirska služba, a koliko Pošta itd. Nakon toga Sabor bi mogao od Vlade zatražiti da djeluje na razvoj poštanskih usluga i kurirske dostave.

Miroslav Korenika (SDP) je izrazio čuđenje glede nekih klubova zastupnika koji su u nepune dvije i pol godine promijenili svoje razmišljanje o Zakonu o pošti. U 2003. kada se raspravljalo o Zakonu o pošti ondašnja je oporba, a sada vladajući, kako reče, lila "krokodilske suze" tvrdeći kako Zakon nije dovoljno liberalan, te kako se želi uništiti kurirsku službu, dok je Hrvatska pošta loša i valja joj poboljšati kvalitetu rada. Na inzistiranje tadašnje oporbe izglasano je zaključak u Saboru da Vlada dostavi u saborsku proceduru Zakon o kurirskim uslugama, a sada se odjednom tvrdi da nam ne trebaju ta dva zakona. Kako je moguća tako drastična promjena mišljenja, pita Korenika. Pritom treba imati na umu da je Hrvatska ulaskom u Svjetsku trgovinsku organizaciju dala zapravo na znanje da će poštivati liberalizaciju kurirskih usluga, a sada odjednom od toga odstupa ili barem u jednom dijelu. Upravo zato Korenika podržava stav Kluba zastupnika svoje stranke da zakon treba uputiti u treće čitanje jer je očigledno da je ovdje previše radnih mjesta u igri. Glede predloženog zakona Koreniku zanima zašto nije u skladu s prekršajnim zakonom. Drži da je dobar sam početak restrukturiranja Hrvatskih pošta, ali ga zanima što je vladajuće ponukalo da sa 4 pređu na 21 središte državnih pošta. Boji se, naime, da to nije dobar put u racionalizaciji rada i djelovanja Hrvatskih pošta te da se ponovno uvode vjerojatno zaslužni kojima valja dati položaj.

Potom se za riječ javio predstavnik predlagatelja, **Dražen Breglec** netočnim ocijenivši konstataciju da u pripremi predloženog zakona Vlada nije poštivala mišljenje drugih ministarstava. Sva su mišljenja bila pozitivna, a Vlada ih je objedinila zajedno s osnovnim prijedlogom, podvlači Breglec. Točno je da se

stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju više ne mogu donositi restriktivniji zakoni, a Vladin predstavnik tvrdi da predložen zakon ni u jednom elementu nije restriktivniji od osnovnog zakona kojeg je donijela bivša saborska većina. Dapače, ima nekoliko elemenata koji vode daljnjoj liberalizaciji kao što je smanjenje univerzalnih usluga, i jačanje samostalnog regulatornog tijela (Vijeće za poštanske usluge). Opovrgnuo je tvrdnju da je HP Express tvrtka kćer Hrvatske pošte već je to, kako reče, samo jedna usluga koju pružaju Hrvatske pošte. Odgovorno tvrdi da niti jedna kurirska tvrtka nije otvorila svoju ispostavu na otocima. Isto tako pogrešno je adresirana politička konotacija vlasništva, odnosno utjecaja jedne stranke (HSLŠ) na Hrvatsku poštu. A prognoza da će 3 tisuće kurira ostati bez posla potpuno je pogrešna. Kaže da kurirske tvrtke nemaju toliko djelatnika, i ujedno podvlači da niti jedno radno mjesto nije ugroženo, a uz to, posjeduje, kaže, i pisanu podršku predstavnika kurirskih tvrtki glede implementacije čak i one prve nešto rigidnije verzije izmjene ovoga zakona. Na zahtjev Kluba zastupnika SDP-a objašnjava da predložen zakonski akt otvara mogućnost da se izravni prijenos poštanske pošiljke tumači kao jedan ili više načina prijevoza. Gospodin Breglec je uvjeren da treće čitanje neće približiti nepomirljive stavove.

Dorotea Pešić-Bukovac (IDS) tvrdi da nije točno da je HP Express samo jedna od poštanskih usluga naprosto zato jer HP Express provodi kurirske, a ne poštanske usluge. Isto tako ne stoji tvrdnja da na našim otocima nema poslovnica kurirskih tvrtki. Osobno se, kaže, u to uvjerila prošlog ljeta kada je bila na Krku i Cresu.

Postaviti pravila igre

Neovisni **Ivo Lončar** kritizirao je Vladu što je uopće dopustila da predložen zakon ide u drugo čitanje. U svakoj civiliziranoj državi svijeta postoje dvije svetinje državni i nacionalni interes. Hrvatska pošta je poduzeće od posebnog državnog i nacio-

nalnog interesa, raspostranjena je na cijelom području Republike Hrvatske i mora biti u funkciji čovjeka. Lončar se zalaže za jednake uvjete na tržištu ali to ne odgovara City expressu i onima koji tu kurirsku tvrtku brane, a ako smo imalo pravna država tada bi Državno odvjetništvo i sve nadležne službe hitno morale poduzeti određene mjere te se pozabaviti radom te tvrtke u posljednje dvije godine. Lončar je veliki zagovornik predloženog zakona koji uvodi red na našem poštanskom tržištu. Sada, pak, vlakom kurirska tvrtka u velikim vrećama šalje pošiljke u Split, Rijeku i druge hrvatske gradove, pa čak i poštom bez malo stida i srama, a tamo te vreće dočekuju njihovi kuriri i okolo dijele tako pristigle pošiljke. Lončar drži da je vrijeme da se postave pravila igre i Hrvatska pošta, kao što je to slučaj s poštom svugdje u svijetu podvrgne najzahtjevnijim tržišnim zakonitostima.

Predloženi zakon uvodi red na poštanskom tržištu.

U svakoj bi civiliziranoj državi kada bi se u parlamentu vodila rasprava o nekoj tvrtki član Nadzornog odbora te tvrtke suzdržao od istupa i ne bi sudjelovao u glasovanju, rekao je **Miljenko Dorić (HNS)** aludirajući na članstvo Ive Lončara u Nadzornom odboru Hrvatske pošte. Za Lončarev istup **Dorotea Pešić-Bukovac (IDS)** ustvrdila je da je vrlo prazna priča bez argumenata, a **Miroslav Korenika (SDP)** smatra da nema razloga govoriti o jednoj kurirskoj tvrtki nego o službi kao takvoj. Na primjedbu kako kurirska služba prevozi svoje pošiljke čak i javnim prijevozom Korenika podsjeća na odredbu članka 14. stavak 4. po kojem davatelj kurirskih usluga može prijevoz pošiljaka obavljati vlastitim ili iznajmljenim prijevoznim sredstvima, a napose javnim prijevozom. Uz to, iluzorno je da kurirska služba neće doći do najudaljenijih mjesta u Hrvatskoj, samo se to mora platiti, zaključuje Korenika.

U ponovnom istupu **Lončar** je ustrajao na tome da je nedopustivo vlakom ili čak poštom slati nekoliko tisuća pošiljaka u jednom sanduku npr. u Split da bi tamo netko dočekao i pokupio te pošiljke, a zatim ih dijelio skupo naplaćujući uslugu. Dodao je još da je namjerno govorio o City Expressu jer je "on ovdje kvasac svih nereda koji se događaju" te ponovio da se zalaže za tržište u kojem će svi biti ravnopravni, Hrvatska pošta je ugrožena, a kurirska služba samo se držala velikih gradova.

Veliki razlog odljeva brojnih pošiljki iz Hrvatske pošte u neke druge službe na ovom tržištu dr. sc. **Ivo Josipović (neovisni)** vidi u tome što dostava Poštom nije funkcionirala. Zakonom nije moguće urediti hoće li dostava biti uredna ili ne, ali je činjenica da je pravosuđe već dugo vremena žrtva loše dostave pa je stoga bilo prisiljeno orijentirati se na neka druga rješenja pa čak i tako što koristi osobe koje služe civilni vojni rok. Stoga bi se oni koji vode Poštu morali zamisliti nad tim i početi prilagođavati konkurenciji koja će neminovno doći. Što se tiče predloženih zakonskih rješenja zastupnik Josipović drži da se u članku 61. a neopravdano postavlja ograničenje institutu izricanja kazne na mjestu izvršenja prekršaja šteti efikasnosti prekršajnog postupka.

Ana Lovrin (HDZ) složila se da je loša dostava pošiljki u pravosuđu posebno kada je riječ o pošiljkama vezanim uz upravne postupke, ali drži da je jednako tako loša dostava kada se prepuste privatnim kurirskim tvrtkama.

U zaključnom dijelu u ime Kluba zastupnika IDS-a **Dorotea Pešić-Bukovac** rekla je da je uništavanje konkurencije na području kurirskih usluga tek prvi korak, a isto tako pretpostavlja da će HP isto tako biti i sa FINOM te se pita hoće li za par mjeseci već biti zakon kojim će se ukinuti ova financijska agencija kako bi Pošta i dalje mogla naplaćivati najskuplju uslugu. Resorno ministarstvo ide na ruku Pošti i štiti to državno poduzeće, a zastupnica ima osjećaj da je Pošta jedno razmaženo dijete koje od mame i tate traži sve više i nikada nije dovoljno. Zastupnicu jako zanima kako

se pozabaviti sivom ekonomijom na ovom području jer danas imamo raznose pošiljki (pisma, paketi) na mnogo drugih načina gdje se ne plaćaju ni usluge, niti PDV. Za gos. Lončara, kaže, da ima dojam da kao član Nadzornog odbora ima grižnju savjesti jer ništa nije učinio glede restrukturiranja Hrvatske pošte pa ga sada sve smeta. Zastupnica je predložila upućivanje zakona u treće čitanje te ustvrdila da Sabor ne bi trebao stati na stranu HP-a niti kurirskih službi.

Resorno ministarstvo ide na ruku Pošti i štiti to državno poduzeće.

”Niti sam što mogao napraviti u nekoliko mjeseci niti je to moja zadaća u Nadzornom odboru”, uzvratilo je **Ivo Lončar (neovisni)** na prigovor IDS-ove zastupnice da ništa nije učinio za restrukturiranje Hrvatske pošte. Kaže da je vrlo dobro ušao u bit funkcioniranja Hrvatske pošte te da je imao prilike vidjeti što su HP-u napravili oni koje u ovoj raspravi zagovara zastupnica Pešić-Bukovac i još neki zastupnici. Ne slaže se da se Hrvatska pošta ponaša kao razmaženo dijete. Hrvatska pošta je 2004. i u vrijeme bivše koalicijske vlasti završila sa 137 milijuna kuna gubitaka, a već je prvih pet mjeseci 2005. u odnosu na isto razdoblje 2004. bilo pozitivno u poslovanju Pošte.

Odgovarajući na primjedbe iz rasprave predstavnik predlagatelja, **Dražen Breglec** ustvrdio je da Pošta ne odbija provoditi odredbe Zakona o upravnom i parničnom postupku, ali možda nedovoljno efikasno obavlja određene poslove u dostavi sudskih pismenih pošiljki. Zastupnicu Antičević-Marinović podsjetio je na Zakon o prekršajima i Pravilnik koji je donesen u vrijeme kada je ova zastupnica bila ministrica, a kurirskim tvrtkama omogućeno da raznose sudske pisane pošiljke. Tako je, kaže, i njemu City express uručio jedno takvo pismo u kojem se poziva na sud. Breglec tvrdi da je došao do saznanja da taj očito koordi-

nirani pritisak na državnog dužnosnika izazvala spomenuta tvrtka City express, ali poručuje da ga takvi pritisci samo mogu ojačati u ustrajnosti da ne dozvoli slabljenje vrlo vrijedne hrvatske imovine (Hrvatske pošte), a zatim i njezinu privatizaciju za 1 kunu. Izrazio je nadu da će bivša vladajuća većina dati podršku ovom zakonu jer predložene izmjene i dopune idu na jačanje zakona kojeg je upravo ta većina svojedobno predložila i izglasala. Za državnog tajnika potpuno je deplasirana tvrdnja da će inspektori unutar resornog ministarstva štiti samo interese Pošte. Jednako tako nije točno da je prije Pošta imala četiri svoja središta, a sada ih je 21 već je istina da je Pošta imala četiri registrirana središta i 21 županijsko poštansko središte. Jedan od prvih poteza nove Uprave u prosincu 2004. bilo je ukidanje četiri središta, ali su ostala već spomenuta 21 županijska središta Pošte.

Za ispravak netočnog navoda javila se **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. Ne slaže se s konstatacijom državnog tajnika da je Pošta neefikasna, ali se zato pridržava Zakona o kaznenom i upravnom postupku. Rekla je da se ne provodi dostava preporučених pošiljki jer se te pošiljke ubacuju u sandučić, a ne dostavlja primatelju koji žive npr. na višim katovima. Gospodinu Breglecu je poručila da joj je žao što je dobio poziv od suda, ali i dodala da nam policija dolazi na vrata kako bi nam uručila poziv zbog toga što nas nije zatekla kući i nitko to ne smatra pritiskom.

Izjašnjavanje

Zaključivši raspravu predsjednik Šeks je dao na glasovanje Prijedlog zaključka klubova zastupnika HSP-a i IDS-a te zastupnika **Miroslava Korenike (SDP)**, koji su predlagali da se ovaj zakonski prijedlog uputi u treće čitanje. Budući da se većina nazočnih zastupnika nije s tim složila (33 glasa ”za”, 68 ”protiv” i 6 ”suzdržanih”) prešlo se na izjašnjavanje o podnesenim amandmanima. Na

Konačni prijedlog ovog zakona podneseno je ukupno 25 amandmana, od toga četiri su bili amandmani predlagatelja (Vlade RH) i oni su postali sastavni dio ovog Zakona. U nastavku u ime predlagatelja gospodin Breglec je prihvatio dva amandmana zastupnika Ive Josipovića (zastupnici su bili istog mišljenja). Prvi se odnosio na prijedlog da se u članku 38. briše novi članak 61.a kojim se daje ovlast poštanskom inspektoratu za izricanje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja. Josipović drži da predložena odredba neopravdano postavlja ograničenje institutu izricanja kazne na mjestu izvršenja prekršaja. Uz Vladinu nadopunu, amandman je prihvaćen. Usvojen je i Josipovićev amandman na novopredloženi članak 61.b stavak 1. i stavak 3. (pitanje zastare izvršenja prekršajne sankcije). Vladin predstavnik nije prihvatio pet amandmanskih zahtjeva zastupnika Miroslava Korenike, a istu su sudbinu doživjeli i amandmani Kluba zastupnika IDS-a (podneseno ih je ukupno 11) čak i nakon što je zastupnica Dorotea Pešić-Bukovac dodatno obrazložila amandmane. Zastupnici su bili istog mišljenja kao i Vlada. Kažimo samo da je spomenuta IDS-ova zastupnica nakon što je saslušala obrazloženje zašto Vlada ne prihvaća IDS-ove amandmane povukla neke amandmanske zahtjeve Kluba (na članak 14. stavci 3. i 4. u članku 9. Konačnog prijedloga zakona, na članak 61a. u članku 38. Konačnog prijedloga zakona, i na članak 65. stavak 2. u članku 40. Konačnog prijedloga zakona). Ovaj pretposljednji amandman (na članak 38. Konačnog prijedloga zakona) zastupnica je povukla nakon upozorenja da je identičan ranije već prihvaćenom amandmanu zastupnika Josipovića.

Ishod rasprave - predloženi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pošti donesen je većinom glasova nazočnih zastupnika (83 glasa ”za”, 9 ”protiv” i 11 ”suzdržanih”) u ponuđenom tekstu uz spomenute amandmanske korekcije.

J.Š.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA

Potpuno i razvidno uređivanje distribucije plina

Zastupnici su, po hitnom postupku, većinom glasova prihvatili Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina.

Prihvaćenim Izmenama i dopunama Zakona o tržištu plina rješava se niz pitanja vezanih uz davanje koncesija i naknada za priključak na distribucijsku mrežu. U raspravi je podržana intencija predlagatelja da se određivanjem minimalnih kapaciteta distribucijskog sustava plinovoda potakne okrupnjavanje poduzeća i ekonomska učinkovitost.

O PRIJEDLOGU

U ime Vlade, Prijedlog je obrazložio državni tajnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva **Vladimir Vranković** rekavši da je razlog za izmjene i dopune postojećeg Zakona o tržištu plina potpuno i razvidno uređivanje djelatnosti distribucije plina, kao i rješavanje niza pitanja vezanih uz davanje koncesija i određivanje kome pripada naknada koju kupac plaća za priključenje na distribucijski sustav plinovoda. Nedovoljno normirano obavljanje djelatnosti distribucije plina imalo je za posljedicu da su mnoga važna pitanja rješavana podzakonskim aktima u okviru Pravilnika o distribuciji plina. Državni tajnik je nadalje objasnio da ovaj Prijedlog određuje nužan kapacitet distribucijskog sustava plinovoda čime bi se postiglo okrupnjavanje poduzeća i njihova ekonomska učinkovitost. Naglasio je da ovaj Zakon ne predstavlja usuglašavanje s novom EU direktivom 2003/55, već se razmatra izrada novog Zakona o

tržištu plina koji bi trebao biti izrađen u 2006. godini.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona, a na tekst Konačnog prijedloga zakona podnio je dva amandmana kojima se nomotehnički uređuje izričaj.

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu predlaže donošenje ovog Zakona, a podnio je amandman na članak 10b. stavak 4. kojim se izbjegava stanje da količina distribucije plina bude isključivi element koncesije jer bi na prvom mjestu morala biti sigurnost mreže.

RASPRAVA

Raspravu je u ime Kluba zastupnika HDZ-a otvorio zastupnik **Krunoslav Markovinović (HDZ)**. Osvrnuvši se na aktualno stanje gospodarenja plinom i relativno velik udio malih distributera, konstatirao je da bi ovaj Prijedlog trebalo prihvatiti jer se njime sređuje kaotično stanje u kojem je jedan zakon nešto dopuštao dok je drugi to isto zabranjivao. Dodao je da je plinsko gospodarstvo već dulje vremena u krizi, te da INA već za zimu 2005/06. predviđa probleme s uvozom. Trebalo bi ubrzati povezivanje sustava s Jadranskim plinskim područjima, dodao je, te je predložio rješavanje problema kroz dvije etape. Prva je kratkoročna gdje se posebna pažnja treba posvetiti upravljanju potražnjom, dok bi se kroz dugoročnu precizno utvrdilo stanje, te bi se izradio prijedlog sustavnog rješenja od

kadrovskog do funkcionalnog za sve djelatnosti u ovom sektoru.

U ime Kluba zastupnika PGS/HNS-a riječ je preuzeo zastupnik **Jakša Marasović (HNS)** rekavši da je stanje na tržištu plinom na području Republike Hrvatske doista kaotično, te da je svakako jedna od pozitivnih namjera ovog Prijedloga okrupnjavanje sustava što bi dovelo do veće sigurnosti i efikasnosti samog sustava što bi u krajnjoj liniji dovelo i do snižavanja cijena. Kao lošu stranu Prijedloga zastupnik je istaknuo nerješavanje pitanja vlasništva infrastrukture, upozorivši da bi trebalo naglasiti da nijedan koncesionar ne može biti vlasnik infrastrukture. Također se osvrnuo na činjenicu da se za Prijedlog traži hitan postupak dok je Vlada čekala pola godine da uputi ovaj Prijedlog u proceduru. U detaljnijem prikazu Prijedloga zastupnik je posebno izdvojio nelogičnosti u članku 3. gdje stoji da "poglavarstvo jedinice područne samouprave može dati suglasnost poglavarstvu druge jedinice područne samouprave" za koji on smatra da mi mogao dovesti do višestrukih problema kao ubiranja prihoda jedne županije koji je ostvaren na području druge, a ne nudi se nikakav okvir za rješavanje eventualnih sporova. Skrenuo je pažnju i na uvjete oko raspisivanja natječaja gdje je sugerirao da se on osim u Narodnim novinama i još jednim lokalnim novinama bude dužan objaviti i na lokalnim internetskim stranicama čime bi se omogućila bolja obaviještenost kako zainteresiranih koncesionara tako i samih građana. U okviru uvjeta za prijavu na natječaj smatra da uvjerenje o nevođenju kaznenog postup-

ka nad koncesionarom nije najsretnije rješenje jer vođenje kaznenog postupka ne implicira nužno krivicu optuženog, te također otvara vrata mogućim komplikacijama i žalbama. Na kraju je upozorio na članak 10. stavak 2. koji omogućuje distributerima da djelatnost obavljaju bez koncesije već s druge valjane pravne osnove ako ispunjavaju uvjete određene ovim Zakonom. Ovom odredbom, kako smatra zastupnik, ponovno se otvaraju vrata ilegalnoj distribuciji i zloupotrebama, a također nepotrebno postaje i mišljenje Agencije koja utvrđuje valjanost pravne osnove, prema stavku 3. ovog članka, ako je distributer ispunio uvjete iz predloženog Zakona.

Slijedeći u raspravi govorio je zastupnik **Mato Gavran (SDP)** u ime Kluba zastupnika SDP-a. Izrazio je nezadovoljstvo činjenicom da je Vlada uputila ovaj Prijedlog, a već do srpnja 2007. godine Hrvatska temeljem direktive 2003./55 liberalizira tržište plinom, te će se ponovno raditi opsežne pripreme i zakonski prijedlozi. Dodao je da je neupitno da tržište plina mora proći okrupnjavanje i tom smislu Klub zastupnika SDP-a podupire Vladu, ali smatra da bi trebalo, u ovom prijelaznom razdoblju, posebnu pozornost posvetiti socijalnoj komponenti. U tom smislu trebalo bi pojasniti tko određuje cijenu, obavlja kontrolu realizacije preuzetih obveza od distributera i kontrolu raspodjele sredstava. Također je mišljenja da se odnos između vlasnika mreže, najčešće jedinica lokalne samouprave, i županije koja je davatelj koncesije preciznije uredi.

U pojedinačnoj raspravi prvi za riječ se javio zastupnik **Josip Leko (SDP)**. Složio se s intencijom Prijedloga da se tržište plinom sredi okrupnjavanjem distributera, ali je ukazao na nedosljednost unutar Prijedloga gdje se jednom govori o distribuciji plina kao komunalnoj djelatnosti, a drugi put kao o komercijalnoj. S tim u vezi, zastupnik je predložio ugradnju elemenata za zaštitu potrošača u Zakon kao i jasnije formuliranje javno-privatnog partnerstva u ovom važnom segmentu gospodarstva.

Zastupnik **Nenad Stazić (SDP)** okarakterizirao je ovaj Prijedlog izmjena i

dopuna kao "nužno zlo" jer Vlada nije kvalitetno riješila situaciju nastalu mijenjanjem Zakona o komunalnom gospodarstvu tako da je u ovom segmentu gospodarstva nastala zakonska rupa koja se sada tek privremeno rješava do donošenja novog Zakona. Kao nedostatak Zakona također je, kao i njegov pretходnik, naveo nedostatak mehanizama za zaštitu potrošača posebno u situaciji kad se plin sve više upotrebljava kao energent.

Slijedeći u raspravi govorio je zastupnik **Dragutin Lesar (HNS)**. Ukazujući na vrlo povoljne uvjete za distributere plina naglasio je da su "plinsku mrežu izgradili građani bilo samodoprinom ili plaćanjem naknade za priključak na plin. I do sada su ti ljudi, koji su plaćali godinama, mogli barem posredno odlučivati o uvjetima novog priključenja, odabiru distributera, ali i cijeni plina u distribuciji kroz općinska i gradska vijeća, koji su bili suvlasnici ili 100% vlasnici tih firmi, a koji su kroz nadzorni odbor mogli suodlučivati o svim komercijalnim uvjetima koje je distributer morao poštivati". Donošenjem ovog Zakona, koncesije raspisuje i daje županija, a cijene plina i priključka utvrđuje distributer uz suglasnost HERE što omogućuje da ulaganje u budući razvoj mreže ponovno financiraju građani, a ne sam distributer. Nadalje se zastupnik osvrnuo na preglednu dokumentaciju potrebnu za dobivanje koncesije i nelogičnosti oko rokova i naknada za koncesiju. Sam prihod, smatra zastupnik, bi barem jednim dijelom trebao ostati lokalnoj samoupravi kao i odlučivanje o koncesijskim pravima.

Zastupnik **Vlado Jelkovic (HDZ)** je u svojem izlaganju naglasio da je naknada da se smanji broj distributera dobra ali da se ne smije očekivati da će se automatski povećati i kvaliteta distribucije. Ukazao je na odredbu da o koncesionaru odlučuje županijsko poglavarstvo, za koju smatra da bi se trebala promijeniti u smislu da tako važne odluke o davanju i ukidanju koncesije donosi županijska skupština tj. predstavničko tijelo. Složio se s kolegom **Dragutinom Lesarom (HNS)** o potrebi zaštite potrošača kao i vezanje prihoda koncesionara

uz naknadu za koncesiju lokalnoj samoupravi. Izlaganje je završio željom da ovaj Prijedlog nakon korekcija i dopuna omogući kvalitetniju i sigurniju opskrbu plinom.

Zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** je izrazila žaljenje što se ovakvim prijedlozima samo krpaju rupe u zakonodavstvu do konačnog uskladjivanja s europskom legislativom. Kao dobru stranu Zakona i ona je istaknula smanjenje broja distributera ali je upozorila na nesklad u vlasničkim odnosima i davanju koncesije koji bi mogli pogodovati zloupotrebi.

Nakon zastupnice riječ je preuzeo zastupnik **Josip Sudec (HSU)** u ime Kluba zastupnika HSU-a koji je kao ključne probleme na hrvatskom tržištu plina naveo nedostatak dobavnih pravaca, manjak skladišnih kapaciteta, spora realizacija plana razvoja izgradnje i modernizacije plinskog sustava, te status distributera. Kako se ove izmjene i dopune zakona odnose samo na četvrti segment problema, zastupnik je izrazio nadu da će se u što skorijoj budućnosti pristupiti rješavanju preostalih zadaća. Na kraju izlaganja se osvrnuo na visoke veleprodajne cijene i predugo vrijeme koncesije za koje smatra da bi se trebalo ograničiti na rok od 10 godina.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a, ponovno je govorio zastupnik **Krunoslav Markovinović (HDZ)** koji je još jednom ukazao na probleme oko izdavanja koncesija iako smatra da će ovaj Prijedlog, barem privremeno, pokriti prazninu u zakonodavstvu.

Završni osvrt dao je državni tajnik Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva **Vladimir Vranković**. Napomenuo je da Vlada ima u vidu propuste koji će ostati i donošenjem ovog Zakona, ali da se u ovom trenutku moralo pristupiti ovakvom privremenom rješenju dok se ne sastavi novi zakon koji bi u potpunosti pokrивao tržište plinom u skladu s europskom legislativom. Osnovni ciljevi ovog Prijedloga su "pouzdanost, sigurnost i cjenovna atraktivnost za potrošače", za koje državni tajnik smatra da su ispunjeni i da će omogućiti kvalitetnu i sigurnu dobavu plina potrošačima.

Nadalje je naglasio da Vlada ima globalnu energetska strategiju koju razvija sukladno stanju na terenu i raspoloživim sredstvima. Zaključno izlaganje je završio osvrtnom na visinu koncesija za koje je Vlada odlučila da koncesionara kontrolira regionalna uprava koja i izdaje koncesije, te da što se tiče vlasništva nad cjelokupnom infrastrukturom vlasnik je država, a distribucijske mreže su u vlasništvu lokalnih samouprava i u tom segmentu ne postoje nejasnoće.

Ovime je završena rasprava. Zastupnici su prihvatili dva amandmana **Odbora za zakonodavstvo**, kao i amandman **Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu**. Od pet predloženih amandmana zastupnika **Dragutina**

Lesara (HNS) zastupnici su prihvatili tri. Prihvaćen je i amandman zastupnika **Krunoslava Markovinovića (HDZ)**.

Zastupnici su većinom glasova, sa 71 glasom "za", 11 "suzdržanih" i 21 "protiv", prihvatili Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina.

A.F.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STAMBENOJ ŠTEDNJI I DRŽAVNOM POTICANJU STAMBENE ŠTEDNJE

Kraće vrijeme čekanja

Zastupnici su većinom glasova donijeli Zakon po hitnom postupku, čiji je predlagatelj Vlada RH.

Izmjenama i dopunama Zakona uvode se ili mijenjaju tri ključna pitanja:

- uvodi se mogućnost međufinanciranja;
- uvodi se mogućnost prijenosa stambene štednje između stambenih štedionica;
- te se smanjuju poticaji sa 25 na 15% na osnovicu od 5000.00 kuna

O PRIJEDLOGU

Ministar financija **Ivan Šuker** je u obrazloženju Prijedloga rekao da prijedlog izmjena ovog Zakona ide u smjeru da bi stambene štedionice davale više stambenih kredita nego što su davale dosad i da poticajna stambena štednja ima onu namjenu zbog koje je ovaj Zakon donesen. Prva značajna izmjena ovog Zakona jest izmjena članka 7. tj., uvođenje međufinanciranja za sve stambene štediše. To znači da više neće biti potrebno štedjeti dvije godine da bi se steklo pravo na stambeni kredit već će štediše imati mogućnost da prije isteka potrebnog roka dobiju stambeni kredit za međufinanciranje čime se skraćuje

je razdoblje čekanja. Sljedeća značajna izmjena je uvođenje mogućnosti prijenosa raspoložive stambene štednje jednom godišnje iz jedne u drugu stambenu štedionicu. Radi se o dopuni članka 13. I treća izmjena koja se predlaže je smanjenje poticaja sa 25% na 15% na osnovicu od 5 tisuća kuna. Ono što je najvažnije istaknuo je ministar financija **Ivan Šuker** je da će se ovim izmjenama potaći stambene štedionice za dodjeljivanje više kredita i da će ova sredstva iz proračuna imati stvarnu namjenu.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor podnosi četiri amandmana nomotehničke prirode.

Odbor predlaže Hrvatskom saboru da donese slijedeći zaključak:

Ovlašćuje se Stručna služba Hrvatskoga sabora da zajedno s predlagateljem obavi redakciju teksta ovoga zakona prije objave u narodnim novinama.

Odbor za financije i državni proračun raspravljao je o predmetnom Zakonu kao matično radno tijelo. Odbor je većinom glasova odlučio predložiti

Hrvatskom saboru donošenje predloženog Zakona.

RASPRAVA

U ime Kluba zastupnika HNS/PGS-a govorila je **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS/PGS)**. Naglasila je da bi stambena štednja prvenstveno trebala biti namjenska i da nije najvažnije kolika su poticajna sredstva, već da je važno da država odredi korektive da se ta sredstva namjenski troše. **Košiša Čičin-Šain** je rekla da se ovom Izmjenom i dopunom Zakona o stambenoj štednji i poticaju stambene štednje omogućuje stambenim štedionicama odobravanje kredita za međufinanciranje i građanima, a ne kako je do sada bilo regulirano samo jedinicama lokalne samouprave. Istaknula je još da ovaj Prijedlog djeluje kao da je došao od samih štedionica. Očekivani efekti Prijedloga zakona su odobravanje većeg broja kredita i zarađivanje novca dodatnim transakcijama. Ono što je povoljno za građane jest da će kredit za stan moći realizirati odmah jer se za ovakav oblik štednje uglavnom ljudi odlučuju u cilju rješavanja stambenih poteškoća. Klub zastupnika HNS/PGS-a podržat će ovaj Prijedlog zakona.

U ime Kluba zastupnika SDP-a govorio je **Slavko Linić (SDP)**. Pozitivna strana ovog Prijedloga je mogućnost da štetiše ranije koriste svoja sredstva. Klub zastupnika SDP to podržava, rekao je Slavko Linić. Klub zastupnika SDP-a nije zadovoljan s Prijedlogom u kojem se smanjuju poticaji sa 25% na 15%. Slavko Linić je postavio pitanje; što je s onima koji su u prošloj godini počeli štedjeti? Smatra da bi primjena Zakona trebala biti od iduće godine. SDP neće prihvatiti ovaj Prijedlog zakona zbog smanjenja poticaja, nije potrebno umanjiti 80 milijardi kuna, zaključio je Roić.

Slijedeći u raspravi govorio je **Luka Roić (HSS)** u ime Kluba zastupnika HSS-a. U ovom Zakonu se radi o uštedi na najvitalnijem dijelu hrvatskog pučanstva, na mladima i smatram da je to pogrešan pristup, rekao je Linić. Hrvatska bi trebala iskazivati puno veću brigu za mlade. U ovom Zakonu je i nekoliko dobrih rješenja koja će Klub zastupnika SDP-a pozdraviti, a to su mogućnosti međufinanciranja i mogućnost prijenosa stambene štednje između stambenih štedionica. Ali stvarno smanjenje poti-

caja sa 25% na 15%, te primjenjivanje Zakona od ove godine ne možemo prihvatiti. To je nekorektno i to je izvjesna retroaktivnost Zakona koja nije prihvatljiva, naglasio je Roić. Klub zastupnika HSS-a neće podržati Prijedlog ovog zakona, zaključio je Luka Roić.

U nastavku rasprave govorio je **Zvonimir Mršić (SDP)**. Rekao je da je neprihvatljivo smanjivanje poticaja za "mlade obitelji". Poticaji neće biti samo smanjeni u budućnosti, nego i za one koji su do danas uplatili stambenu za 2005. godinu, odnosno koji će uplatiti do kraja ove godine. To nije korektno, u periodu kada traje određena financijska godina mijenjati pravila po kojima je ta financijska godina započela, rekao je Mršić. Zvonimir Mršić je uložio amandman da se za uplate u 2005. godini ostavi poticaj onakav kakav je bio u trenutku kada su ti ljudi sklapali ugovor sa stambenom štedionicom. Puno će veće uštede biti ukoliko će država obaviti veću kontrolu nad onim kako se ta sredstva troše nego da smanjujemo poticaje sa 25% na 15%, istaknuo je Mršić. Državni proračun ima dovoljno prostora na kojima može uštedjeti 20 ili 30 mili-

juna kuna, a poticaje treba ostaviti na 25%, zaključio je.

Za riječ u raspravi javio se zastupnik **Nenad Stazić (SDP)**. Izrazio je negodovanje za Vladin Prijedlog zakona. Smatra da je ovakva vrsta uštede na mladima nelogična. Važno je da država potakne ljude da brinu o sebi, rekao je Stazić. Zaključio je riječima da je u interesu javnog dobra da Vlada povuče ovaj Prijedlog. Ovime je zaključena rasprava.

Amandmane su podnijeli zastupnik **Zvonimir Mršić** i zastupnica **Alenka Košiša Čičin-Šain**. Amandman 1. na članak 12. i amandman 2 na članak 20. zastupnice Alenke Košiša Čičin-Šain nisu prihvaćeni. Amandman 1 na članak 12. i amandman 2 na članak 21. zastupnika **Zvonimira Mršića**, također nisu prihvaćeni.

Zastupnici su sa 76 glasova "za", 2 "suzdržana" i 35 "protiv" donijeli predloženi Zakon, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Zastupnici su sa 100 glasova "za" i 9 "suzdržanih" donijeli i predloženi Zaključak Odbora za zakonodavstvo.
I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O HUMANITARNOJ RAZMINIRANJU; PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNIM PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA ZAPOSLENIKA NA POSLOVIMA RAZMINIRANJA

Sigurniji rad i adekvatnija mirovinska prava

Hrvatski sabor proveo je na 15. sjednici objedinjenu raspravu i prihvatio, u prvom čitanju, Prijedlog zakona o humanitarnom razminiranju i Prijedlog zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja.

Predložila ih je Vlada Republike Hrvatske, kako bi se poslovi razminiranja ubuduće obavljali na što sigurniji način te, s obzirom na prirodu

posla, propisali blaži uvjeti za stjecanje mirovine na tim poslovima.

O PRIJEDLOZIMA

Definiraju se odnosi subjekata razminiranja

Odredbama predloženog Zakona o humanitarnom razminiranju uređuje se:

- provedba sustavnog i učinkovitog razminiranja područja Republike Hrvatske, koja su tijekom Domovinskog rata minirana minsko-eksplozivnim i neeksplozivnim ubojnim sredstvima;

- određivanje tijela državne vlasti, pravnih i fizičkih osoba koje sudjeluju u provedbi razminiranja;

- nadležnost Vlade Republike Hrvatske u donošenju Plana razminiranja te nadležnost Hrvatskoga sabora za dono-

šenje Nacionalnog programa protumin-skog djelovanja;

- sadržaj Plana razminiranja Republike Hrvatske;

- status te prava i dužnosti osoba koje obavljaju poslove razminiranja;

- ustupanje poslova razminiranja, sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi;

- sadržaj ugovora o obavljanju poslova razminiranja;

- nadzor nad obavljanjem poslova razminiranja;

- preuzimanje razminiranih područja i/ili građevina;

- prava ozlijeđenih pirotehničara i prava članova obitelji poginulih pirotehničara;

- prekršaji i propisivanje kazni za prekršaje.

Nadalje, definiraju se odnosi subjekata razminiranja, djelokrug i ovlasti Hrvatskog centra za razminiranje, definiraju se radnje ovlaštenika i njihove ovlasti u istraživanju minskih područja te pojmovi bitni za obavljanje poslova razminiranja, određuju strukovna pravila, propisuje postupak razminiranja, te uvodi obveza izdavanja certifikata sukladnosti.

Za novouvedena prava djelatnika na razminiranju i članova njihovih obitelji u Državnom proračunu godišnje će se osigurati oko 1.200.000 kuna.

Povoljniji uvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja

Predloženim **Zakonom o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja**, mirovinu pod povoljnijim uvjetima ostvarivali bi pirotehničari i pirotehnički nadzornici i to pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, ako imaju navrššenih najmanje 30 godina mirovinskog staža, od čega najmanje 10 godina stvarno provedenih na poslovima razminiranja, s tim da se u mirovinski staž od 10 godina stvarno provedenih na poslovima razminiranja, priznaje vrijeme sudjelovanja u Domovinskom

ratu u jednokratnom trajanju. Visina mirovine utvrđivala bi se na temelju odredbi Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba.

RADNA TIJELA

Prijedlog zakona o humanitarnom razminiranju razmotrio je i podržao bez primjedbi **Odbor za zakonodavstvo**, a **Prijedlog zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja**, uz **Odbor za zakonodavstvo** i **Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo**.

RASPRAVA

Pojasniti i precizirati

Prvi je u raspravi riječ dobio predstavnik Kluba zastupnika HNS-a/PGS-a **Miljenko Dorić**. Prigovorivši što se rasprava vodi bez nazočnosti predstavnika predlagatelja, rekao je da je njegov Klub suglasan sa stajalištem Vlade da je postojeći Zakon o razminiranju nedostatan u mnogim elementima, posebno u stručnim komponentama. Potrebno je bolje definirati odnose među sudionicima razminiranja - od izvida do razminiranja. Zakon valja uskladiti s međunarodnim obvezama naše države, ali i terminološki poboljšati, pojasniti i konkretizirati neke odredbe. Prilog tome Klub zastupnika HNS-a/PGS-a iznio je u petnaestak prijedloga: otkloniti nejasnoće glede predlaganja Nacionalnog programa razminiranja, odnosno plana (u članku 4. razjasniti proceduru i tijek predlaganja tih dokumenata); precizno definirati što je obveza Hrvatskog centra za razminiranje u vezi s idejnim projektom (članak 7), odnosno što je dio njegovih poslova, a što dio ponudbene dokumentacije te tko što i kojim slijedom izrađuje. Klub drži nekorektnom odredbu da Hrvatski centar za razminiranje poslove za koje je formiran "može povjeriti i drugim pravnim i fizičkim osobama".

Po njihovu mišljenju, jedino Ministarstvo smije prenijeti ovlasti s Hrvatskog centra za razminiranje, kojemu je to primarni zadatak, na neko drugo tijelo ako smatra da HCR nije kompetentan za obavljanje određenih poslova. Također su, kaže, konfuzne odredbe o davanju odobrenja vezanih uz poslove razminiranja (članak 9). Jer odobrenje daje Ministarstvo, a ocjenu sposobnosti za obavljanje tih poslova HCR (nepotrebno administriranje).

Potrebno je bolje definirati odnose među sudionicima razminiranja - od izvida do razminiranja.

Uz podršku prijedlogu da se donatoru sredstava omogući da on odabere izvođača, Klub zastupnika HNS-a predlaže da mu se dade i mogućnost da odluči o području koje će se razminirati doniranim novcem.

Pojasniti valja, kaže, odnos Hrvatskog centra za razminiranje prema izvođaču; konkretno - navesti dokumente (koji su rezultat tehničkog izvida) koje će HCR dati onima koji će se natjecati za određeni posao, kako bi se točno znalo što sve ulazi u tu dokumentaciju (članci 19. do 23). Nejasna je i odredba članka 25. koja obvezuje izvođača radova da o njima obavijesti policijsku upravu i još niz subjekata "te druga tijela državne vlasti i pravne osobe čiji je djelokrug rada izravno vezan uz razminiranje". Ta "druga tijela državne vlasti" koja izvođač radova "mora" obavijestiti nužno je izričito navesti. Slično je i s odredbom da su "ovlaštene pravne osobe, obrtnici i Hrvatski centar za razminiranje tijekom razminiranja dužni osigurati nazočnost sanitetskog vozila, liječnika i tehničara" (članak 28). Nepreciznost bi mogla dovesti do toga da svaki od navedena tri subjekta kaže da je mislio da će to učiniti onaj drugi. Precizirati valja i odredbu članka 30, a članak 33. uskladiti s člankom 77. (uređuju istu materiju - tijela koja organiziraju stručni ispit - na različit način). Neprecizne su, smatra Klub, i odredbe članaka 43, 66. i 71. pa te nedostatke valja otkloniti.

Prednost izvidu sumnjivih područja

I **Željko Ledinski**, koji je govorio u ime Kluba zastupnika HSS-a, zamjerio je što raspravi ne prisustvuje predstavnik predlagatelja. Slaže se da treba uvesti reda u poslovima razminiranja te ih organizirati tako da se u što kraćem vremenu razminira područje cijele države. No, drži da nije ostvariv predviđeni plan da to bude do 2010. godine, tim više što je donacija sve manje, a sredstva iz Državnog proračuna nisu dostatna. Posebno je naglasio potrebu razminiranja poljoprivrednih i šumskih površina te davanja prioriteta izvidu minski sumnjivih područja jer će se time povećati gospodarski iskoristive površine i smanjiti gubici po toj osnovi (samo zbog šumskih površina koje zbog mina nije moguće iskorištavati, u proteklih 15 godina izgubljeno je, izračunao je, više od 3 milijarde kuna) te napomenuo da je u proteklih nekoliko godina Hrvatski centar za razminiranje na tome dosta učinio. Taj posao se mora kvalitetno obaviti i više vrednovati. Prijedlog zakona je, ocijenio je, prihvatljiv uz određene dorade (primjerice, spominjanje da se uz zahtjev za odobrenje rada na razminiranju podnosi "dokaz o upisu pravne osobe u sudski registar ili nevladine udruge u registar drugih, odnosno obrtnica", iz čega proizlazi da bi se i udruge mogla baviti razminiranjem, što smatra nedopustivim; udruge se može baviti humanitarnom djelatnošću radi prikupljanja sredstava za razminiranje, ali samim razminiranjem može se baviti samo firma koja je za to registrirana i ispunjava propisane zakonske uvjete).

U pojedinačnoj raspravi, dr. sc. **Drago Prgomet (HDZ)** pohvalio je ponudena rješenja, osobito kad je riječ o pogod-

nostima iz mirovinskog osiguranja pirotehničara te o pravima ozlijeđenih pirotehničara i članova njihovih obitelji, osobito imajući u vidu podatke da su od 1991. godine u minskim poljima stradala 102 pirotehničara od toga 42 smrtno - te 1555 civila - od kojih 339 smrtno.

Ruža Lelić (HDZ) osvrnula se na Prijedlog zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja, ocijenivši da je on potreban i pravedan te također skrenula pozornost na broj stradalih pirotehničara. Budući da je riječ o svega 600 osoba i o mladoj populaciji, očekuje da će se te mirovine početi realizirati tek oko 2010. godine i da će tada i gospodarska situacija u Hrvatskoj biti bolja pa će to biti podnošljiv financijski izdatak.

Dobro je da se ovim Zakonom utvrđuju neka nova dodatna prava pirotehničarima jer njihov status do sada nije bio adekvatno riješen.

Ocjenjivanje ovlaštenih pravnih osoba u djelokrug Ministarstva

Mr.sc. **Vlado Jelkovic (HDZ)** napomenuo je da dolazi iz Karlovačke županije, jedne od minski najzagađenijih u Hrvatskoj te izračunao da bi, kada bi se razminiravalo sadašnjim tempom, Hrvatska mogla biti bez mina tek za 49 godina. Ipak, nada se da sve sumnjive površine nisu minski zagađene. Kaže da je svakako dobro da se ovim Zakonom utvrđuju neka nova dodatna prava pirotehničarima jer njihov status do sada nije bio adekvatno riješen. Slaže se s

nekim već iznesenim primjedbama - na primjer onom da ocjenjivanje sposobnosti ovlaštenih pravnih osoba ne bi trebalo biti u djelokrugu Hrvatskog centra za razminiranje, već u djelokrugu Ministarstva unutarnjih poslova, zatim da se među ovlaštenima za poslove razminiranja ne bi trebale naći nevladine udruge. Drži također da bi među dokazima osposobljenosti za obavljanje poslova

Među dokazima osposobljenosti za obavljanje poslova razminiranja trebao biti i dokaz o posjedovanju poslovnog prostora u neposrednoj blizini radilišta

razminiranja trebao biti i dokaz o posjedovanju poslovnog prostora u neposrednoj blizini radilišta. Upozorio je također i na rješenja u člancima 19. i 20. kojima se kaže da idejni projekt izrađuje Hrvatski centar za razminiranje, a izvedbeni projekt pretraživanja ili razminiravanja ovlaštena pravna osoba ili obrtnik. Drži da bi Hrvatski centar za razminiranje trebao pripremiti svu dokumentaciju temeljem koje nedvojbeno svi ponuditelji mogu na temelju istih podloga nuditi posao i tek u tom slučaju cijena može biti odlučujući faktor (sadašnja formulacija mogla bi omogućiti zloupotrebu nauštrb kvalitete).

Glasovalo se u nastavku sjednice. Oba su prijedloga zakona prihvaćena u prvom čitanju: Prijedlog zakona o humanitarnom razminiranju sa 102 glasa "za" i jednim "suzdržanim", a Prijedlog zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja sa 102 glasa "za" i 3 "suzdržana".

M.K.

**PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O
FINANCIRANJU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I EUROPSKE INVESTICIJSKE BANKE
- OKVIRNI VIŠESEKTORSKI ZAJAM ZA KOMUNALNU INFRASTRUKTURU ZA PROJEKT
"INTEGRALNI RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE"**

Ravnomjerniji razvoj svih krajeva Hrvatske

Zastupnici su većinom glasova donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora o financiranju između Republike Hrvatske i Europske investicijske banke - Okvirni višesektorski zajam za komunalnu infrastrukturu za projekt "Integralni razvoj lokalne zajednice", čiji je predlagatelj Vlada RH, zajedno s prihvaćenim amandmanom Odbora za zakonodavstvo.

Realizacija projekta predviđa se na područjima općina i gradova na područjima posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i pograničnim područjima prema Sloveniji, te na ostalim područjima RH, osim na području Grada Zagreba i području otoka za koje postoje drugi programi provedbe. Cilj projekta je smanjiti neuravnoteženosti u razvoju pojedinih područja i pripomoći u stvaranju preduvjeta za održiv gospodarski i društveni razvoj. Procijenjena vrijednost projekta iznosi 300 milijuna eura, od čega se 50% financira dugoročnim zajmom EIB-a, a 50% uvećano za sva porezna davanja iz državnog proračuna.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslužili smo se izlaganjem predstavnika predlagatelja, državnog tajnika Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, **Zdravka Livakovića**. Podsjetio je da je Vlada RH sredinom prosinca prošle godine donijela Odluku o pokretanju

postupka za sklapanje ovog Ugovora o zajmu s Europskom investicijskom bankom. Tekst Ugovora je ubrzo s Bankom usklađen i parafiran, te potpisan 24. prosinca 2004. godine. Riječ je o zajmu od 150 milijuna eura kojim će se sufinancirati projekt: Integralni razvoj lokalne zajednice.

Cilj projekta je smanjiti neuravnoteženosti u razvoju pojedinih područja i stvaranje preduvjeta za održivi gospodarski i društveni razvoj.

Livaković je naglasio da su dosadašnji programi obnove i izgradnje objekata komunalne i društvene infrastrukture, a koji su realizirani ili koji se provode u okviru nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, najvećim dijelom bili koncentrirani na područja posebne državne skrbi, kako bi se osigurali nužni preduvjeti za povrat stanovništva. Međutim, ovi programi nisu obuhvatili sve prioritetne potrebe općina i gradova s tog područja za obnovom i izgradnjom rečene infrastrukture, kao i za poboljšanje uvjeta stanovanja. Istovremeno je iskazani veliki interes za slične programe od jedinica lokalne samouprave izvan područja od posebne državne skrbi.

Budući da financijski kapaciteti lokalne samouprave uglavnom ne omogućuju

integralno planiranje razvoja na lokalnoj razini u svim aspektima komunalnog, infrastrukturnog i društvenog razvoja, s Europskom investicijskom bankom je sklopljen predmetni ugovor o financiranju projekta "Integralni razvoj lokalne zajednice", rekao je Livaković.

Cilj projekta je smanjiti neuravnoteženosti u razvoju pojedinih područja i stvaranje preduvjeta za održivi gospodarski i društveni razvoj, integralno upravljanje razvojem lokalnih zajednica, podizanje kvalitete i dostupnosti komunalnih i socijalnih usluga, sustavna skrb o ranjivim skupinama stanovništva, te sustavna skrb o zaštiti okoliša. Projekt će se provoditi na područjima općina, odnosno gradova posebne državne skrbi, brdsko-planinskih područja, pograničnih područja prema Sloveniji, te ostalim područjima RH, osim na području Grada Zagreba i otoka s obzirom na to da za otoke postoje posebni programi.

Realizirat će se subprojekti isključivo lokalnog karaktera kroz 3 komponente: komunalna, u što spadaju objekti opskrbe, odvodnje, elektrifikacije, nerazvrstane ceste, opskrba plina, cestovne infrastrukture, tržnice i slično, zatim socijalna komponenta kao domovi za starije i nemoćne, dječji vrtići, škole i školske sportske dvorane, igrališta, domovi zdravlja i ambulante, muzeji, knjižnice, objekti lokalne samouprave, te napoljetku komponenta zaštite okoliša, kao odlagališta čvrstog otpada, objekti za reciklažu i slično.

Podprojekte nominiraju jedinice lokalne samouprave, a odabirat će se temeljem kriterija koje utvrđuje međuresorska radna skupina sastavljena od nadležnih ministarstava koju koordinira Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, jer je to ministarstvo prema predloženom Zakonu nadležno za provedbu projekta. Međuresorska skupina će utvrditi i druge kriterije bitne za provedbu projekta.

Procijenjena vrijednost projekta iznosi 2 milijarde i 250 milijuna kuna, odnosno 300 milijuna eura, od čega se zajmom EIB-e financira 50%, a 50% i sva ostala porezna i druga fiskalna davanja iz državnog proračuna. Predviđa se da će se projekt sufinancirati i od jedinica lokalne samouprave.

Zajam EIB-a odobren je na 20 godina, s 5 godina počeka i 15 godina otplate. Zajam bi bio korišten u razdoblju od 2005. do 2008. kada bi projekt trebalo u cijelosti dovršiti.

Ovim se Prijedlogom zakona predlaže potvrđivanje predmetnog Ugovora o financiranju, način podmirenja financijskih obveza koje nastaju za RH kao zajmoprimca, te kao donatora nepovratnih sredstava iz državnog proračuna u vrijeme provedbe projekta, te nadležnosti Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka za provedbu projekta. Predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

RADNA TIJELA

Odbor za financije i državni proračun raspravljao je o predmetnom Zakonu kao matično radno tijelo. Odbor je jednoglasno podržao prijedlog Vlade RH da se predloženi zakon donese po hitnom postupku, budući da je njegovo stupanje na snagu pretpostavka za korištenje sredstava ovog povoljnog zajma. Odbor je jednoglasno, bez rasprave, odlučio Saboru predložiti donošenje Zakona.

Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu raspravljao je o ovom Prijedlogu u svojstvu zainteresiranog radnog tijela. U raspravi su članovi Odbora podržali buduće pokrivanje i finan-

ciranje izgradnje infrastrukture manje ugroženih dijelova Hrvatske. Hrvatska se usredotočila na razvoj svih područja osim Zagreba i otoka, koji su regulirani drugim zakonima. Tri komponente ovoga zajma su izgradnja komunalne i socijalne infrastrukture te zaštita okoliša. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno odlučio predložiti Saboru donošenje ovog Zakona.

Zajam Europske investicijske banke odobren je na 20 godina, uz 5 godina počeka i 15 godina otplate, a korištenje sredstava zajma predviđa se od 2005. godine do 2008. godine.

Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu raspravljao je o navedenom aktu u svojstvu zainteresiranog radnog tijela. U uvodnom izlaganju predstavnika predlagatelja istaknuto je da se predmetnim ugovorom osiguravaju sredstva u visini od 50% ukupno procijenjenih sredstava za provedbu projekta, odnosno 150.000.000,00 EUR-a.

Zajam Europske investicijske banke odobren je na 20 godina, uz 5 godina počeka i 15 godina otplate, a korištenje sredstava zajma predviđa se od 2005. godine do 2008. godine, kada bi projekt u potpunosti trebao biti završen.

U raspravi je postavljeno pitanje na koji način je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka upoznalo jedinice lokalne samouprave s projektom "Integralni razvoj lokalne zajednice", te o uvjetima i kriterijima temeljem kojih će se sredstvima zajma financirati pojedinačni projekti u tim jedinicama.

S tim u svezi predstavnik predlagatelja odgovorio je da se realizacija projekta predviđa u jedinicama lokalne samouprave na područjima posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima, pograničnim područjima prema Sloveniji, te na ostalim područjima RH, osim na području Grada Zagreba i području otoka za koje postoje drugi programi provedbe.

Također, predstavnik predlagatelja izvjestio je članove Odbora o aktivnostima koje su u tijeku u svezi s realizacijom projekta, kao i o uvjetima i kriterijima temeljem kojih će se sredstvima zajma financirati pojedinačni projekti u jedinicama lokalne samouprave. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno predložio Saboru donošenje ovog Zakona.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se donese po hitnom postupku.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja, Zdravka Livakovića, otpočela je rasprava po klubovima zastupnika.

Rekonstrukcija starogradske jezgre Buzeta

U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Damir Kajin (IDS)**. Rekao je da ovakve ugovore treba podržati, jer iako se radi o dodatnom kreditnom zaduženju Hrvatske, istovremeno se radi o najpovoljnijim sredstvima koja u ovom trenutku Hrvatska može dobiti na međunarodnom tržištu novca.

Dodao je da IDS pogotovo podržava namjenu kredita, a sve u cilju otklanjanja gospodarskih razlika. Zajam se prvenstveno usmjerava prema područjima od posebne državne skrbi, brdsko-planinskim, odnosno prema pograničnom području RH.

Naglasio je da se kredit dodjeljuje urbanim naseljima za opskrbu vodom i plinom, odvodnju otpadnih voda, lokalne prometnice itd, što znači da je kredit orijentiran prvenstveno na bitne popravke i obnovu postojeće infrastrukture. Klub zastupnika IDS-a želi kandidirati rekonstrukciju starogradske jezgre Grada Buzeta. Naime, Buzet je pogranično područje prema Sloveniji pa i po toj osnovi ostvaruje uvjete, a ima i status brdsko-planinskog područja. Projekt bi obuhvatio rekonstrukciju kanalizacije, vodovoda, ulica, rasvjete, struje u starom gradu Buzetu koji je i spome-

nik kulture. Kajin je rekao da bi vrijednost investicije bila oko 2 milijuna eura i izrazio je nadu da će Vlada prihvatiti ovaj projekt i odobriti kredit.

Zaključio je da ovaj aranžman Vlade RH treba podržati, međutim, država mora pravično podijeliti novac, na način da se ne zaobide niti jedna županija u Hrvatskoj, a da pritom veća sredstva budu usmjerena prema područjima od posebne državne skrbi.

Izuzetno povoljan zajam

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Krunoslav Markovinić (HDZ)**. Naglasio je da izgradnja komunalne infrastrukture nije samo preduvjet kvalitetnog stanovanja, nego je i preduvjet kvalitetnog investiranja.

Aktualni ugovor potpisao je 24. prosinca 2004. godine ministar financija Ivan Šuker s Europskom investicijskom bankom za projekt "Integralni razvoj lokalne zajednice". Pod tim nazivom osim unapređenja komunalnih usluga uvrštena je i kvaliteta stanovanja, zdravstvene usluge i socijalna skrb, obrazovanje, kultura, šport, skrb o starim i nemoćnim osobama, invalidima i briga o djeci, te konačno zaštita okoliša gdje je naglasak na zbrinjavanju otpada i problemu otpadnih voda.

"Potvrđivanjem ugovora između RH i EIB, prihvaćanjem načina podmirivanja financijskih obveza, te definiranjem nadležnosti nad provedbom projekata, Sabor će dati zeleno svjetlo za korištenje ovog izuzetno potrebnog i povoljnog zajma". Zaključio je da je projekt integralnog razvoja lokalne zajednice dobro osmišljen i povoljan za neophodne investicije u jedinicama lokalne samouprave, pa će ga Klub zastupnika HDZ-a svakako podržati.

Gdje će investirati sredstva

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Ante Markov (HSS)**. Konstatirao je da je nemoguće biti protiv ulaganja u komunalnu infrastrukturu ili komunalnu komponentu, kao ni protiv ulaganja u socijalnu komponentu

ili komponentu zaštite okoliša, jer sve to predstavlja infrastrukturu koja treba proizvesti i stvoriti uvjete za gospodarstvo, za nova radna mjesta, za stvaranje viška vrijednosti. Smatra da su ova financijska sredstva bitna za razvoj i integralni razvoj lokalne samouprave, za jačanje potencijala hrvatskog sustava lokalne samouprave, a samim time i cijele zemlje. Isto tako smatra da je ovakav način zaduživanja povoljan s aspekta trajanja vremena povrata, moratorija i kamatne stope.

Međutim, smatra da bi bilo primjereno da se u Prijedlogu vidi, makar u određenom dodatku, na koje se projekte ovaj Ugovor odnosi i na kojim prostorima RH se misle investirati ova financijska sredstva, te konačno isplativost ovih projekata. Drugim riječima, treba znati na što se konkretno odnose podprojekti u sve tri komponente, na koje prostore RH se oni odnose, i njihova isplativost.

Također treba znati tko garantira da će provedba biti uistinu efikasna, pravedna i socijalna, te koji su instrumenti nadzora i na koji način i pod kojim uvjetima će se jedinice lokalne samouprave moći kandidirati.

Klub predlaže slijedeći Zaključak: Zadužuje se Vlada RH da u roku od 90 dana pripremi i dostavi Saboru točnu specifikaciju projekata i programa predviđenih ovih Zakonom sa točnim iznosima sredstava i sadržajem svih projekata.

Stoga Klub predlaže slijedeći Zaključak: Zadužuje se Vlada RH da u roku od 90 dana pripremi i dostavi Saboru točnu specifikaciju projekata i programa predviđenih ovih Zakonom sa točnim iznosima sredstava i sadržajem svih projekata.

U ime **Kluba zastupnika HNS/PGS-a** govorio je **Jakša Marasović (HNS)**. Klubovi će podržati ovaj Prijedlog, "bez obzira što sam svjestan da gla-

samo za mačka u vreći", rekao je Marasović. Smatra da je potrebno znati u koje projekte i za koja područja će ova sredstva biti utrošena, te je zamolio da ovi podaci budu dostavljeni zastupnicima. Inače, drži da su ponudeni uvjeti povoljni i stoga će klubovi podržati Prijedlog, nadajući se da će dobiti u određenom roku i specifikaciju projekata.

Podizanje standarda na nerazvijenim područjima

Niko Rebić (HDZ) drži da je ovo jedan od onih zakona koji se ne mogu odbiti, ne samo stoga što će značajno podići standard življenja na nerazvijenim područjima, područjima od posebne državne skrbi, nego i brdsko-planinskim područjima, dakle gotovo na svim područjima RH, osim na području Grada Zagreba i otoka, a za otoke postoje drugi zakoni i programi koji se već provode. Rekao je da je ovaj projekt u cijelosti produkt ove Vlade i najbolje govori o politici koju ona želi provoditi u svom mandatu, a što je potpuno u skladu s proklamiranom politikom da Hrvatska nije jaka koliko je jak grad Zagreb, nego koliko je jak svaki njezin dio.

Koliko je značajan ovaj projekt najbolje govori to da je procijenjena vrijednost projekta 2 milijarde i 250 milijuna kuna odnosno 300 milijuna eura, od čega se 50% financira dugoročnim zajmom EIB-a, a 50% iz Državnog proračuna. Dakle, radi se o velikom projektu koji je iznimno važan za ruralni i nerazvijeni dio Hrvatske, ali i za Hrvatsku u cjelini. On bi trebao u dobroj mjeri smanjiti neuravnoteženosti u razvoju pojedinih područja i pripomoći u stvaranju preduvjeta za održiv gospodarski i društveni razvoj, unapređenjem komunalne i socijalne infrastrukture, dostupnosti zdravstvenih usluga, usluga obrazovanja, kulture i sporta na nerazvijenim područjima.

Ivica Klem (HDZ) također podržava potvrđivanje ovog Ugovora. Posebno ga raduje da će jedinice lokalne samouprave koje su najviše stradale za vrijeme Domovinskog rata moći financirati projekte od lokalnog značaja iz ovog zajma. Očekuje da će najveći dio zajma

iskoristiti jedinice lokalne samouprave na područjima od posebne državne skrbi. Napomenuo je da jedinice lokalne samouprave koje su bile zahvaćene ratom iz vlastitih, izvornih sredstava ne mogu izgraditi potrebnu infrastrukturu bez pomoći države.

Prioritet - područja posebne državne skrbi

Vlado Jelkovic (HDZ) podržava zaključenje ovog ugovora, jer drži da se radi o kvalitetnim sredstvima koja se hrvatskoj Vladi stavljaju na raspolaganje za financiranje komunalne, socijalne infrastrukture i one u domeni zaštite okoliša.

Podsjetio je da je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka zajedno s lokalnom zajednicom provodilo niz projekata s ciljem da se provedu programi obnove, izgradnje infrastrukture, pretežito na područjima posebne državne skrbi. No, unatoč znatnim sredstvima koja su izdvojena na tim područjima i za ta područja nisu niti izdaleka zadovoljene potrebe. Naglasio je da postoji potreba da se sredstva plasiraju i za područja koja nisu područja posebne državne skrbi, naravno temeljem opravdanih zahtjeva.

"No, ipak držim da prioritet mora biti pomoć gradovima i općinama na području posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i pograničnim područjima prema Sloveniji". Smatra da je ovo kvalitetan kreditni aranžman, koji treba podržati. Korištenje sredstava zajma predviđa se odmah nakon što ugovor o financiranju stupi na snagu i zbog toga je nužno da se on donese po hitnom postupku kako bi se što brže ova sredstva mogla povlačiti.

Projekte predlažu jedinice lokalne samouprave

Marijan Bekavac (HDZ) rekao je da zajam Europske investicijske banke koji je danas na dnevnom redu nije prvi zajam koji Hrvatska sklapa s ovom neovisnom investicijskom bankom. Suradnja EIB-a s Hrvatskom datira od 1995. godine i do sada je realizirano putem

ovog investicijskog fonda 7 zajmova za različite projekte u ukupnom iznosu od 326 milijuna eura.

"Odobrenje ovog zajma za infrastrukturu na područjima od posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima znak je kreditne sposobnosti RH i povjerenja koje ova investicijska kuća ima u Hrvatsku". Smatra da će ovaj "povoljan" zajam svakako pridonijeti izgradnji komunalne infrastrukture, od vodoopskrbe, odvodnje, elektrifikacije, nerazvrstanih cesta itd, zatim, tu je izgradnja objekata vezanih uz socijalnu skrb kao što su domovi za starije i nemoćne, dječji vrtići, škole, školske sportske dvorane, domovi zdravlja, muzeji, knjižnice i slični objekti, te konačno financiranje objekata za zaštitu okoliša kao što su odlagališta otpada i objekti za reciklažu otpada.

Napominje da svi projekti trebaju biti nominirani od jedinica lokalne samouprave. Smatra da na ovaj način hrvatska Vlada potiče ravnomjeran razvoj svih krajeva Hrvatske.

Podupire i pozdravlja takav pristup, jer će Hrvatska biti razvijena onoliko koliko budu razvijeni svi njeni krajevi, a ovaj zajam će sigurno tome doprinijeti. Osim proračunskih sredstava i sredstava ovog zajma predviđeno je da jedinice lokalne samouprave sudjeluju sa svojim financijskim sredstvima. Zaključio je da podržava ovaj Prijedlog zakona i vjeruje da će zajam biti iskorišten na pravi način i za konkretne projekte, te da će potaknuti razvoj jedinica lokalne samouprave koje će iskoristiti ova povoljna financijska sredstva i na taj način riješiti svoje osnovne komunalne probleme.

Odlični kreditni uvjeti

Završno izlaganje dao je državni tajnik **Zdravko Livaković**. Izrazio je zadovoljstvo da su svi više manje suglasni da je ovaj kredit "odličan" i da su odlični kreditni uvjeti. "Logično je da Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka koordinira provedbu ovog kredita, jer je u njegovoj nadležnosti regionalni razvoj, a već jedan ovakav sličan kredit od 50 milijuna eura, koji je realiziran s EIB-om za područja od posebne državne skrbi se

vrlo uspješno provodi, na opće zadovoljstvo svih korisnika takvih kredita".

Naglasio je da je Ministarstvo već poslalo upit, odnosno da je svaka jedinica lokalne samouprave, izuzev otoka i grada Zagreba dobila dopis u kojem se objašnjava za koje namjene se ova sredstva mogu koristiti, a sve jedinice imaju zadatak ponuditi 3 projekta na svom području. "Došlo je otprilike 3 do 4 puta više financijskih zahtjeva nego što ima ovih sredstava, pa će se u slijedećem razdoblju napraviti selekcija koji projekti jesu ili nisu predviđeni ovakvim načinom financiranja".

Napomenuo je da je 150 milijuna eura kredit, a 150 milijuna eura su sredstva državnog proračuna, a tu je i mogućnost da lokalna samouprava sufinancira dodatno projekte, s time da na područjima od posebne državne skrbi prve i druge skupine nije nužno sufinanciranje, odnosno sufinanciranje ne traži država, dok se na područjima posebne državne skrbi treće skupine, brdsko-planinskim i pograničnim područjima traži sufinanciranje do 20%, a za sva ostala područja koja ne spadaju u ove kategorije do 40%. U tijeku je obrada zahtjeva. "Mislim da ćemo dovoljno transparentno, na opće zadovoljstvo svih općina i gradova utrošiti ova sredstva", zaključio je Livaković. Amandman Odbora za zakonodavstvo tehničke je prirode i predlagatelj ga prihvaća.

Ovime je zaključena rasprava i pristupilo se glasovanju.

Zastupnici su većinom glasova, sa 103 glasa "za" i 3 "suzdržana" donijeli predloženi Zakon, zajedno s prihvaćenim amandmanom.

Usljedilo je glasovanje o Prijedlogu zaključka u vezi ovog zakona Kluba zastupnika HSS-a koji glasi: "Zadužuje se Vlada RH da u roku od 90 dana pripremi i dostavi Hrvatskom saboru točnu specifikaciju projekata i programa predviđenih ovim Zakonom s točnim iznosima sredstava i sadržajem svih projekata". Ovaj Prijedlog zaključka odbijen je većinom glasova, 44 "za", 4 "suzdržana" i 53 "protiv".

S.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I REPUBLIKE SLOVENIJE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA I SPRJEČAVANJU IZBJEGAVANJA PLAĆANJA POREZA NA DOHODAK I NA IMOVINU

Potvrđivanje Ugovora najviše će obradovati primatelje mirovina iz Slovenije

Hrvatski sabor je na 15. sjednici, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, hitnim postupkom jednoglasno donio Zakon o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak i na imovinu. Tim se Ugovorom predviđaju brojne olakšice pri oporezivanju svih vrsta prihoda te poboljšanje uvjeta za međusobnu razmjenu dobara i usluga i ukupne gospodarske aktivnosti dviju država.

O PRIJEDLOGU

Po riječima ministra financija **Ivana Šukera**, Ugovorom su predviđene brojne olakšice pri oporezivanju svih vrsta prihoda te poboljšanje uvjeta za međusobnu razmjenu dobara i usluga i ukupne aktivnosti gospodarskih subjekata Hrvatske i Slovenije. Omogućuje se hrvatskim građevinskim i sličnim društvima da ne plaćaju porez na dobit u Republici Sloveniji ako radovi traju kraće od 12 mjeseci, zatim hrvatskim zrakoplovnim, cestovnim i brodskim društvima koja obavljaju prijevoz robe između Republike Hrvatske i Republike Slovenije da isključivo u Republici Hrvatskoj plaćaju porez na ostvarenu dobit te da hrvatska društva u Republici Sloveniji imaju isti status i pogodnosti kao i slovenska. Osobito je važno i zanimljivo hrvatskim državljanima koji su pravo na mirovinu ostvarili u Republici Sloveniji da će, kad Ugovor

stupi na snagu, odmah slijedećega mjeseca pravo oporezivanja njihovih mirovina imati Hrvatska kao država prebivališta. Ostale odredbe primjenjivat će se od 1. siječnja 2006.

RADNA TIJELA

Konačni prijedlog zakona razmotrili su i podržali, bez primjedbi, **Odbor za zakonodavstvo** te **Odbor za financije i državni proračun**.

RASPRAVA

Najzainteresiraniji "slovenski" umirovljenici

Nakon uvodnog izlaganja ministra financija **Ivana Šukera**, za riječ se, u ime Kluba zastupnika HDZ-a, javio **Ivan Jarnjak**.

Iskazao je zadovoljstvo što je potvrđivanje ovog Ugovora došlo pred Hrvatski sabor i posebno naglasio njegovu važnost za hrvatske građane koji su mirovinu ostvarili u Republici Sloveniji jer je od 1. siječnja 2005. godine u Sloveniji stupio na snagu zakon o oporezivanju mirovina, prema kojemu su neki umirovljenici ostali bez trećine mirovine.

Apel slovenskom Parlamentu

U ime Kluba zastupnika IDS-a, **Damir Kajin** je ocijenio da je potpisani Ugovor zasigurno dobar, no on će se početi

primjenjivati slijedećeg mjeseca nakon potvrđivanja u slovenskom Parlamentu, a to neće biti prije rujna pa umirovljenici možda ni do kraja godine neće doći u povoljniju situaciju. Zato je apelirao da Hrvatski sabor pozove svoje slovenske kolege da što prije potvrde Ugovor, a također i slovenski diplomati da potaknu svoju Vladu da Ugovor prosljedi Parlamentu. Ugovor je, dakako, najvažniji za umirovljenike, ali on regulira i tretiranje dohotka od nekretnina, dobiti od poslovanja, zatim pitanje dividendi, kamata, autorskih naknada, dohotka od nesamostalnog rada i druga značajna pitanja za gospodarsku razmjenu (iskoristio "priliku da pozove ministra Šukera da otvori granični prijelaz Jelovice na Čičariji"; slovenska strana to je učinila) i gospodarstva jedne i druge države.

Govoreći u ime Kluba zastupnika HNS/PGS-a, **Dragutin Lesar (HNS)** rekao je da ovu raspravu željno iščekuje velik broj ljudi iz Međimurja koji primaju mirovinu iz Slovenije, a koji su bili zbunjeni primjenom novog slovenskog propisa o oporezivanju jer nisu bili pravodobno informirani (zamjerka našoj diplomaciji i upravi) što im predstoji i o mogućem načinu zaštite svojih prava. Pozvao je predsjednika Odbora za međuparlamentarnu suradnju da sa svojim kolegama u slovenskom Parlamentu pokuša dogovoriti da što prije stave na dnevni red i ratificiraju ovaj Ugovor.

Ukazao je na problem dnevnih i tjednih migranata iz Hrvatske koji rade u Sloveniji (oko 600 osoba) tamo nemaju pravo

na porezni odbitak za uzdržavane članove obitelji, već ih se tretira kao samce. Zamolio je ministra Šukera da mu pojašni odnosi li se ovaj Ugovor i na te naše građane te gdje oni podnose poreznu karticu.

Osobito je važno hrvatskim državljanima koji su pravo na mirovinu ostvarili u Republici Sloveniji, da će kad Ugovor stupi na snagu, odmah slijedećega mjeseca, pravo oporezivanja njihovih mirovina imati Hrvatska kao država prebivališta.

Ugovorom je riješen gro pitanja, u ovom trenutku je zapravo postignut maksimum, a pitanje oporezivanja zaposlenih hrvatskih državljana u Sloveniji i slovenskih državljana u Hrvatskoj rješava se na jednak način - po zakonima država u kojima rade. Dakle, hrvatski građani koji rade u Republici Sloveniji tamo će podnositi i porezne prijave i obrnuto - odgovorio je ministar Šuker.

Iako su ovakvi ugovori zaključeni sa 39 zemalja, ovaj s Republikom Slovenijom posebno je značajan jer oko 14 tisuća hrvatskih građana prima mirovine iz Republike Slovenije (od toga više od 3 tisuće u Međimurju). Zato će Klub zastupnika SDP-a podržati Zakon - rekla je u njegovo ime zastupnica Dragica Zgrebec. Sugestija je Kluba da se poduzmu sve diplomatske mjere kako bi on što prije bio ratificiran i u slovenskom Parlamentu i počeo se primjenjivati.

"Ohrabruje i raduje svako rješavanje otvorenih pitanja s našim susjedima, s Republikom Slovenijom", rekao je, među ostalim, zastupnik Ante Markov, govoreći u ime Kluba zastupnika HSS-a. I on je zadovoljan što se rješavaju problemi umirovljenika, a i što se otvaraju mogućnosti našim gospodarstvenicima da lakše obavljaju svoje djelatnosti u Republici Sloveniji i slovenskim gospodarstvenicima u Republici Hrvatskoj. No, napomenuo je da i drugi građani i skupine građana očekuju rješavanje svo-

jih problema u bilateralnom odnosu sa Slovenijom, ponajprije štetiše Ljubljanske banke. Ovaj Ugovor pokazuje dobar smjer kretanja u rješavanju svih otvorenih pitanja sa susjednom državom i Hrvatska seljačka stranka se pridružuje potpori ovom Zakonu.

Zadovoljstvo početkom rješavanja otvorenih pitanja

I zastupnik Nikola Sopčić (HDZ), govoreći u pojedinačnoj raspravi, pridružio se podršci te odao priznanje "našoj Vladi i predsjedniku Sanaderu što je sporazum usklađen" te konstatirao da "u proteklom mandatu bivša Vlada ... ništa nije napravila da se postigne ovaj sporazum ...".

Zakon podržava i Željko Pavlic (MDS) te napominje da je problem "slovenskih" mirovina posebno izražen u pojedinim općinama u Međimurju, gdje je - primjerice Općina Sveti Martin na Muri - 70 posto umirovljenika mirovine zaradilo u Sloveniji. Navodeći konkretne primjere smanjenja mirovina nakon početka primjene novog zakona o porezima u Republici Sloveniji, izrazio je bojazan da bi se ratifikacija u slovenskom Parlamentu mogla otegnuti te ponovio više puta rečeno - da bi se morala angažirati i diplomacija i saborska tijela, kako bi Ugovor što prije stupio na snagu.

Ugovorom je riješen gro pitanja, u ovom trenutku je zapravo postignut maksimum, a pitanje oporezivanja zaposlenih hrvatskih državljana u Sloveniji i slovenskih državljana u Hrvatskoj rješava se na jednak način - po zakonima država u kojima rade.

I Pero Kovačević (HSP) zadovoljan je, ponajprije zbog umirovljenika kojima su znatno smanjene mirovine nakon stupanja na snagu novog poreznog zakona u Sloveniji, ali ga veseli i činjenica da se "počinju rješavati neka otvorena pitanja

sa Slovenijom". Ne sviđa mu se, kaže, što su se u raspravi, pa i od ministra, čule riječi bojazni da bi ratifikacija u slovenskom Parlamentu mogla potrajati te da se apelira da se Sabor kod slovenskih kolega založi da se Ugovor ratificira što prije. Smatra da bi to trebala riješiti Vlada i diplomacija, tim više što je u uskladjivanju sporazuma sudjelovao i ministar, a vjerojatno i premijer pa ako je to slovenska Vlada usuglasila, očekuje da je dogovoreno i da ona osigura prihvaćanje u Parlamentu. Zatražio je da mu ministar odgovori je li dobiveno takvo jamstvo od slovenskih pregovarača.

Podrška - objeručke

Prijedlog zakona "podržat će objeručke" Vladimir Pleša (HDZ), jer od ukupno 14-15 tisuća građana koji primaju mirovinu iz Slovenije, njih gotovo 25 posto živi na području Međimurja, županije iz koje dolazi. Drži da je ministar Šuker dobro upoznat s tijekom pregovora o sporazumu i da nema razloga za bojazan da to neće biti ratificirano u slovenskom Parlamentu jer "odnosi između Hrvatske i Slovenije jesu unazad godinu dana najmanje, možda godinu i pol dana, u svakom slučaju dobri i oni su u poboljšanju i ne temelje se i ne ostvaruju samo u deklaracijama, već prije svega ponašanjem i djelovanjem i jedne i druge vlade".

Na kraju rasprave, predstavnik predlagatelja Ivan Šuker očitovao se o nekim pitanjima iz rasprave te ponovno naglasio da je ovim Ugovorom riješen gro otvorenih pitanja, ali ne bi bilo u redu zbog nekoliko koji nisu riješeni gubiti tempo i dopustiti da 15 tisuća hrvatskih umirovljenika zbog možda nekoliko stotina ili tisuća plaća ispašta i prima daleko manju mirovinu. Zato predlaže Saboru donošenje odluke o ratifikaciji Ugovora.

Nakon rasprave, zastupnici su jednoglasno (95 glasova "za") donijeli Zakon o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak i na imovinu.

M.K.

IZVJEŠĆA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA O PRESTANKU MIROVANJA ZASTUPNIČKOG MANDATA ZASTUPNIKA MARIJANA MLINARIĆA I POČETKU MIROVANJA ZASTUPNIČKOG MANDATA ZASTUPNIKA MARIJANA MLINARIĆA; PRIJEDLOG IZVJEŠĆA O USKRAĆIVANJU ODOBRENJA ZA POKRETANJE KAZNENOG POSTUPKA PROTIV ZASTUPNIKA SLAVKA LINIĆA

Zastupnici Hrvatskog sabora su prihvatili Prijedlog izvješća Mandatno-imunitetnog povjerenstva o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića i početku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića i Prijedlog izvješća o uskraćivanju odobrenja za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika Slavka Linića.

Mandatno-imunitetno povjerenstvo je kao radno tijelo Sabora nakon provedene rasprave jednoglasno donijelo Prijedlog za donošenje odluke o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića 22. srpnja 2005. godine i početku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića koje počinje 22. srpnja 2005. godine.

Damir Sesvečan je u ime Mandatno-imunitetnog povjerenstva izvijestio zastupnike da je ovo radno tijelo je razmotrilo obavijest Općinskog

suda u Zagrebu od 14. srpnja 2005. godine kojim je izvješten predsjednik Hrvatskog sabora da je privatni tužitelj "Abas Commerce" d.o.o. Zadar podnio protiv zastupnika Slavka Linića (SDP) tužbu zbog kaznenog djela protiv časti i ugleda počinjenog klevetom iz članka 200. stavka 2. Kaznenog zakona. "Kako je Slavko Linić zastupnik u Hrvatskom saboru, te na temelju članka 75. Ustava Republike Hrvatske i članka 23. Poslovnika Hrvatskog sabora ima imunitet do prestanka njegovog zastupničkog mandata, odluku kojom se odobrava pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika može donijeti samo Hrvatski sabor. Mandatno-imunitetno povjerenstvo nakon provedene rasprave jednoglasno predlaže Hrvatskom saboru donošenje odluke kojom se za vrijeme trajanja zastupničkog mandata uskraćuje odobrenje za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika po privatnoj tužbi". U obrazloženju odluke Damir Sesvečan

je naveo kako je stav Povjerenstva da je institut imunitetnog prava utvrđen u cilju zaštite digniteta zastupničke dužnosti, te da se u ovakvim slučajevima on ne oduzima zastupnicima posebno jer zastara ne teče dok postoje opravdani razlozi za nepokretanje postupka i postoji osnova za njegovo pokretanje nakon isteka zastupničkog mandata Slavka Linića.

Zastupnici su jednoglasno, sa 90 glasova "za", prihvatili Prijedlog izvješća Mandatno-imunitetnog povjerenstva o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića i početku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika Marijana Mlinarića.

Zastupnici su većinom glasova, sa 91 glasom "za" i 1 "suzdržanim", prihvatili Prijedlog izvješća o uskraćivanju odobrenja za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika Slavka Linića.

A.F.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU NOVOG ČLANA NADZORNOG ODBORA HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU;

Zastupnici Hrvatskog sabora su prihvatili Prijedlog za imenovanje Luke Crnkovića za novog člana Nadzornog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju,

Vlada Republike Hrvatske je donijela Zaključak kojim se predlaže Hrvatskom saboru da za člana Nad-

zornog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju, iz reda uglednih financijskih stručnjaka, umjesto Željka Švedla imenuje prof. dr. sc. Luku Crnkovića.

Zastupnici su većinom glasova, sa 89 glasova "za", 2 "suzdržana" i 2 "protiv",

prihvatili Prijedlog odluke o imenovanju Luke Crnkovića za novog člana Nadzornog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju.

A. F.

PRIJEDLOG ODLUKE ZA ISKAZIVANJE POVJERENJA IVICI KIRINU ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI MINISTRA UNUTARNJIH POSLOVA

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova prihvatili Prijedlog za iskazivanje povjerenja Ivici

Kirinu za obavljanje dužnosti ministra unutarnjih poslova.

Prijedlog je iznio predsjednik Vlade Republike Hrvatske, Ivo Sanader. Upoznao je zastupnike s razrješenjem

Marijana Mlinarića, na njegov osobni zahtjev, s dužnosti ministra unutarnjih poslova zbog zdravstvenih razloga. Za obavljanje njegove dužnosti Vlada predlaže **Ivicu Kirina**, gradonačelnika Virovitice. U obrazloženju prijedloga predsjednik Vlade naveo je izvrsne dosadašnje rezultate predloženog kandidata u obavljanju gradonačelničkih dužnosti kao i jako dobru političku aktivnost, te sposobnost preuzimanja inicijative.

Raspravu je otvorio zastupnik **Pero Kovačević (HSP)** rekavši da je "bolje imati bilo kakvog ministra nego ga uopće ne imati", osvrćući se na dugo bolovanje dosadašnjeg ministra. Podržao je prijedlog da se imenuje Ivica Kirin na tu dužnost s aspekta vrlo dobre surad-

nje s njim na području grada Virovitice. Međutim, mišljenja je da bi na mjesto ministra morali dolaziti ljudi koji već imaju dosta saznanja o području koje bi pokrivali. Ovako se stječe dojam da se samo popunjavaju praznine u resorima, a to je za Hrvatsku stranku prava neprihvatljivo, naglasio je, jer se troše sredstva i vrijeme na samo uhodavanje i upoznavanje s opsegom i vrstom posla koje nosi dodijeljena funkcija. Na kraju izlaganja zaželio je puno sreće i uspjeha predloženom kandidatu.

Nakon njega riječ je preuzeo zastupnik **Damir Kajin (IDS)** u ime Kluba zastupnika IDS-a, rekavši da ne poznaje osobno predloženog kandidata tako da ne može suditi o njegovoj stručnosti.

Ukazao je na neke od problema Ministarstva unutarnjih poslova, a to su slučaj generala Gotovine, sigurnost građana, organizirani kriminal, nedavni slučajevi pedofilije, zloraba droga, vandalizam nad partizanskim spomenicima, ukidanje norme od 0,0 promila, te učinkovitije izdavanje domovnica i radnih dozvola. Završio je zaželjevši mu puno uspjeha u budućem radu i u popravljajući statusa hrvatskih policajaca.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su većinom glasova, sa 80 glasova "za" i 23 "suzdržana" izglasali povjerenje Ivici Kirinu, ministru unutarnjih poslova koji je dao prisegu.

A.F.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANA SAVJETA SPOMEN-PODRUČJA "JASENOVAC"

Nevenka Majdenić predsjednica Odbora za izbor, imenovanje i upravne poslove izrekla je da je "Odbor za izbor, imenovanje i upravne poslove utvrdio Prijedlog odluke o imenovanju

člana Savjeta spomen-područja "Jasenovac". Za člana Savjeta Spomen-područja "Jasenovac" imenuje se **Ivanka Roksandić**".

Zastupnici su sa 91 glasom "za", 7 "suzdržanih" i 5 "protiv" donijeli predloženu Odluku.

I.Č.

PRIJEDLOG KANDIDATA ZA IZBOR ČLANOVA DRŽAVNOG SUDBENOG VIJEĆA

Odbor za pravosuđe pokrenuo je postupak kandidiranja za izbor članova Državnog sudbenog vijeća, budući da članovima Državnog sudbenog vijeća izabranima Odlukom Zastupničkog doma Hrvatskog sabora istječe mandat na koji su birani.

Jedina u raspravi govorila je **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, u ime Kluba zastupnika SDP-a. Rekla je

da je Klub zastupnika SDP-a mišljenja da se saborski zastupnici trebaju držati mišljenja struke. Radi se o stručnim, a ne političkim stvarima, pa nema razloga da glasovanje bude tajno, zaključila je **Antičević-Marinović**.

Glasovanje je bilo tajno.

Za članove Državnog sudbenog vijeća iz redova sudaca izabrani su: **Lucija Čimić, Ivan Mikšić, Đuro Sesa,**

Nediljko Boban, Mirjana Rigljan i Miho Mratović.

Za članove Državnog sudbenog vijeća iz reda odvjetnika izabrani su **Ranko Pelicarić i Arno Vičić.**

Za članove Državnog sudbenog vijeća iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti izabrani su **Berislav Pavišić i Anita Kurtović.**

I.Č.

OBLJETNICA "OLUJE"

Na kraju 15.sjednice, povodom 10. obljetnice "Oluje", predsjednik Hrvatskog sabora Vladimir Šeks obratio se zastupnicima.

Prigodnu izjavu predsjednik Hrvatskog sabora je otvorio spomenom na Deklaraciju o Domovinskom ratu koju je Hrvatski sabor donio 13. listopada 2000. godine, a kojom je utvrđeno da je Republika Hrvatska vodila pravedan i legitiman, obrambeni i osloboditeljski, a ne agresivni i osvajački rat prema bilo kome i u kojem je branila svoj teritorij od velikosrpske agresije unutar međunarodno priznatih granica. "Oluja" je kao jedna od najblistavijih vojno-redarstvenih operacija Domovinskoga rata i pretpostavka kasnijoj mirnoj reintegraciji Podunavlja omogućila uspostavu ustavnopravnog poretka i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske, te stvorila pretpostavke za njen skladan razvoj kao zemlje koja prihvaća demokratske standarde suvremenog zapadnog svijeta. Naglasio je da "Oluja nije bila nikakav organizirani, zločinački, planirani pothvat sa ciljem etničkog čišćenja ili bilo kojeg drugog zločina ili povrede

međunarodnog prava. Bila je utemeljena na međunarodnom pravu i dužnosti, te obvezi svake države da okupirane dijelove svog teritorija vrati pod svoj ustavnopravni poredak i integritet."

Ove godine se slavi 10. obljetnica ove vojno-redarstvene operacije i ona za nas znači podsjećanje na najblistaviju osloboditeljsku akciju kojom je velik dio hrvatskog državnog teritorija vraćen pod punu kontrolu, jurisdikciju i suverenitet Republike Hrvatske. Ta akcija, dodao je, za nas znači i iskazivanje poštovanja prema pobjedničkoj hrvatskoj vojsci, prema svima onima koji su položili svoje živote u toj akciji kao i trajni spomen na sve žrtve koje su pale za slobodu Hrvatske. Također, ona znači i trajnu obavezu svih sastavnica hrvatskoga društva i države da trajno skrbe i brinu se o istini, o Domovinskom ratu, da trajno njeguju njegove najbolje tradicije i stečevine, skrb o obiteljima poginulih, ranjenih, invalidima, ali i obavezu da se kroz djelovanje pravnog poretka poštuju i njeguju svi pozitivni i plemeniti aspekti Domovinskog rata i akcije "Oluja", ali i da se sve ono što je bilo negativ-

no, što je zatamnivalo uistinu velebnu operaciju nađe pred licem pravde. Predsjednik Hrvatskog sabora je zahvalio ovim putem "svim znanim i neznanim junacima, herojima, vitezovima i na prvoj crti i onima koji su bili u pozadini, koji su svi doprinijeli da se u okviru zakona, u okviru pravnog poretka legitimno oslobodi velik dio okupiranog teritorija Republike Hrvatske".

Svoje obraćanje zastupnicima Vladimir Šeks je završio riječima: "Moramo pamtit i svoju povijest da ponovno, kao što kaže ona izreka, ne bi doživjeli slične tragedije. Sve žrtve imaju pravo na pijetet, na ime, na prezime, na pokop. Pravda treba biti vrhovno načelo ovog našeg podsjećanja. Treba biti ugrađena u temelje našega sjećanja, cijelog hrvatskog naroda i svih građana Hrvatske. Pravda i istina."

Na kraju sjednice zastupnici su minutom šutnje odali počast svim poginulima, braniteljima i civilnim žrtvama tijekom Domovinskog rata, a posebice onima koji su dali svoje živote u vojno-redarstvenoj operaciji "Oluja".

A.F.

IZJAVA O SREBRENICI

Zastupnici Hrvatskog sabora su povodom 10. obljetnice zločina, 15. srpnja 2005.g., jednoglasno usvojili Izjavu o Srebrenici.

Ova izjava je rezultat usuglašenosti predsjednika i političkih stranaka u Hrvatskom saboru, a donosi se povodom 10. godišnjice stravičnog zločina u Srebrenici u kojem je ubijeno oko 8 tisuća osoba i deportirano preko 20 tisuća stanovnika Srebrenice i okoline koja je u to vrijeme bila zaštićena zona Ujedinjenih naroda

i pod kontrolom snaga Ujedinjenih naroda. Izjava glasi:

"1. Hrvatski sabor osuđuje zločin koji je vojska bosanskih Srba počinila u Srebrenici nad nedužnim žrtvama bošnjačkih i drugih nesrpskih nacionalnosti.

2. Osuđujući zločin genocida u Srebrenici, Hrvatski sabor osuđuje ratni zločin i genocid svugdje i u svim njegovim monstruoznim oblicima.

3. Ujedinjeni narodi i zemlje članice morale bi uvijek imati pred očima činjenicu da su međunarodne snage pod zapovjedništvom Ujedinjenih

naroda doživjele tragičan neuspjeh u sprječavanju zločina u Srebrenici kako se takav zločin više nikad ne bi ponovio.

4. Sjećanja na srebreničku tragediju dodatno nas učvršćuju u našem uvjerenju nužnosti kažnjavanja počinitelja genocida i ratnih zločina pred domaćim i međunarodnim sudovima.

5. Hrvatski sabor odaje počast žrtvama masakra u Srebrenici."

Zastupnici su jednoglasno usvojili ovu Izjavu o Srebrenici.

A.F.

ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA

ELEMENTARNE NEPOGODE

Odluka o visini pomoći nakon dostave konačnih podataka

Na zastupničko pitanje **Željka Pavlica (MDS), u vezi s dodjelom jednokratne novčane pomoći nastradalima od poplave, te donošenjem mjera za obranu od poplave na području Međimurske županije** - odgovorila je **Vlada Republike Hrvatske**.

"Međimurska županija prijavila je nastanak štete od poplave u kolovozu ove godine na području Grada Mursko Središće i općina: Sveti Martin na Muri i Podturen.

Prema prvim procjenama, šteta je nastala na stambeno gospodarskim zgradama, infrastrukturi, poljoprivrednom zemljištu i opremi u iznosu od oko 7.050.000,00 kuna.

Međutim, kako još nema konačnih podataka o visinama šteta (rok za dostavu konačnih podataka je šezdeset dana od dana nastanka štete), ni konačne potvrde nastale štete, ne može se utvrditi visina sredstava pomoći.

Nadalje, pored poplave, Međimurska županija dostavila je konačne podatke o nastaloj šteti od tuče u lipnju i srpnju ove godine, u ukupnom iznosu od 30.595.228,44 kuna. Šteta još nije potvrđena, niti utvrđena visina pomoći.

Iz navedenog je vidljivo da su štete nastale od drugih elementarnih nepogoda prije poplave, stoga se ne može, prije dostave konačnih podataka o visini štete nastale od poplave, predložiti visina pomoći za štete od poplave.

Međutim, prema članku 40. Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (Narodne novine, broj 73/97) pomoć za

ublažavanje i uklanjanje posljedica elementarnih nepogoda može se dati putem sniženja poreza ili oslobađanja od plaćanja ili na drugi način, što se onda smatra kao pomoć.

Ujedno, nakon dostave konačnih podataka i potvrde nastale štete od poplave Vlada Republike Hrvatske i Državno povjerenstvo za procjenu štete od elementarnih nepogoda razmotrit će i predložiti modalitete njihova ublažavanja i utvrditi visinu sredstava pomoći.

U međuvremenu, Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj u Čakovcu 15. rujna 2005. godine, na teret Proračunske zalihe Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu, Međimurskoj županiji odobrila 1.000.000,00 kuna, za dodjelu jednokratne novčane pomoći stradalima od poplava u Međimurskoj županiji.

U vezi s planom izgradnje zaštitnih vodnih građevina u Međimurju, Vlada Republike Hrvatske navodi kako slijedi:

1. Nasip Križovec (desnoobalni)

Nakon dosad najvišeg vodostaja rijeke Mure, u kolovozu ove godine, potrebno je zaštititi od velikih voda dio naselja Križovec koje do sada nikad nije bilo poplavljeno. Planirani nasip izgradit će se u cijelosti na teritoriju Republike Hrvatske.

Vlada je, na sjednici održanoj 26. kolovoza 2005. godine, donijela Zaključak kojim se zadužuju Hrvatske vode da odmah započnu s pripremanjima za izgradnju obrambenog nasipa za zaštitu od poplava u mjestu Križovec. Hrvatske vode počele su s pripremanjima za izgradnju nasipa u dužini od 1,1 km. Sredstva za izgradnju nasipa bit će osigurana iz državnog proračuna.

Dana 15. rujna 2005. godine, na sjednici održanoj u Čakovcu, Vlada Republike Hrvatske je donijela Odluku o

utvrđivanju posebnog interesa za izuzetno od primjene Zakona o javnoj nabavi za povjeravanje poslova izgradnje nasipa obrane od poplave u mjestu Križovec, kojom se Hrvatskim vodama daje suglasnost da izravnom pogodbom s licenciranim trgovačkim društvom Vodogradnja d.d., Varaždin, ugovori izgradnju navedenog nasipa u vrijednosti od oko 1.200.000,00 kuna (uključivo i PDV).

2. Nasip Podturen - nastavak postojećeg nasipa u dužini 1,885 km (desnoobalni)

Pripreme za produljenje nasipa započele su 1996. godine. U nastavku ishodene su dvije lokacijske dozvole za kraću (1,3 km) i dužu (1,9 km) trasu nasipa kojom se štiti i zaselak Matekovec. Za dio područja kojim treba biti položen nasip postoji dvojni katastar (i u Republici Hrvatskoj i u Republici Sloveniji). Iz toga su proizašli problemi oko pribavljanja potrebne dokumentacije za građenje tih građevina.

Duža varijanta nasipa tehnički je korektnija. Na sastanku Stalne hrvatsko-slovenske komisije za vodno gospodarstvo (Radenci, 12. -13. srpnja 2001. godine), zaključeno je da se, na području dvojnog katastra, dobivanje upravnih akata za građenje (lokacijska i građevinska dozvola) nastavka nasipa Podturen zatraži od nadležnog tijela Republike Hrvatske uz suglasnost Republike Slovenije ili da oba tijela, obiju država, izdaju identične akte ili jedan zajednički akt.

Vlada je, na sjednici održanoj 26. kolovoza 2005. godine, donijela Zaključak o osnivanju Radne skupine čiji je zadatak iznalaženje rješenja za izgradnju navedenog nasipa. Radnu skupinu sačinjavat će predstavnici svih nadležnih ministarstava i Hrvatskih voda budući da se radi o vrlo složenoj problematici rješavanja prethodnih pitanja sa Republikom Slovenijom.

Ukratko pokrenuti su ponovno svi postupci kako bi se ishodile sve potrebne dozvole i proveli svi postupci, sukladno našim propisima, kao i međunarodnim konvencijama.

OBRAZOVANJE

Smještaj u studentske domove

Zastupničko pitanje **Dragice Zgrebec (SDP)**, zastupnice u Hrvatskom Saboru glasi:

”Mnogi studenti ostali su ove akademske godine bez smještaja u studentskim domovima iako su do sada zadovoljavali kriterije. Mnogi dosadašnji korisnici domova, koji su slabijeg imovinskog stanja, a imaju dobre rezultate studija izgubili su pravo na smještaj u domovima. Nije tajna da se smještaj u dom može kupiti, jer je o tome izvjestila i televizija.

Pitam, što će se poduzeti da se uvede red u dodjelu smještaja u studentske domove?”

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa dalo je slijedeći odgovor

”Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa donijelo je Odluku o kriterijima za raspodjelu mjesta u studentskim domovima studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku godinu 2005/2006.

Studentski centri donose Kriterije za raspodjelu mjesta u studentskim domovima studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku godinu 2005/2006.

Studentski centri utvrđuju pojedinačno pravo na smještaj putem javnih natječaja za sadašnje redovite studente i redovite studente koji će upisati prvu godinu studija akademske godine 2005/2006. Smještaj studenata u srednjoškolske ustanove (đačke domove) vršit će se isključivo s liste prvenstva koju utvrde studentski centri.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa posebnim odlukama dodjeljuje mjesta u studentskim domovima u pojedinom studentskom centru u Republici Hrvatskoj za studente u okviru međunarodne razmjene, studentske prakse, kul-

turne razmjene te za studente vrhunske sportaše.

Kriteriji za raspodjelu mjesta u studentskim domovima studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku godinu 2005./2006. su sastavni dio ove Odluke.

Studentski centri će provoditi postupak raspodjele mjesta prema propisima općeg upravnog postupka uključujući provjeru vjerodostojnosti javnih isprava koje služe utvrđivanju prava.

Vjerodostojno tumačenje utvrđenih kriterija daju studentski centri.

Na temelju Odluke Ministarstva znanosti obrazovanja i športa, o Kriterijima za raspodjelu mjesta u studentskim domovima Studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku godinu 2005/2006. od 25. travnja 2005. godine i članka 8. Pravilnika o ostvarivanju i korištenju prava studenata na smještaj u studentske domove, studentski centri raspisuju Natječaj za primanje redovitih studenata viših godina studija (osim studenata koji su u akademskoj godini 2004/2005. prvi puta upisali prvu godinu studija u Republici Hrvatskoj), koji studiraju na javnim visokim učilištima u Zagrebu, u studentske domove u akademskoj godini 2005/2006.

Pravo natjecanja i smještaja u studentski dom u akademskoj 2005./2006. godini imaju:

redoviti studenti državljanji Republike Hrvatske

redoviti studenti Hrvati iz drugih država

redoviti studenti strani državljanji i osobe bez državljanstva trajno nastanjene u Republici Hrvatskoj

Svi sudionici natječaja, koji se natječu podnose molbu za smještaj u studentski dom s obveznim osnovnim podacima.

Kandidati koji se natječu, molbe s traženom dokumentacijom trebaju podnijeti osobno uz obvezno predodžbenje indeksa, osobne iskaznice ili putovnice i studentske iskaznice (IKSICE). Molbe se podnose u studentski centar, Poslovnica za smještaj studenata.

Rješavanje molbi i rezultati natječaja objavljeni su na oglasnoj ploči Poslovnice za smještaj, i na web stranicama studentskih centara.

Žalbe na rezultate natječaja upućuju se Komisiji za žalbe Studentskog centra i to isključivo poštom, preporučeno, na adresu studentskog centra.

Natječaj se primjenjuje za primanje redovitih studenata za smještaj studenata u studentske domove koji su ak. god. upisali prvu godinu studija u RH, za starije studente viših godina i za studente koji su u ak. godini 2004./2005. upisali prvu godinu studija.

Studenti mogu naći informacije o Kriterijima za raspodjelu mjesta u studentskim domovima studentskih centara u Republici Hrvatskoj, rezultat natječaja i tekst natječaja na web stranicama studentskih centara.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa prosljedilo je studentskim centrima i sveučilištima obavijest (klasa: 602-01/05-03/263, Urbroj: 533-07-05-2, od 6. rujna 2005.) o primjeni članka 56. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (”Narodne novine”, br. 174/04).

Člankom 56. navedenog Zakona propisano je ostvarivanje prava prednosti pri smještaju u studentske domove za djecu smrtnog stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i njihovu djecu, HRVI iz Domovinskog rata I. skupine i hrvatske branitelje pod uvjetom da im redoviti prihodi mjesečno po članu kućanstva ne prelaze dvostruki iznos cenzusa redovitih novčanih prihoda iz članka 88 stavka 1. točke 5.

Cenzus redovitih prihoda utvrđen je člankom 88. stavkom 1. točkom 5. navedenog Zakona na način da oni i članovi njihove obitelji u kućanstvu nemaju ukupno druge redovite novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice.

Slijedom navedenog, studentski centri su zamoljeni da vode računa o zakonskoj prednosti pri raspodjeli mjesta u studentskim domovima navedenih kategorija studenata uz ispunjen uvjet imovinskog cenzusa.

Na temelju provedene Odluke o kriterijima za raspodjelu mjesta u studentskim domovima studentskih centara u Republici Hrvatskoj za akademsku

godinu 2005./2006. i samog Natječaja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa poduzimat će relevantne mjere iz svoje nadležnosti kao i po prijavama o nezakonitostima koje će se promptno rješavati u suradnji sa sveučilištima.

PROMET

Podobnost vozila za obavljanje djelatnosti javnog prijevoza

Zastupničko pitanje **Zvonimira Mršića** glasi: "Namjeravate li prije isteka roka iz članka 103. stavak 3. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu predložiti izmjene i dopune ovoga Zakona, kako bi se pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost na temelju ovoga Zakona produžio rok za usklađivanje poslovanja s odredbama ovoga Zakona?"

Vlada RH dala je slijedeći odgovor: "Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu pripremljen je i biti će slijedeći tjedan upućen na mišljenje nadležnim tijelima državne uprave, prijevozničkim udrugama, te Hrvatskoj gospodarskoj komori i Hrvatskoj obrtničkoj komori.

Nakon objedinjavanja mišljenja, Prijedlog zakona uputit će se Vladi Republike Hrvatske, a potom i Hrvatskom saboru na raspravu i usvajanje.

Pripremljenim izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu izvršit će se korekcija odredbi članka 6. stavaka 1. i 2. kojima je propisano da se djelatnost javnog cestovnog prijevoza može obavljati vozilima ne starijim od 18, odnosno 10 godina.

Iako su navedene odredbe Zakona utjecale na svijest prijevoznika u smislu prihvaćanja nužnosti procesa pomlađivanja voznog parka i obveze podizanja razine tehničke sigurnosti vozila kojima se obavlja prijevoz putnika, poglavito djece, pristupilo se izradi izmjena i dopuna predmetnog Zakona. U predloženim izmjenama i dopunama Zakona na jasan će se način implementirati sadašnje tumačenje da starost vozila nije uvjet za obavljanje djelatnosti cestovnog

prijevoza, te se pripremljenim izmjenama i dopunama Zakona neće propisivati administrativna zabrana licenciranih vozila starijih od 18, odnosno 10 godina.

Od usvajanja i stupanja na snagu Zakona o prijevozu u cestovnom prometu u prosincu 2004. godine, Ministarstvo mora, turizma prometa i razvitka donijelo je nekoliko propisa kojima se uređuju tehnička ispravnost vozila i sigurnost prometa, te se njihovom dosljednom primjenom i stalnom kontrolom svih ovlaštenih tijela može na kvalitetniji način utjecati na tehnički i sigurnosni aspekt vozila kojima se obavlja cestovni prijevoz. Navedeni propisi su Pravilnik o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe ("Narodne novine" broj 120/05) te Pravilnik o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama ("Narodne novine" broj 92/05) koje je donijelo nadležno Ministarstvo

Osim navedenog pripremljen je i upućen na suglasnost ministru nadležnom za prosvjetu propis o posebnim uvjetima kojima moraju udovoljavati vozila kojima se prevoze djeca, koji propis je usklađen sa europskim standardima, a čije donošenje ima za cilj pooštavanje tehničke ispravnosti i opremljenosti vozila kojima se prevozi posebno osjetljiva kategorija putnika-djeca.

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predložit će se donošenje izmjena i dopuna ovog Zakona po hitnom postupku, jer je rok za usklađivanje za pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost na temelju Zakona o prijevozu u cestovnom prometu do 24. prosinca 2005. godine."

PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Kreditima poticati razvoj malog gospodarstva te poljoprivrednih gospodarstava

Na zastupničko pitanje **Nikole Vuljančića**, a u vezi s **omogućavanjem**

nabave poljoprivrednih strojeva pod povoljnim uvjetima za poljoprivredna domaćinstva na područjima posebne državne skrbi, odgovorila je **Vlada RH**.

"Hrvatska banka za obnovu i razvitak provodi Program kreditiranja poticanja malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi. Cilj Programa kreditiranja je poticanje obrtništva i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi te obnova i potpora razvitka poljoprivrednih gospodarstava na svim područjima Republike Hrvatske.

Kreditima se potiče:

utemeljenje poljoprivrednog gospodarstva i osnivanje malog gospodarstva; razvitak obrta, malog poduzetništva te poljoprivrednih gospodarstava.

Krajnji korisnici kredita mogu biti fizičke i pravne osobe, i to:

privatna trgovačka društva, obrtnici, poljoprivrednici i ribari s područja posebne državne skrbi;

poduzetnici iz ostalih područja Republike Hrvatske koji svoju ukupnu

djelatnost ili dio žele preseliti na područje posebne državne skrbi ili na tom području namjeravaju osnovati obrt, trgovačko društvo ili poljoprivredno gospodarstvo;

poljoprivredne zadruge, poljoprivrednici i ribari na svim područjima Republike Hrvatske.

Namjena kredita je u prvom redu za kupnju strojeva, opreme i alata, podizanje nasada (voćnjaka, vinograda i maslinika), nabava stoke, peradi i pčela, marikultura i slatkovodno ribarstvo, izgradnja, dogradnja i preuređenje građevinskih objekata, kupnja i izgradnja poslovnog prostora, kupnja poljoprivrednog i građevinskog zemljišta.

Visina kredita određuje se ovisno o svrsi ulaganja. Prednost imaju projekti proizvodnog karaktera i ulaganja u poljoprivrednu djelatnost.

HBOR ne dodjeljuje kredite neposredno krajnjem korisniku, već isključivo putem poslovnih banaka, koje ocjenjuju opravdanost ulaganja i mogućnost povrata kredita. Zbog toga zahtjev za kredit,

uz drugu odgovarajuću dokumentaciju, treba dostaviti poslovnim bankama.

Sve detaljne informacije u vezi s Programom kreditiranja poticanja malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi mogu se dobiti u poslovnim bankama ili HBOR-u, Direkciji za malo i srednje poduzetništvo, Odjelu za posebna područja, na adresi Strossmayerov trg 9 ili se mogu naći na internetskoj stranici HBOR-a www.hbor.hr

RADNO PRAVO

Neisplata plaće kazneno djelo povrede prava na rad

Na zastupničko pitanje **Dragutina Lesara (HNS) o nadzoru poštivanja odredaba o najnižoj plaći u Republici Hrvatskoj**, - Vlada je dala slijedeći odgovor:

”Zakonom o radu kao općim propisom kojim su regulirani radni odnosi u Republici Hrvatskoj nije propisan najniži iznos plaće radniku za obavljene posao kod nekog poslodavca.

Najniža plaća radnika određuje se u skladu s Kolektivnim ugovorom o

visini najniže plaće kojim je utvrđeno da visina najniže plaće ne može biti niža od najniže osnovice za obračunavanje i plaćanje doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje utvrđene posebnim propisima. Trenutno je Naredbom o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2005. godinu određen iznos od 2.080,75 kn za puno radno vrijeme. Da bi se taj iznos najniže plaće odnosio na sve zaposlene, ministar rada i socijalne skrbi donio je Odluku o proširenju Kolektivnog ugovora o visini najniže plaće na sve radnike. Što znači da niti jedan poslodavac ne smije za puno radno vrijeme isplatiti plaću nižu od one koja je utvrđena navedenom Odlukom.

Zakonska obveza poslodavca je da, prilikom isplate plaće, radniku uruči obračun iz kojeg je vidljivo kako je utvrđen njen iznos. Također je dužan radniku uručiti primjerak prijave na obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje u roku od 15 dana od dana sklapanja ugovora o radu ili uručenja pisane potvrde o sklopljenom ugovoru o radu, odnosno početka rada. Poslodavac koji na dan dospelosti ne isplati plaću, ili je

ne isplati u cijelosti, dužan je u skladu sa člankom 83a. Zakona, do kraja mjeseca u kojem je plaća dospjela, radniku uručiti obračun iznosa koji je bio dužan platiti. U protivnom, čini prekršaje iz grupe najtežih prekršaja poslodavaca, propisanih člankom 228.b. st. 1. toč. 41. 43. i 44. Zakona, te se radnik može obratiti Inspekciji rada radi pokretanja prekršajnog postupka protiv poslodavca. Dugovani iznos radnik može potraživati sukladno odredbi članka 126. Zakona. To znači da isplatu istog može zahtijevati od poslodavca, ili bez upućivanja prigovora poslodavcu, s obzirom na to da se radi o novčanom potraživanju iz radnog odnosa, zahtijevati zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom (čl. 126. st. 2. Zakona). Novčana potraživanja iz radnog odnosa zastarijevaju u roku od tri godine.

Također napominjemo da bi ponašanje poslodavca koji ne isplati plaću radniku moglo imati obilježja kaznenog djela iz grupe kaznenih djela povrede prava na rad i drugih prava iz rada, propisano i kažnjivo temeljem odredbe članka 114. Kaznenog zakona.

M. M.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurda Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj
GRAFIČKO - TEHNIČKI UREDNIK: Ivo Rada
TAJNICA REDAKCIJE: Gordana Petrović
ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel: 01/4569-722
fax: 01/6303-018
Web: <http://www.sabor.hr>
E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb
PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora